

Program rozvoje města Rychnov u Jablonce nad Nisou

Pořizovatel dokumentu:

Město Rychnov u Jablonce nad Nisou
Husova 490
468 02 Rychnov u Jablonce nad Nisou

Zpracovatel:

GaREP, spol. s r.o., společnost pro regionální ekonomické poradenství
nám. 28. října 3, 602 00 Brno

E-mail: garep@garep.cz

Web: www.garep.cz

Zpracovatelský tým:

Ing. Bc. Roman Chmelař

Ing. Zdeněk Šilhan

RNDr. Hana Svobodová, Ph.D.

RNDr. Ondřej Šerý, Ph.D.

Ing. Jan Binek, Ph.D.

OBSAH

ÚVOD	5
A. ANALYTICKÁ ČÁST	6
A.1 Charakteristika města	6
1. Území	6
2. Obyvatelstvo	7
3. Hospodářství	13
4. Infrastruktura	20
5. Vybavenost.....	25
6. Životní prostředí.....	31
7. Správa města	34
A.2 Východiska pro návrhovou část	39
Limity rozvoje města.....	39
Problémová analýza města.....	39
Analýza PESTLE	41
Vazba na další koncepční dokumenty.....	42
Shrnutí poznatků z dotazníkového šetření obyvatel.....	43
Vyhodnocení interview.....	49
SWOT analýza	50
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	53
B.1 Vize	53
B.2 Pilíře rozvoje, cíle, opatření, aktivity	55
B.3 Podpora realizace programu rozvoje města	68
Způsob zajištění, řízení, organizace naplňování PRM	68
Postup sledování a vyhodnocování realizace PRM.....	68
Způsob aktualizace PRM.....	69
PŘEHLED POUŽITÝCH ZDROJŮ	71

Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem města dne 15.12.2016, usnesením č. 180/12/16.

ÚVOD

Program rozvoje města je základním plánovacím dokumentem města zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (zde definován jako program rozvoje obce). Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje města. Na základě poznání situace v obci formuluje představy o budoucnosti města spolu s činnostmi vedoucími k naplnění dohodnutých představ. Program rozvoje města je důležitým podkladem pro rozhodování Zastupitelstva města Rychnov u Jablonce nad Nisou.

Hlavní motivací k vytvoření **Programu rozvoje města** (dále také PRM Rychnov u Jablonce nad Nisou) bylo vytvoření koncepčního dokumentu, který pomůže koordinovaně řídit rozvoj města vymezený na základě zjištění aktuální situace ve městě, názorů občanů a diskuze hlavních aktérů města. V dokumentu jsou formulovány představy o budoucnosti města a navrženy aktivity, které pomohou dosáhnout očekávaného stavu. Program rozvoje umožňuje komplexní přístup k řešení definovaných problémů a podporuje efektivní využívání finančních a personálních kapacit města i jeho celkového potenciálu a je zásadním podkladem pro správné zacílení vnějších (dotace EU, národní dotace, krajské dotace apod.) i vnitřních prostředků města.

Program rozvoje byl vytvářen v období od dubna 2016 do listopadu 2016. Zpracovatelem byla externí firma GaREP, spol. s r.o. ve spolupráci se zástupci vedení města. Na tvorbě PRM Rychnov u Jablonce nad Nisou se dále podílela expertní pracovní skupina sestavená z aktérů rozvoje ve městě, která měla dvě pracovní setkání. Do tvorby PRM Rychnov u Jablonce nad Nisou se zapojila také veřejnost formou dotazníkového šetření, řízených interview a setkání s občany. Názory a podněty od pracovní skupiny a veřejnosti byly využity v analytické i strategické části PRM Rychnov u Jablonce nad Nisou.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA

1. Území

Poloha

Město Rychnov u Jablonce nad Nisou se nachází v Libereckém kraji a je umístěno v těsné blízkosti města Jablonec nad Nisou, které se nachází severním směrem. Vzdálenost center obou měst je přibližně 5 km vzdušnou čarou. Nejbližší Rychnovu je jablonecká městská část Kokonín. Dále město sousedí s obcemi Rádlo, Pulečný, Frýdštejn, a Hodkovice nad Mohelkou. První dvě jmenované jsou menší obce s velikostí do 500, další do 1000 obyvatel. Hodkovice nad Mohelkou mají status města a počet obyvatel se blíží stejně jako u Rychnova k 3 000. S obcí Pulečný má město Rychnov prakticky spojenou zástavbu a před rozpadem Československa tvořila obec Pulečný osadu města. Od krajského města Liberec je Rychnov vzdálen přibližně 11 km vzdušnou čarou. V případě použití automobilu se vzdálenost prodlouží na 16 km a cesta zabere cca 14 minut. Jedná se o obec I. typu, která v administrativním členění spadá pod územní působnost Jablonce nad Nisou (obec II. typu – obec s pověřeným obecním úřadem (POÚ) a obec III. typu – obec s rozšířenou působností (ORP)). Město dále náleží do okresu Jablonec nad Nisou.

Obr. 1: Obecně-geografická mapa

Pramen: mapy.cz

Katastr města se skládá ze dvou částí tj. Rychnov u Jablonce nad Nisou a Pelíkovice. Katastr Rychnov u Jablonce nad Nisou (velikost k. ú. je 683 ha) tvoří hlavní část. V území se nachází 22 bytových domů, 355 rodinných domů a nachází se zde centrum města. Pelíkovice jsou menší částí, která je umístěná jihozápadně od intravilánu města. Jedná se o oblast řídké osídlenou s rozlohou katastrálního území 543 ha. V k. ú. Pelíkovice se vyskytuje 57 budov, z nichž je 14 rodinných domů a trvale zde žije přibližně 30 obyvatel. Katastry města jsou shodné s městskými částmi. Celková rozloha katastrů města je 1 225 ha.

Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 435–614 m n. m. Jedná se o typickou krajinu vrchovin a pahorkatin navazující na krajinu Jizerských hor. Území je z jedné třetiny pokryto lesy a z jedné čtvrtiny trvalými travními porosty. Další čtvrtinu rozlohy zabírá orná půda. Celkově krajinný pokryv působí vyváženým dojmem. Jediným významnějším vodním tokem je říčka Mohelka, která protéká i skrze intravilán města.

Historické souvislosti

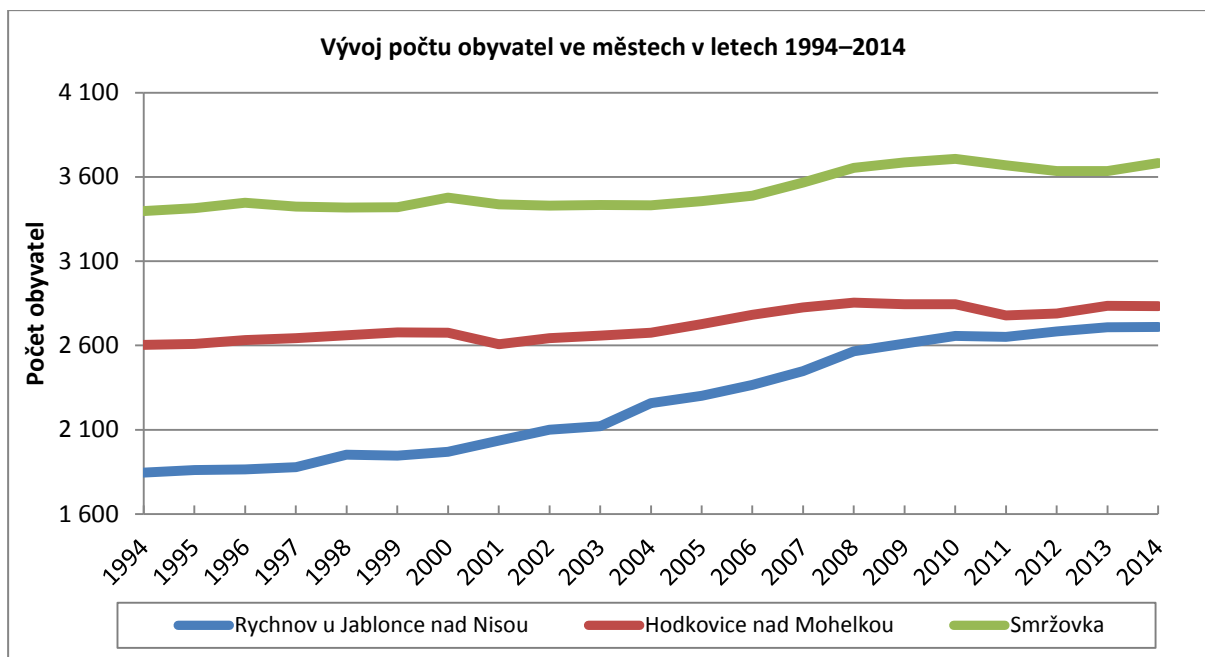
První písemná zmínka o městě je z roku 1361, kde je v knize konfirmačního pražského arcibiskupství poznámka o vsi „Richnow“. Rychnov byl až do konce 17. století zemědělským sídlem. Počátkem 18. století se zde rozšířilo předení a tkaní lnu. V druhé polovině 18. století byla na území města založena manufaktura na výrobu předmětů z lepenky a papíroviny tzv. papírmašé. Manufaktura byla do 18. století největší v Čechách. Zdobení povrchu papírmašé romantickými miniaturami dalo vzniknout rychnovské malířské škole. V roce 1856 byla ves spojena železnicí na trati Pardubice – Liberec. Železniční trať změnila ráz Rychnova, neboť se rychnovské nádraží stalo zastávkou i pro okresní město Jablonec nad Nisou. Na konci 19. století nastal bouřlivý rozvoj jablonecké skleněné bižuterie, díky kterému zbohatnul i Rychnov, ten začíná díky nové zástavbě dostávat městský charakter. V roce 1895 obdržela obec statut městyse a v roce 1911 byla povýšena na město. Na počátku první světové války byla v Rychnově postavena továrna na výrobu galalitového zboží. Firma Haaris, která stavbu financovala, ale záhy zkrachovala. Továrna byla využívána jako skladiště, slepičí farma a v období druhé světové války zde byla zřízena výrobní zaměřovací strojů, kde pracovali převážně političtí vězni z místního tábora pro politické vězně, z něhož se v roce 1944 stala pobočka koncentračního tábora Gross-Rosen. Razantní zlom pro tehdy téměř výlučně německý Rychnov přišel v roce 1945, kdy bylo provedeno odsunutí německého obyvatelstva. Vylidnění mělo za následek velký úpadek města a ani v roce 2016 nedosahoval počet obyvatel počtu obyvatel před válkou.

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Rozloha katastrů města Rychnov u Jablonce nad Nisou zaujímala ke konci roku 2014 celkem 12,25 km², což ho dle velikosti území řadilo na šesté místo z 11 obcí SO ORP Jablonec nad Nisou. Hustota zalidnění při počtu obyvatel 2 710 na konci roku 2014 dosahovala poměrně vysoké hodnoty 221,2 obyvatel/km². Celková rozloha zastavěných ploch ve městě je však pouze 0,226 km². Hustota zalidnění města Hodkovice nad Mohelkou je 210,0 obyv./km² a města Smržovka 248,6 obyv./km², což jsou srovnatelné hodnoty s Rychnovem. Hustota zalidnění SO ORP Jablonec nad Nisou je vyšší – 389,1 obyv./km², a to zejména díky započtení 45 594 obyvatel Jablonce nad Nisou; zalidnění v Libereckém kraji je naopak nižší – 138,7 obyv./km² vzhledem k tomu, že jsou započteny i méně osídlené venkovské a horské oblasti.

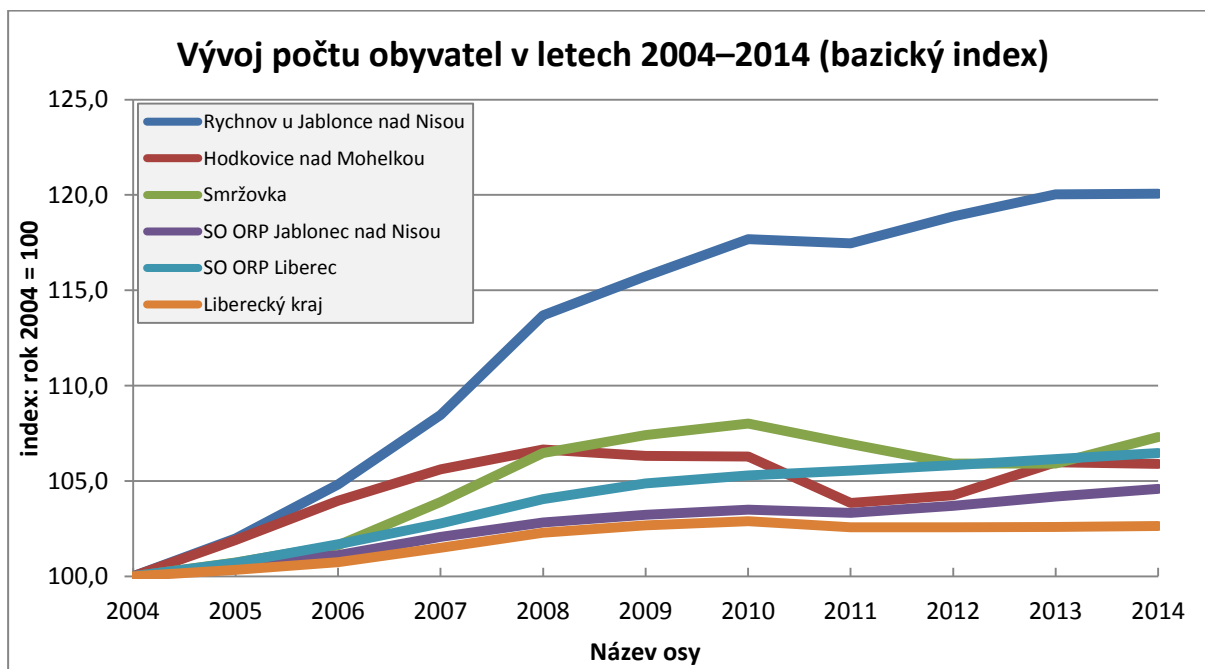
Za posledních 20 let se počet obyvatel v Rychnově u Jablonce nad Nisou díky postupnému nárůstu zvýšil o 864 z 1 846 obyvatel v roce 1994 na 2 710 obyvatel na konci roku 2014. Růst počtu obyvatel byl dán zejména velkou investiční akcí zasíťování Zálesí a umožnění výstavby rodinných domů a dále výstavbou bytových domů s využitím dotací a záruk města, to v kombinaci s výhodnou polohou města v zázemí Jablonce nad Nisou i krajského města Liberce a s procesem suburbanizace znamenalo významný populační růst. Zvyšování počtu obyvatel je patrné i ve městech Hodkovice nad Mohelkou a Smržovka, kde je však růst mírnější. Zajímavé je, že ve všech třech městech došlo v roce 2011 k mírnému snížení počtu obyvatel, ve Smržovce a Hodkovicích se však na rozdíl od Rychnova nejednalo o jediný rok, kdy počet obyvatel za 20leté období mírně klesl.

Obr. 2: Vývoj počtu obyvatel měst Rychnov u Jablonce nad Nisou, Hodkovice nad Mohelkou a Smržovka v letech 1994–2014

Pramen: Veřejná databáze, ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Počet obyvatel roste i v celém SO ORP Jablonec nad Nisou, kdy v roce 2014 dosáhl 55,3 tis. Obdobná je situace v SO ORP Liberec, kde počet obyvatel v roce 2014 čítal zejména díky městu Liberci téměř 142 tis. obyvatel. Počet obyvatel v Libereckém kraji rostl až do roku 2010, poté v roce 2011 mírně poklesl a od té doby se drží okolo hodnoty 438 tis. obyvatel. **Při porovnání bazického indexu všech zmíněných území, zjistíme, že město Rychnov u Jablonce nad Nisou zvyšuje svůj počet obyvatel nejrychleji.**

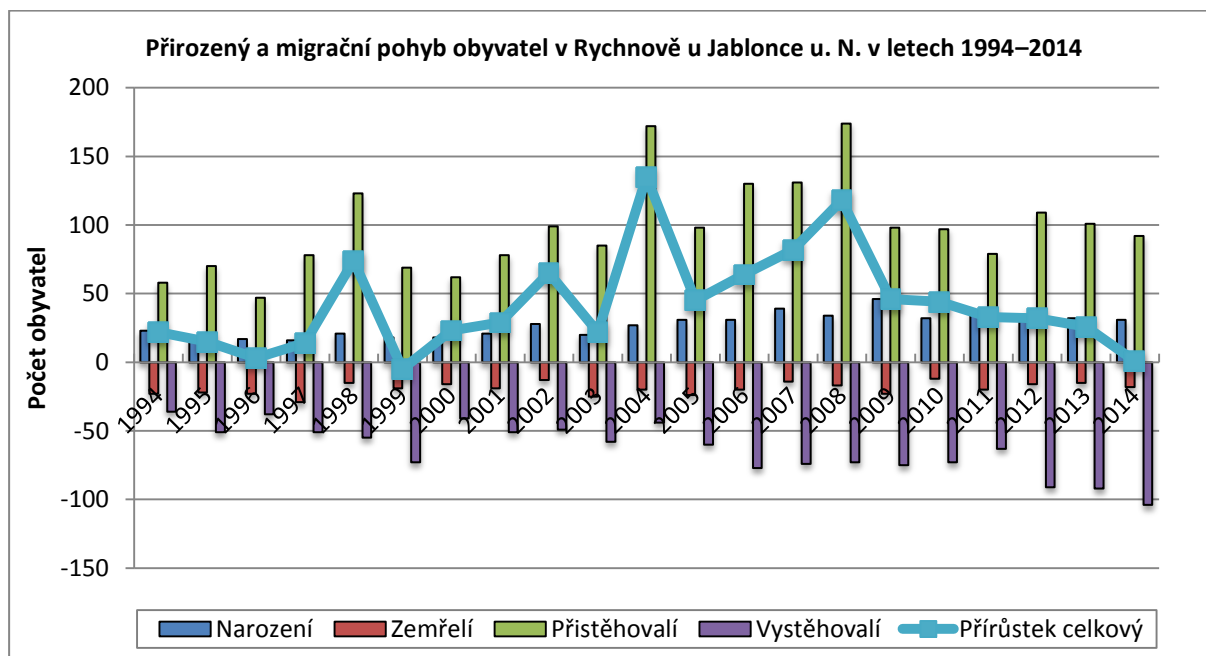

Obr. 3: Vývoj počtu obyvatel ve městě Rychnov u Jablonce nad Nisou, Hodkovice nad Mohelkou, Smržovka, SO ORP Jablonec nad Nisou a Liberec a Libereckém kraji v letech 2004–2014 (bazický index; rok 2004 = 100)

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Růst počtu obyvatel v Rychnově u Jablonce nad Nisou je způsoben zejména **vyšším počtem přistěhovalých, který dlouhodobě (až na roky 1999 a 2014) převyšuje počet vystěhovalých**. V posledních třech letech se však oproti minulým rokům počet vystěhovalých mírně zvýšil. U přirozeného přírůstku obyvatel je situace v posledních letech také poměrně příznivá – od roku 2004 vždy **převažuje počet narozených nad počtem zemřelých**.

Obr. 4: Přirozený a migrační pohyb obyvatel v Rychnově u Jablonce n. N. v letech 1994–2014

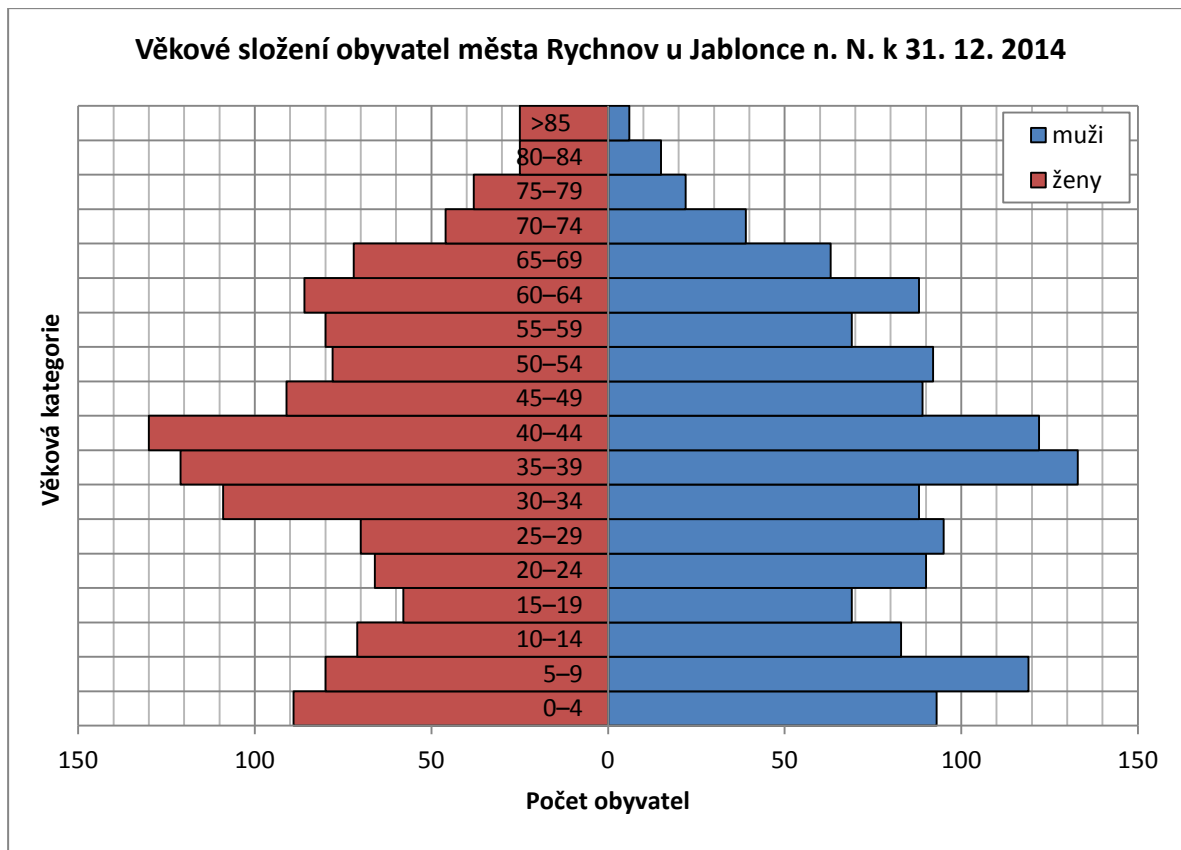
Pramen: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Co do věkové struktury je na tom město Rychnov u Jablonce nad Nisou velmi dobře, a to právě díky vlně přistěhovalých obyvatel, mezi něž obvykle patří mladší obyvatelé, kteří následně zakládají rodiny. I proto je základna věkové pyramidy poměrně široká. Podíl dětské složky (0–14 let) činil na konci roku 2014 19,7 %, což je ve srovnání s dalšími územími nadprůměrná hodnota. Nejvyšší podíl obyvatel je v produktivním věku – nejčastěji mezi 30 a 44 lety. Zastoupení žen je vyšší ve věkových kategoriích 30–34, 40–49, 55–59 let a ve všech kategoriích nad 65 let (tzv. mužská nadúmrtost). Index maskulinity je přesto 103,0 (tedy 103 mužů na 100 žen).

Tvar věkových pyramid Rychnova u Jablonce n. N. a **Smržovky** je podobný, avšak Rychnov má mírně vyšší podíl zastoupení dětské složky a naopak více obyvatel ve věku nad 45 let. Ženy jsou více zastoupeny ve věkových kategoriích 20–24, 30–34, 50–54 a nad 65 let. Index maskulinity činí 99,5.

Při srovnání věkových pyramid města Rychnova u Jablonce n. N. a **Hodkovic nad Mohelkou** je patrné, že tvar věkové pyramidy Hodkovic je spíše regresivní – tzn., že základna věkové pyramidy je užší – dětí je tedy méně a pyramida se rozšiřuje postupně až k 35 roku obyvatel, kdy je však zastoupení obyvatel výrazně vyšší (35 až 44 let). Druhé výrazné rozšíření pyramidy je patrné ve věku 60–69 let (poválečné ročníky), které se u Rychnova nevyskytuje. Tento tvar věkové pyramidy je více problematický než u Rychnova u Jablonce n. N., jelikož je více obyvatel ve starších věkových kategoriích a méně v dětské složce, což bude problém v následujících několika letech, kdy budou kladeny větší nároky na sociální a zdravotnické služby. Ženy jsou více zastoupeny ve věkových kategoriích 10–19, 30–34, 50–54 a nad 60 let. Index maskulinity dosahuje hodnoty 97,5.

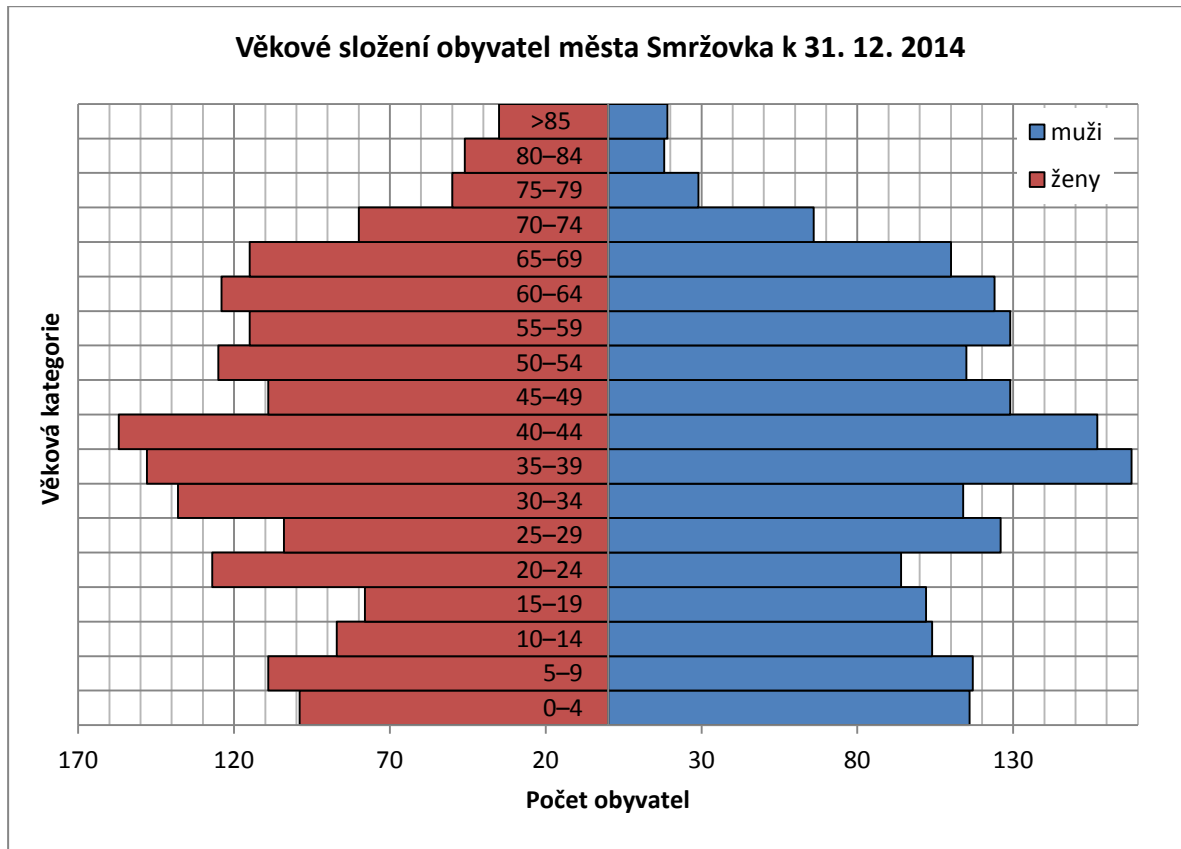
Věkové složení obyvatel města Rychnov u Jablonce n. N. k 31. 12. 2014

Obr. 5: Věková pyramida obyvatel města Rychnov u Jablonce n. N. k 31. 12. 2014

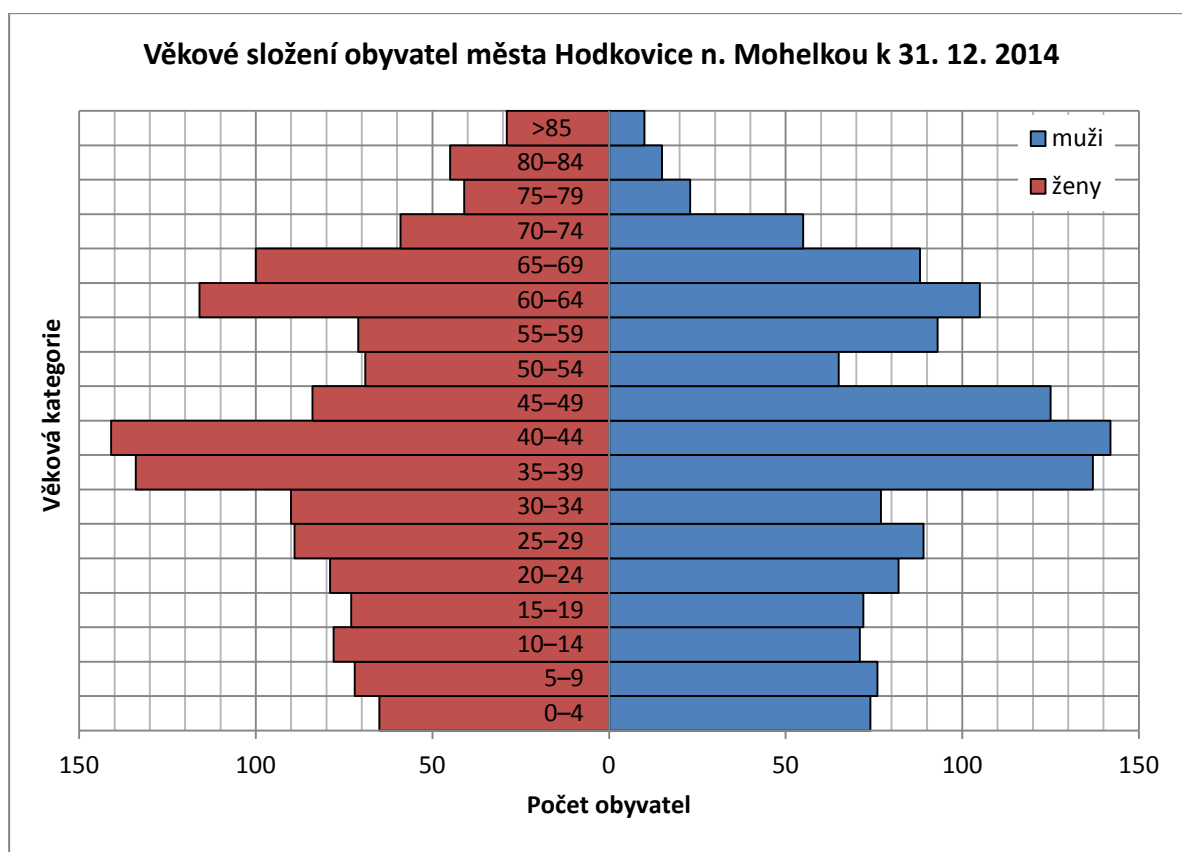
Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Věkové složení obyvatel města Smržovka k 31. 12. 2014

Obr. 6: Věková pyramida obyvatel města Smržovka k 31. 12. 2014

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

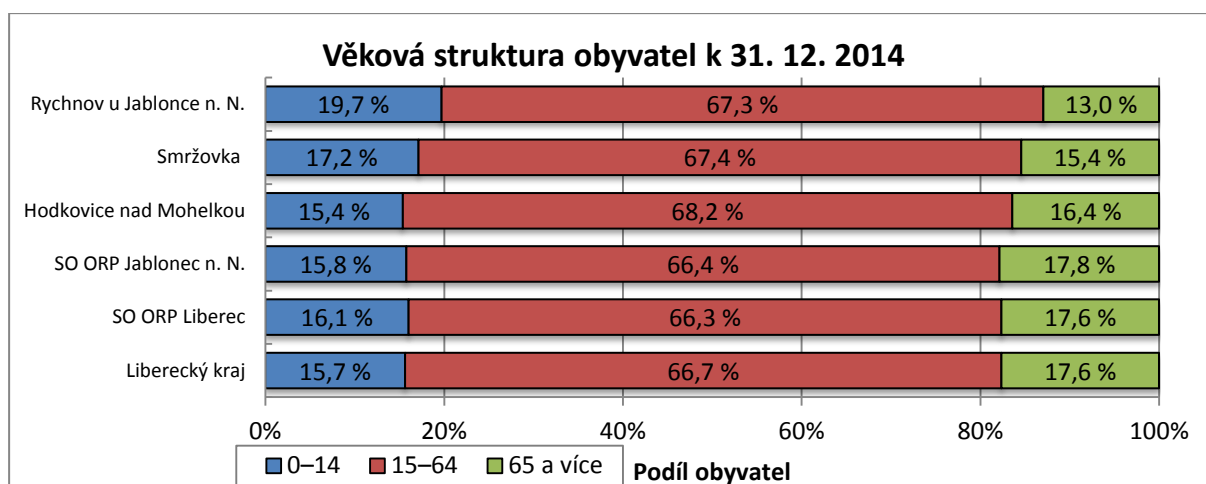

Obr. 7: Věková pyramida obyvatel města Hodkovice nad Mohelkou k 31. 12. 2014

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Index stáří (poměr obyvatel ve věku 65+ k obyvatelům ve věku 0–14 let) byl na konci roku 2014 v Rychnově ve srovnání s konkurenčními městy Hodkovice nad Mohelkou a Smržovka **mnohem příznivější – 65,6**. Ve Smržovce je index stáří rovněž celkově příznivý – 89,9. V Hodkovicích nabývá index hodnoty 106,7, což znamená, že počet obyvatel v seniorském věku již převyšuje počet dětí do 14 let. Hodnoty v SO ORP a kraji jsou ještě vyšší – 113,0 v SO ORP Jablonec n. N., 109,8 v SO ORP Liberec a 112,5 v Libereckém kraji. Ještě před 10 lety však byly poměry dětské a postproduktivní složky úplně jiné – ve všech územích jasně převládala dětská složka nad seniorskou, což mělo vliv na indexy stáří, které dosahovaly v Rychnově 59,3, Smržovce 82,2, Hodkovicích nad Mohelkou 76,3, SO ORP Jablonec n. N. 84,3, SO ORP Liberec 90,9 a v Libereckém kraji 82,7. K vyššímu poměru starších obyvatel dochází díky přirozenému stárnutí populace a nižší porodnosti obyvatel. Tento jev můžeme pozorovat v celé západní společnosti.

Stejně jako indexy stáří roste postupně i průměrný věk, kdy na konci roku 2014 dosáhl v Rychnově hodnoty 38,2 let, ve Smržovce 40,1 let a v Hodkovicích 41,1 let. V SO ORP Jablonec n. N. 41,5 let, SO ORP Liberec 41,2 let a v Libereckém kraji 41,6 let. Ve všech sledovaných územích se průměrný věk za posledních 10 let zvýšil, nejméně ve Smržovce (o 0,7 let), nejvíce v kraji (o 2,4 roku). V samotném Rychnově se od roku 2004 zvýšil průměrný věk o 1,6 let.

Obr. 8: Věková struktura obyvatel měst Rychnov u Jablonce n. N., Hodkovice nad Mohelkou, Smržovka, SO ORP Jablonec nad Nisou, Liberec a Libereckého kraje k 31. 12. 2014

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

V celkovém důsledku počet obyvatel města roste a jeho struktura je příznivá. Do budoucích let však lze očekávat mírné zhoršení situace. Proces suburbanizace již není tak prudký jako v minulých letech a díky nižšímu počtu přistěhovalých obyvatel lze očekávat i snížení počtu narozených dětí a rychlejší přesouvání osob z produktivního věku do postproduktivního (viz věková pyramida).

Tab. 1: Vzdělanostní struktura obyvatel měst Rychnov u Jablonce n. N., Smržovka a Hodkovice nad Mohelkou, SO ORP Jablonec n. N. a Liberec a Libereckého kraje v roce 2011

Vzdělání	Město Rychnov u Jablonce n. N. (2011)		Město Rychnov u Jablonce n. N. (2001)		Město Smržovka (2011)		Město Hodkovice nad Mohelkou (2011)	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
základní a bez vzdělání	345	16,5	411	24,9	679	22,8	454	19,2
střední odborné bez maturity	770	36,8	700	42,5	1 192	40,1	951	40,2
střední s maturitou	683	32,6	425	25,8	739	24,8	696	29,4
vysokoškolské	204	9,7	88	5,3	232	7,8	185	7,8
nezjištěno	92	4,4	24	1,5	132	4,4	81	3,4
obyv. ve věku 15+	2 094	100,0	1 648	100,0	2 974	100,0	2 367	100,0
Vzdělání	Liberecký kraj		SO ORP Jablonec n. N.		SO ORP Liberec			
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
základní a bez vzdělání	70 517	19,2	8 316	18,0	20 490	17,1		
střední odborné bez maturity	132 115	35,9	15 316	33,2	38 785	32,3		
střední s maturitou	109 725	29,8	14 797	32,1	37 790	31,5		
vysokoškolské	35 465	9,6	4 998	10,8	15 413	12,9		
nezjištěno	20 020	5,4	2 658	5,8	7 425	6,2		
obyv. ve věku 15+	367 842	100,0	46 085	100,0	119 903	100,0		

Pramen: SLDB 2011, ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Vzdělanostní struktura se za dobu 10 let mezi SLDB 2001 a 2011 v Rychnově výrazně zlepšila. Výsledky sice nejsou díky mnohem vyššímu počtu nezjištěného vzdělání plně porovnatelné, nicméně nárůst podílu obyvatel se středním vzděláním s maturitou a s vysokoškolským vzděláním je zjevný. Naopak značně klesl podíl obyvatel se základním vzděláním a středním odborným vzděláním bez maturity. V tomto ohledu je však nutné podotknout, že zlepšování vzdělanostní struktury obyvatel je celorepublikovým trendem.

Při srovnání vzdělanostní struktury obyvatel Rychnova s městy Smržovka a Hodkovice nad Mohelkou je patrné, že Rychnov má menší podíl obyvatel se základním a středoškolským vzděláním bez maturity a naopak vyšší podíl obyvatel s úplným středním a vysokoškolským vzděláním, což je pro Rychnov výhodou. I ve srovnání se vzdělanostní strukturou kraje a SO ORP Jablonec n. N. a Liberec je na tom město Rychnov dobře – ve srovnání s vyššími územními celky má nižší podíl obyvatel s nejvýše základním vzděláním. Vyšší podíl středoškoláků bez maturity je v Rychnově oproti vyšším územním celkům vyvážen vyšším podílem středoškoláků s maturitou. Jediné, v čem město zaostává za SO ORP a krajem, je nižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním.

Sociální situace ve městě

V SO ORP Jablonec nad Nisou je dle Mapy sociálně vyloučených lokalit¹ evidovaných 6 lokalit s cca 200–300 obyvateli. Přímo **na území města však žádná vyloučená lokalita není evidována.** Jedna sociálně vyloučená lokalita je evidována na území obce Smržovka a tvoří ji dva bytové domy u hlavní silnice, v nichž žije asi 70 osob.

Národnostní struktura obyvatel města je podle údajů ze SLDB homogenní – téměř třetina obyvatel sice svoji národnost neuvedla, avšak ze zbývajících obyvatel se téměř 97 % obyvatel hlásí k české národnosti a jen několik desítek obyvatel se přihlásilo k národnosti slovenské, německé a jednotky obyvatel k národnosti ukrajinské, romské, polské, maďarské a slezské.

Město je však úzce spojeno s německou národností, jelikož leží na bývalé jazykové hranici Česka a Německa. Obyvatelstvo Rychnova bylo ještě před druhou světovou válku výhradně německé, avšak tito obyvatelé byli po roce 1945 deportováni do Německa. **V roce 1930 mělo město podle SLDB 3 616 obyvatel, v roce 1950 již jen 1 858** (a 2 710 v roce 2014). Odsunutí německého obyvatelstva byl velký zásah do dalšího rozvoje. Město stále nedosáhlo počtu obyvatel, který mělo před válkou.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Na konci roku 2015 bylo na území města Rychnova u Jablonce nad Nisou evidováno 679 **ekonomických subjektů**, z toho 359 subjektů (53 %) vykazovalo ekonomickou činnost.

V naprosté většině podniků se zjištěnou aktivitou se jedná o **fyzické osoby** – 312 subjektů (z toho 291 subjektů podniká dle živnostenského zákona, 14 subjektů dle jiného než živnostenského zákona a 6 subjektů tvoří zemědělství podnikatelé). Zbývajících 47 subjektů představuje **právníkové osoby**, z nich má 36 statut obchodní společnosti (mezi ně patří i 3 akciové společnosti) a 2 subjekty představují družstva.

Počet ekonomických subjektů se zjištěnou ekonomickou aktivitou na 1 000 obyvatel ve věku 15 až 64 let na konci roku 2015 činil 196,8 subjektů. Obdobné hodnoty vykázal tento ukazatel u města Smržovka (196,9 subjektů), správních obvodů ORP Jablonec nad Nisou (199,5 subjektů) a ORP Liberec (202,0 subjektů). Nižší hodnoty pak zaznamenaly město

¹ Mapa sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC spol. s r.o., 2015

Hodkovice nad Mohelkou (154,7 subjektů) a Liberecký kraj (186,5 subjektů). Podnikavost v Rychnově tak lze v rámci Libereckého kraje hodnotit za nadprůměrnou.

Co se týká **odvětvové struktury**, tak největší počet podniků se zjištěnou aktivitou náležel do odvětví průmyslu (70 podniků), velkoobchodu a maloobchodu (68 subjektů), stavebnictví (49 subjektů) a profesních, vědeckých a technických činností (44 subjektů).

Tab. 2: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti v Rychnově u Jablonce nad Nisou k 31. 12. 2015

Sekce dle CZ-NACE	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	679	359
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	25	15
B – E Průmysl celkem	110	70
F Stavebnictví	88	49
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	131	68
H Doprava a skladování	26	18
I Ubytování, stravování a pohostinství	37	15
J Informační a komunikační činnosti	7	5
K Peněžnictví a pojišťovnictví	23	8
L Činnosti v oblasti nemovitostí	34	8
M Profesní, vědecké a technické činnosti	83	44
N Administrativní a podpůrné činnosti	10	4
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	2
P Vzdělávání	14	8
Q Zdravotní a sociální péče	8	7
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	12	4
S Ostatní činnosti	51	28

Pramen: Veřejná databáze Českého statistického úřadu, 2016

Na území města Rychnova u Jablonce nad Nisou neměl ke konci roku 2015 sídlo žádný velký podnik s 250 a více zaměstnanci, avšak pobočku zde v roce 2016 otevřela společnost Inteva Products Czech Republic se sídlem v Liberci. Společnost zaměstnává přímo ve městě 223 osob a plánuje přijmout dalších 15. Dále se dva subjekty pohybovaly v kategorii střední podnik (tj. 50 až 249 zaměstnanců), sedm subjektů pak představuje malé podniky (10 až 49 zaměstnanců) a zbytek mikropodniky.

Na konci 80. let 20. století figuroval v Rychnově u Jablonce nad Nisou pouze jediný průmyslový zaměstnavatel, a sice státní podnik Závody elektrotepelných zařízení Praha – výroba elektrotepelných zařízení Rychnov, který v roce 1987 měl 361 pracovníků. V současnosti představuje **největšího zaměstnavatele** již zmíněná pobočka firmy Inteva Products Czech Republic. Zabývá se výrobou a montáží pro automobilový průmysl jako jsou střechy, zámky a spouštěče. Následuje společnost ANTIKHAUS, která je výrobcem dřevěných oken pro administrativní budovy, historicky cenné budovy, ale i pro občanskou výstavbu. Hranici 50 pracovníků překročila také Základní a Mateřská škola Rychnov u Jablonce nad Nisou. Následují slévárna hliníku AL-SOLID, jež se soustředí na odlitky z hliníkových slitin do pískových forem; akciová společnost Kokonínská zemědělská, která se zabývá rostlinnou a živočišnou výrobou (zejména chovem skotu); strojírenská firma

LIBERECKÉ KOTLÁRNY – Hölter, která poskytuje komplexní služby v oblasti energetického hospodářství, a Město Rychnov u Jablonce nad Nisou. Více než 20 zaměstnanců vykázala stavební společnost G T S; hranici 10 pracovníků pak překonala firma Remy design, která se zabývá truhlářskou výrobou, interiéry a výstavnictvím.

Tab. 3: Zaměstnavatelé se sídlem v Rychnově u Jablonce nad Nisou s více než 10 pracovníky v roce 2016

Název ekonomického subjektu	IČO	Počet zaměstnanců	Odvětví
Inteva Products Czech Republic a.s.*	48266175	200–300	strojírenský průmysl
ANTIKHAUS, spol. s r.o.	15889173	50–99	dřevozpracující průmysl
Základní škola a Mateřská škola, Rychnov u Jablonce nad Nisou, p. o.	70981531	50–99	vzdělávání
AL-SOLID s.r.o.	44567545	25–49	hutnický průmysl
Kokonínská zemědělská, a.s.	25937863	25–49	zemědělství
LIBERECKÉ KOTLÁRNY - Hölter, s.r.o.	43225381	25–49	strojírenský průmysl
Město Rychnov u Jablonce nad Nisou	00262552	25–49	veřejná správa a obrana
G T S s.r.o.	47781386	20–24	stavebnictví
Potraviný Rychnov – Zdeněk Kuncí**	72749482	10–19	maloobchod
Remy design s.r.o.	27263045	10–19	dřevozpracující průmysl

* společnost má sídlo v Liberci, ** společnost má sídlo ve Smržovce

Pramen: Registr ekonomických subjektů Českého statistického úřadu, 2016

Důležité zaměstnavatele představují také Česká pošta, České dráhy, Správa železniční dopravní cesty a Policie ČR - Obvodní oddělení Rychnov u Jablonce nad Nisou. Jedná se však o ekonomické subjekty, které počty zaměstnanců do úrovně jednotlivých poboček a oddělení neuvádí. Stejně tak na území Rychnova u Jablonce nad Nisou působí řada firem se sídlem mimo město.

Na území města Rychnov u Jablonce nad Nisou se nachází **volné prostory pro podnikání**. V případě **volných objektů** se jedná o výrobní objekt o přibližné rozloze 5 400 m², který je v soukromém vlastnictví. Co se týká **volných pozemků**, tak přímo město vlastní plochu Z86 s funkcí obytnou a smíšenou (občanská vybavenost, drobná výroba) o přibližné rozloze 900 m². V soukromých rukou je pak k dispozici za prvé plocha Z92 o přibližné rozloze 1 500 m² určená pro výstavbu bytů, občanské vybavenosti a pro drobnou výrobu, za druhé plocha Z102 o přibližné rozloze 23 300 m² vhodná pro podnikání v agroturistice. České dráhy pak vlastní plochu Z135 u nádraží o přibližné rozloze 5 700 m², která je určena pro výrobu a sklady. Ostatní volné plochy nejsou pro podnikání vhodné, protože jsou přístupné jen přes centrum města. V tomto ohledu je již problematická průmyslová plocha za viaduktem, kde sídlí několik podniků. Při cestě z průmyslové plochy musejí nákladní i osobní auta z ulice Tovární absolvovat cestu přes centrum města kolem pobočky České pošty a základní školy. Tato dopravní komplikace velmi ztěžuje případné další investice v rámci průmyslové plochy a odrazuje případné zájemce.

Trh práce

Podle výsledků sčítání lidu z roku 2011 žilo v Rychnově u Jablonce nad Nisou 1 279 ekonomicky aktivních osob, což představovalo **míru ekonomické aktivity** osob 61,1 % (ve věku 15 a let více), a 1 163 zaměstnaných osob, což znamenalo **míru zaměstnanosti** 55,5 %. Obě hodnoty jsou při srovnání s městy Hodkovice nad Mohelkou a Smržovka, správními obvody ORP Jablonec nad Nisou a Liberec a Libereckým krajem zřetelně

nejvyšší, což lze jednoznačně vnímat jako výrazné pozitivum, jelikož to fakticky vypovídá o vysokém počtu osob v dospělém věku, které mají práci. Vysoké míry ekonomické aktivity a zaměstnanosti také značí nižší podíl ekonomicky neaktivních (děti, studenti, senioři) a nezaměstnaných, které je potřeba zabezpečit.

Tab. 4: Ekonomická aktivita obyvatel v roce 2011

Území	Ekonomicky aktivní osoby	Míra ekonomické aktivity (%)*	Zaměstnané osoby	Míra zaměstnanosti (%)*
Rychnov u Jablonce nad Nisou	1 279	61,1	1 163	55,5
Hodkovice nad Mohelkou	1 397	53,0	1 281	48,6
Smržovka	1 696	57,0	1 485	49,9
SO ORP Jablonec nad Nisou	25 871	56,1	23 279	50,5
SO ORP Liberec	69 004	57,5	62 455	52,1
Liberecký kraj	208 512	56,7	185 944	50,5

Pozn.: * míra ekonomické aktivity i míra zaměstnanosti jsou počítány k obyvatelstvu ve věku 15 let a více
Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Struktura **zaměstnanosti podle odvětví ekonomické činnosti** ukazuje, že v roce 2011 pracovalo 53 % obyvatel Rychnova u Jablonce nad Nisou ve službách, 45 % v průmyslu a stavebnictví a 2 % v zemědělství, lesnictví a rybolovu. Velmi podobnou strukturu zaznamenalo město Smržovka, město Hodkovice nad Mohelkou pak vykazovalo nižší zaměstnanost ve službách a vyšší zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví. Hodnoty za správní obvody a Liberecký kraj jsou pak ovlivněny přítomností populačně velkých měst (Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa), která jsou charakteristická vyšší zaměstnaností ve službách a nižší zaměstnaností v průmyslu a stavebnictví. Zaměstnanost v prvním sektoru hospodářství (zemědělství, lesnictví a rybolov) je v celém prostoru Libereckého kraje minimální.

Tab. 5: Zaměstnaní podle odvětví ekonomiky v roce 2011

Území	Zemědělství, lesnictví a rybolov		Průmysl a stavebnictví		Služby	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Rychnov u Jablonce nad Nisou	18	1,8	451	45,0	533	53,2
Hodkovice nad Mohelkou	23	2,1	569	50,8	527	47,1
Smržovka	10	0,8	583	47,2	642	52,0
SO ORP Jablonec nad Nisou	173	0,9	8 786	43,6	11 208	55,6
SO ORP Liberec	522	1,0	21 511	39,2	32 900	59,9
Liberecký kraj	3 405	2,1	70 942	43,9	87 088	53,9

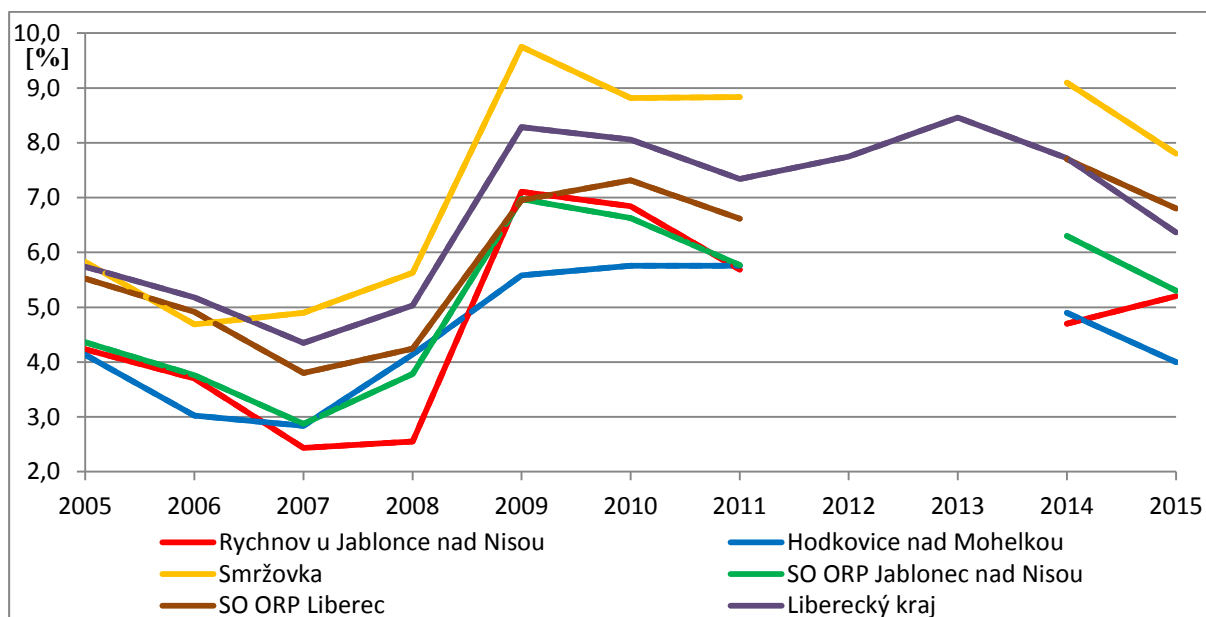
Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Nezaměstnanost v Rychnově u Jablonce nad Nisou byla po roce 2004, kdy Česká republika vstoupila do EU, poměrně nízká. S příchodem ekonomické krize v letech 2008 a 2009 se však ukázala místní ekonomika silně zranitelnou a nezaměstnanost výrazně vzrostla (o asi 5 procentních bodů). Následovalo období, kdy nebyla data za obce dostupná (2012 až 2013). V posledních letech byl oproti poklesu v jiných sledovaných jednotkách zaznamenán v Rychnově nárůst nezaměstnanosti.

Při srovnání s ostatními prostorovými jednotkami lze konstatovat, že má město Rychnov u Jablonce nad Nisou průměrné postavení – Smržovka vykazuje dlouhodobě vyšší

nezaměstnanost, zatímco Hodkovice nad Mohelkou naopak spíše nižší nezaměstnanost. Zejména v období vrcholící ekonomické krize se prokázala zranitelnost místní ekonomiky, která je na Liberecku a Jablonecku silně navázaná na automobilový průmysl (orientace na jedno odvětví je výhodou v ekonomicky silném období, avšak nevýhodou při hospodářské recesi).

Obr. 9: Vývoj míry registrované nezaměstnanosti, resp. podílu nezaměstnaných osob v letech 2005 až 2015 (vždy k 31. 12.)

Pozn.: Data za roky 2012 a 2013 za úroveň obcí a správních obvodů ORP nejsou dostupná.

Pramen: Statistiky nezaměstnanosti, Integrovaný portál MPSV, 2016

Na konci roku 2015 evidoval Úřad práce ČR v Rychnově u Jablonce nad Nisou 96 uchazečů o zaměstnání a 8 volných pracovních míst, což představovalo **podíl nezaměstnaných osob 5,2 %** a 12 uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo. V případě podílu nezaměstnaných osob vykázalo nižší hodnotu jen město Hodkovice nad Mohelkou, naopak podíl uchazečů připadajících na 1 VPM je jednoznačně nejvyšší. Obyvatelé Rychnova u Jablonce nad Nisou tak vykazují průměrnou až podprůměrnou nezaměstnanost (zaměstnání není vázáno jen na území města), ale ve městě je hlášeno jen minimum volných pracovních míst. Poslední aktuální údaj k 30. 6. 2016 udává podíl nezaměstnaných osob ve městě 4,6 %.

Tab. 6: Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa k 31. 12. 2015

Území	Uchazeči o zaměstnání	Podíl nezaměstnaných osob (%)*	Volná pracovní místa (VPM)	Uchazeči na 1 VPM
Rychnov u Jablonce nad Nisou	96	5,2	8	12,0
Hodkovice nad Mohelkou	80	4,0	212	0,4
Smržovka	203	7,8	26	7,8
SO ORP Jablonec nad Nisou	2 105	5,3	627	3,4
SO ORP Liberec	6 580	6,8	2 573	2,6
Liberecký kraj	19 200	6,4	5 947	3,2

Pozn.: * podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let ze všech obyvatel ve stejném věku

Pramen: Statistiky nezaměstnanosti, Integrovaný portál MPSV, 2016

V minulosti vymezoval Zákon o zaměstnanosti tzv. rizikové skupiny uchazečů o zaměstnání, v současnosti hovoří již jen o uchazečích, kteří vyžadují **zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání**. Patří mezi ně ženy, lidé jen se základním vzděláním, zdravotně postižení, dlouhodobě nezaměstnaní a absolventi a mladiství. V Rychnově u Jablonce nad Nisou tvoří téměř 60 % nezaměstnaných ženy, jedna třetina všech uchazečů je dlouhodobě nezaměstnaná a zhruba čtvrtina má nejvyšší pouze základní vzdělání. Při srovnání s ostatními prostorovými jednotkami se ukazuje, že vysoké podíly vykazují v Rychnově zejména ženy a zdravotně postižení. Naopak dlouhodobá nezaměstnanost a uplatnitelnost osob pouze se základním vzděláním je na dobré úrovni.

Tab. 7: Uchazeči vyžadující zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání k 31. 12. 2015

Území	podíl určité skupiny na všech uchazečích o zaměstnání (%)				
	ženy	pouze ZŠ vzdělání	zdravotně postižení	dlouhodobě nezaměstnaní	absolventi a mladiství
Rychnov u Jablonce nad Nisou	57,3	25,0	14,6	32,3	4,2
Hodkovice nad Mohelkou	51,3	20,0	12,5	36,3	5,0
Smržovka	47,8	43,8	11,8	43,3	3,4
SO ORP Jablonec nad Nisou	55,7	33,5	13,3	38,2	5,6
SO ORP Liberec	54,2	31,2	11,5	40,7	4,8
Liberecký kraj	52,9	31,4	13,2	39,7	5,0

Pozn.: dlouhodobě nezaměstnaní = 1 rok a více, absolventi = do 2 let od úspěšného ukončení studia a zároveň věk maximálně 30 let, mladiství = uchazeči ve věku 15 až 18 let

Pramen: GIS 0 – Prostorová analýza, prosinec 2015 (1. 12. 2015 – 31. 12. 2015), MPSV ČR

Jednou z možností jak čelit nedostatku pracovních příležitostí v místě bydliště, je **dojíždka do zaměstnání**. Podle sčítání lidu z roku 2011 vyjíždělo za prací mimo Rychnov u Jablonce nad Nisou téměř 500 osob, naopak dojíždka za prací do Rychnova byla mnohem menší. Obecně je však nutno brát v potaz, že řada obyvatel tuto položku při sčítání lidu ve formuláři nevyplnila. Počet obsazených pracovních míst, tj. počet pracovních míst ve městě, činil zhruba 70 % vzhledem k zaměstnaným obyvatelům Rychnova. Města Hodkovice nad Mohelkou a Smržovka vykazovala vyšší podíly, což značí, že tamní obyvatelé nemusí za prací tolik vyjíždět. Stejně tak vyšší hodnoty zaznamenaly správní obvody ORP Jablonec nad Nisou a ORP Liberec i Liberecký kraj, to je však dáno přítomností populačně velkých měst na jejich území, která mají typicky vyšší nabídku pracovních míst.

Tab. 8: Dojíždka do zaměstnání v roce 2011

Území	Zaměstnaní	Vyjíždějící mimo město	Dojíždějící do města	Obsazená pracovní místa (OPM)	Index (OPM / Zaměstnaní)
Rychnov u Jablonce nad Nisou	1 163	486	150	827	0,71
Hodkovice nad Mohelkou	1 281	345	272	1 208	0,94
Smržovka	1 485	468	224	1 241	0,84
SO ORP Jablonec nad Nisou	23 279	4 536	3 969	22 712	0,98
SO ORP Liberec	62 455	9 031	11 584	65 008	1,04
Liberecký kraj	185 944	40 897	34 719	179 766	0,97

Pozn.: OPM = zaměstnaní mínus vyjíždějící mimo město plus dojíždějící do města

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Hlavními směry vyjížďky za prací jsou pro obyvatele Rychnova u Jablonce nad Nisou jednoznačně města Jablonec nad Nisou (267 osob) a Liberec (117 osob). S výrazným odstupem následují hlavní město Praha (24 osob) a města Turnov (9 osob) a Mladá Boleslav (8 osob). Vazba mezi výše zmíněnými městy je patrná i u hlavních směrů dojížďky za prací, tedy míst odkud do Rychnova dojíždí lidé za prací nejčastěji – Jablonec nad Nisou (77 osob), Liberec (23 osob) a Pulečný (14 osob). Dle informací starosty města je vyjížďka na Prahu reálně intenzivnější než vykazují data z SLDB.

Uvedená data zpřesňují informace od společnosti Korid LK, která zajišťuje koordinaci veřejné dopravy v Libereckém kraji. Autobusovými linkami 159 ve směru Liberec jezdívá v průměru 45 osob denně. Linkou 101 jezdí ve směru Jablonec nad Nisou průměrně 530 osob/den a linkou 115 jezdí průměrně ve stejném směru 190 osob/den. Uvedená data jsou zprůměrována za březen, duben, květen a červen 2016. Vlakem z Rychnova vyjíždělo denně 71 osob ve směru Liberec a 67 osob ve směru Turnov. Data jsou za prosinec 2015.

Cestovní ruch

Mezi hlavní **atraktivitu cestovního ruchu** na území města patří Městské muzeum v Rychnově u Jablonce nad Nisou, památky připomínající Koncentrační tábor Gross Rosen – pobočku Rychnov u Jablonce nad Nisou a zejména pak okolní příroda, jelikož město slouží jako východisko turistických a cyklistických tras. Stejně tak je obecně zázemím pro turisty, kteří se rozhodnou tento region navštívit. V zimním období se pak stávají atraktivitou i lyžařský vlek Zálesí a tratě pro běžkaře.

Do 20 km od Rychnova u Jablonce nad Nisou se nachází města Jablonec nad Nisou a Liberec se svými atraktivitami, hora Ještěd (1 012 m n. m.), zámky Sychrov a Hrubý Rohozec, Malá Skála – jedno z center Českého ráje, zřícenina hradu Frýdštejn, rozhledny Rašovka, Císařský kámen či Kopanina, pivovar Svijany a řada dalších atraktivit.

Na **seznamu kulturních památek** má město celkem 10 objektů, z toho 3 v části Pelíkovice. Jedná se o barokní kostel sv. Václava z 18. století, věžeňský tábor – pietní prostor s pomníkem v ulici Tovární, barokní kamenná socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1730 u budovy základní školy, pomník obětem koncentračního tábora v parku nad nádražím, pomník obětem koncentračního tábora s hrobem, kamenný klenutý železniční most s 10 pilíři z let 1856 až 1859 a venkovská usedlost č. p. 38. V místní části Pelíkovice jsou pak na seznam zařazeny boží muka a dva kříže.

Na katastrech města se nenachází žádné zvláště chráněné území, na západě pak katastr hraničí s Přírodním parkem Ještěd. Bohatost přírody však dokumentují **významné krajinné prvky** s chráněnými rostlinami – rozsáhlé lipové aleje, Pelíkovické mokřiny, Bezděčínské skály, louka nad koupalištěm, Líska – Košovy či vápencový kopeček Rydvaltice.

Rychnovem prochází **Naučná stezka Jany a Josefa V. Scheybalových**, jejíž první část byla otevřena v roce 2011 a druhá o dva roky později. Stezka je pojmenována po Josefu V. Scheybalovi (1928–2001) a jeho ženě Janě Scheybalové, roz. Cermanové (1940–2008), historičích umění a etnografech, kteří působili v severních Čechách.

Před budovou železničního nádraží je umístěn **rozcestník turistických tras**. Modrá značka vede přes Pelíkovice – Kopaninu (Pacltova rozhledna) – Frýdštejn – Voděrady až do Turnova. Červená značka je vedena po trase Rádlo – Milíře – Proseč nad Nisou – Chata Nad Prosečí a dále. Žlutá značka pak spojuje Rychnov a Dobrou Vodu, kde je možné dále pokračovat po jiných trasách. Z **cyklistických tras** prochází Rychnovem cyklotrasa č. 3038 Odra – Nisa (vede od Jizerských hor až k Baltskému moři) a cyklotrasa č. 3047, která spojuje Rychnov se zámkem Sychrov.

Tab. 9: Služby v pohostinství v roce 2016

Název zařízení	Ulice	Kapacita (počet lůžek/osob)
Pension Luční	Luční	10 lůžek
Beseda (ubytování)	Tovární	15 lůžek
Ubytovna u nádraží	Nádražní	20 lůžek
Bar Nota (Beseda)	Tovární	53
BarBar	Nádražní	35
U Hroznýše	Školní	40
U Baštýře	Údolní	30
U Kalicha	Komenského	40
Restaurace J+J	Sokolská	16

Pramen: webové stránky provozovatelů, informace od zástupců města, vlastní šetření

Možnost **ubytování** nabízí ve městě rodinný Pension Luční, který má kapacitu 10 lůžek. Poskytuje i možnost parkování a využití bezdrátového připojení k internetu. Ubytování nabízí také restaurace Beseda, a to o kapacitě 15 lůžek a Ubytovna u nádraží o kapacitě 20 lůžek. Z oblasti **stravování a pohostinství** lze ve městě využít restauraci U Hroznýše; restauraci U Baštýře s nabídkou české kuchyně a teplých i studených jídel; a Restauraci J+J. Celkově však není nabídka ubytování, stravování a pohostinství ve městě příliš rozvinutá a za účelem vyšší turistické atraktivity by potřebovala zlepšit.

Městské informační středisko se v Rychnově u Jablonce nad Nisou nachází v budově městské knihovny. Otevřeno má v pondělí (13 – 18 hod.), úterý (10 – 18 hod.), středu (13 – 19 hod.) a pátek (13 – 18 hod.). Další nejbližší informační centrum je lokalizováno v Jablonci nad Nisou. Zdrojem informací pro návštěvníky jsou také webové stránky města a sociální sítě.

Představitelé města mají zájem rozvoj cestovního ruchu podporovat. Při rozvoji cestovního ruchu by se město mělo orientovat především na jeho udržitelné formy. Zásadním projektem rozvoje cestovního ruchu je plánované zpřístupnění válečné továrny Getewent i s podzemním protiletectvým krytem pro její zaměstnance. Jedná se o protiletectvý kryt v kombinaci s podzemní továrnou a sítí podzemních chodeb, jejichž celková délka přesahuje jednotky kilometrů. Podzemní stavbu vybuďovali vězni za druhé světové války.

Ve městě se také pořádá řada kulturních akcí, které zvyšují jeho návštěvnost a regionální význam. Konkrétněji jsou tyto akce uvedeny v podkapitolách Kulturní vyžití a Sport a volnočasové aktivity na straně 29.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Rychnov u Jablonce nad Nisou je zásobován pitnou vodou místním vodovodem (OL-SK-84-RCH). Vodovod je v majetku akciové společnosti Severočeská vodárenská společnost a správcem vodovodu je akciová společnost Severočeské vodovody a kanalizace. Vodovod zásobuje v podstatě 96 % obyvatel. Zdrojem pitné vody jsou místní zdroje doplněné o vodu z vodní nádrže Souš s úpravnou vody Souš. Vodní nádrž má celkový ovladatelný objem 7,57 mil m³. Místní prameniště Rádelský Les má vydatnost 0,5 l/s. Voda z prameniště a voda z oblastního vodovodu je přivedena do vodojemu U Hřbitova, který má kapacitu 2 x 150 m³ a v roce 2013 byl celkově rekonstruován. Další místní prameniště Košova je trvale odstaveno pro závadnou vodu a vodojem Košova slouží pouze jako akumulace pitné vody, která se dováží cisternami, v současné době je ale také mimo provoz. **Vodovodní síť je**

převážně stará, poruchová a nekapacitní. Místní část Dolní Dobrá Voda leží u hranice města Jablonec nad Nisou a je napojena na vodovodní síť Kokonína (místní část Jablonec nad Nisou). Oblastní vodovod je zde doplněn o místní zdroj Dolní Dobrá Voda zářez s kapacitou 0,8 l/s. Vodovod není dostupný na katastru Pelíkovice, kde je evidováno 30 trvale bydlících obyvatel. Na společný skupinový vodovod je napojena i sousední obec Pulečný, kde je napojeno ale pouze 28 % obyvatel.

Stejný majitel a provozovatel (viz vodovod) má na starost i kanalizační síť města. Kanalizační síť je vybudována především v hlavní části města a je společná i se sousední obcí Pulečný, kde je na ni napojeno prozatím pouze 10 % obyvatel. Kanalizace není vybudována v částech Dolní Rychnov, Hranice, Liščí Jáma a Pelíkovice. Celkově je na kanalizační síť napojeno cca 55 % obyvatel. Jedná se převážně o kanalizační síť smíšenou. Nová výstavba je odkanalizována splaškovou a dešťovou kanalizací. Plánuje se rozšíření kanalizační sítě navazující na stávající kanalizační síť (Hranice, Lužická) i vybudování samostatné kanalizační sítě se samostatnou čistírnou odpadních vod v lokalitě Liščí Jáma. V Pelíkovicih je řešena likvidace odpadních vod individuální formou pomocí bezodtokových jímek s následným vyvážením do ČOV nebo septiků s individuálním přečištěním a odtokem do potoka.

Na území města se již nachází jedna čistírna odpadních vod ČOV Rychnov u Jablonce nad Nisou. Čistírna je určena k čištění splaškových odpadních vod přiváděných ze smíšené a dešťové kanalizace z Rychnova a částečně z obce Pulečný. Přečištěné vody z ČOV jsou vypouštěny do říčky Mohelky. Mechanicko-biologická ČOV v dvojlinkovém provedení byla projektována na kapacitu 2 200 EO (ekvivalentních obyvatel), skutečnost je pouze 1 420 EO (pro 2 100 připojených obyvatel). V provozu je totiž pouze jedna linka (ze dvou). ČOV z roku 1992 byla v trvalém provozu a v současné době probíhá její modernizace a rekonstrukce. Plánované dokončení rekonstrukce je 31. 10. 2016. Rekonstrukce se týká jak samotných technologií čištění, tak i úprav komunikací v objektu a instalace nového automatického systému řízení.

Územím Rychnova prochází nadřazená trasa nadzemního vedení velmi vysokého napětí VVN 110 kV, zásobováno je elektrickou energií z distribuční soustavy s příslušnými rozvodnami, které slouží jako hlavní napájení zdroje pro zajištění elektrické energie pro potřeby města. Napájení elektrickou energií na úrovni 35 kV je zajištěno z rozvodného zařízení Jeřmanice. Případná náhradní dodávka je zajištěna z rozvodného zařízení v Jablonci nad Nisou nebo rozvodného zařízení Tanvald. Venkovní linky VN 35 kV probíhají po obvodě zastavěného území města, nebo v zastavěném území v místech přístupů k trafostanicím a v místech již zrealizované nové zástavby. V platném územním plánu jsou navrhovány úpravy ve vedení VN 35 kV při ul. Smetanově. V převážném rozsahu je vedení venkovních linek VN 35 kV a umístění trafostanic stabilizováno. Kapacita vedení vyhovuje potřebám města.

Území města je plynofikováno, plynofikace byla zahájena již v roce 1960. Území je energeticky propojeno s okolními obcemi. Vysokotlaký plynovod prochází od Hodkovic n. M. při západním okraji města do Jablonce n. N. Rozvodná stanice je umístěna u bramborárny v průmyslovém území a dále při severním okraji města při ul. Lipová. Technický stav a pokrytí plynofikační sítě v současné podobě vyhovuje potřebám města.

Pro zásobování teplem v zimních měsících je v Rychnově nejvíce využíván plyn. Na základě výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 je celkem 501 bytových jednotek vytápěno plynem. Dalšíh 108 bytů pro vytápění využívá elektrickou energii. Je nutné ovšem tyto údaje brát pouze orientačně, vytápění bytů vykazuje značně velkou míru nezodpovězení otázky v SLDB 2011 a údaje jsou dostupné pouze za 56 % bytových jednotek. I díky tomu lze předpokládat, že určitá část domácností a bytových jednotek bude pro zásobování teplem využívat i jiná, k životnímu prostředí méně šetrná, paliva. Město také vlastní kotelnu centrálního zásobování tepla, která je ale zastaralá a předimenzovaná s dálkovými rozvody tepla s velkou ztrátou na vedení (28 %).

Na území města je zavedeno třídění komunálního odpadu. Odpad se třídí do deseti různých složek². Ve městě jsou k dispozici sběrné nádoby na biologické odpady (5 až 10), papír (16), sklo (25), plasty (18), elektroodpad (5) a textil (2), dále jsou k dispozici speciální klece (13), které slouží pro uložení pytlů, ve kterých se shromažďují kovy, plasty a nápojové kartony. Město zavedlo v roce 2016 doplňující motivační systém pytlového třídění odpadů. Motivační systém umožňuje aktivním občanům snížit poplatek za komunální odpad v návaznosti na množství vytríděného odpadu za předchozí rok. Sběr a svoz nebezpečných složek komunálního odpadu je zajišťován minimálně dvakrát ročně mobilním svozem. Objemný odpad lze odevzdávat na sběrném místě v ulici Nádražní v období březen – říjen. Sběrný dvůr není pro obyvatele města k dispozici. Staré zátěže odpadů v území města nejsou zastoupeny. Nakládání s odpady je zahrnuto do existujícího systému, tj. centrálního svozu a likvidace odpadu. Z hlediska technické vybavenosti území pro nakládání s odpady je významnou regionální kapacitou spalovna komunálního odpadu Termizo a.s. a skládka Košťálov s dostatečnou kapacitou vedle Semil i pro okres Jablonec nad Nisou.

Území města je dostatečně pokryto telefonním (mobilním) signálem, srovnatelně i internetem. Město je vybavenost místním rozhlasem, který ale pro informování o mimořádných a krizových situacích nedostatečný a to především z důvodu nedostatečného pokrytí. Daleko vhodnější je možnost informování občanů prostřednictvím SMS přes infokanal. Tato služba ale není občany příliš využívána.

Na území Rychnova je vybudováno veřejné osvětlení a město má v tomto ohledu zpracován pasport veřejného osvětlení ve městě. Pasport je dokument, který velmi podrobně mapuje celou soustavu veřejného osvětlení, kromě zemního vedení. V pasportu jsou popsány jednotlivé lampy a rozvaděče. Rychnovské veřejné osvětlení je napojeno na celkem 7 rozvaděčů. Nadpoloviční většina z nich je technicky zastaralých, žádný z nich nemá provedenou revizi. Město v této oblasti aktuálně realizuje projekt na rekonstrukci veřejného osvětlení na komunikacích Tyršova/Brusičská.

Vyjma výše zmíněných nejsou v budoucny plánovány výrazné investice do technické infrastruktury. Pouze v případě dalšího rozvoje města je počítáno s odpovídajícím rozšířením stávající infrastruktury.

Dopravní infrastruktura

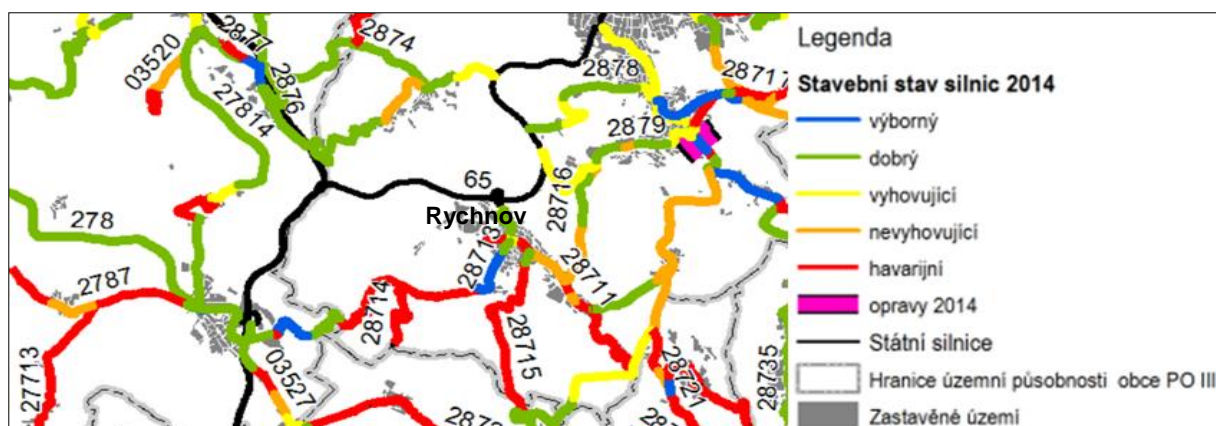
Z hlediska napojení Rychnova na **silniční síť** České republiky bychom mohli vzhledem k poloze hovořit o velmi dobrém stavu. Územím prochází silnice 1. třídy č. I/65, která vytváří přivaděč města Jablonec nad Nisou na silnici I/35 (E442) vedoucí z Prahy do Liberce. Silnice I/65 je pouze malou částí ve styku s řídko osídleným územím a silnice I/35 vede mimo katastr města podél jeho západní hranice. Centrum města je tedy mimo hlavní negativní dopad průjezdů po těchto komunikacích. Dalšími silnicemi na území města jsou silnice třetí třídy, které tvoří páteřní dopravní infrastrukturu v intravilánu města. V tomto ohledu jsou nejdůležitějšími komunikacemi silnice III/28711 (ul. Ještědská, ul. Školní, ul. Kokonínská), která napojuje město na silnici I/65 a sousední obec Pulečny a městskou část Jablonce n. N. Kokonín; silnice III/28712 (ul. Nádražní), která napojuje město k železniční stanici; silnice III/28713 (ul. Husova, ul. Zálesí), která napojuje centrum města na část města Pelíkovice a silnice III/28715 (ul. Smetanova), která napojuje město na sousední obec Frydštejn. Město v současné době nenavrhuje změnu stávající silniční sítě.

Technický stav silnic v majetku kraje, které vedou na území města, se postupně zlepšuje. Kraj provedl investici a opravil část silnice III/28713 vedoucí z centra města směrem na Pelíkovice. Opravená je ale pouze část v zastavěném území centra města a zbytek komunikace vedoucí do Pelíkovice je stále v havarijním stavu. Částečně se také zlepšil stav silnice III/28711 silnice byla v roce 2011 hodnocena jako havarijní. I dle aktualizace v roce

² a)Biologicky rozložitelný odpad rostlinného původu; b)Papír; c)Plasty včetně PET lahví; d)Sklo; e)Kovy; f)Nebezpečné komunální odpady; g)Objemný odpad; h)Směsný komunální odpad; i)Nápojové kartony; j)Textil

2015 je ale stále část vedoucí zastavěným územím v nevyhovujícím stavu a zbytek silnice ve stavu havarijním. Ke zhoršení došlo u silnice III/28715, která byla v roce 2011 hodnocena v zastavěném území jako nevyhovující, nyní již je mimo krátký úsek v centru města hodnocena jako havarijní.

Obr. 10: Stav komunikací ve správě kraje³

Pramen: Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje (aktualizace 2015), upraveno

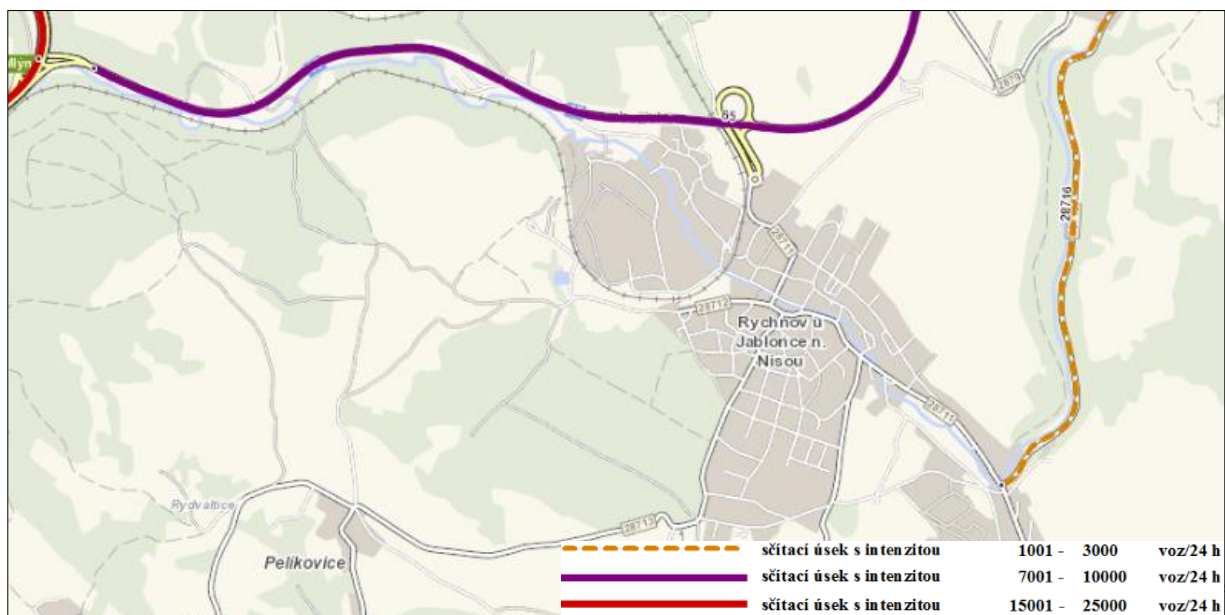
Intenzita dopravy na pozemních komunikacích byla na území sledována v letech 2005 a 2010 na celkem 2 úsecích, dvou úsecích silnice 1. a 3. třídy. Zbylé pozemní komunikace vykazují nízkou intenzitu dopravy (není nutné ji sledovat). Vytíženost pozemních komunikací je přepočtena na počet daných vozidel za 24 hodin v průměrném dnu v roce. Nejintenzivnější dopravní zatížení je patrné na pozemní komunikace I/65, která napojuje Jablonec nad Nisou na silnici I/35. Průměrně se zde v roce 2010 pohybovala 8 tis. vozidel za den, z čehož přibližně 14 % připadalo na těžká motorová vozidla. Při porovnání s předchozím obdobím je patrný výrazný pokles u všech zjišťovaných druhů motorových vozidel. U silnice III/28716, ve sčítaných úsecích je patrná stagnace, pokles či mírný růst zatížení, celkové hodnoty dosahují v obou sledovaných obdobích přibližně obdobné hodnoty. **Hlavním problémem silniční dopravy je nevhodné napojení průmyslové zóny za viaduktem**, kde nákladní vozy musejí z průmyslové zóny pokračovat přes centrum města, než se mohou napojit na silnici I/65.

Tab. 10: Přehled intenzity dopravy na pozemních komunikacích v Rychnově u Jablonce nad Nisou v roce 2005 a 2010

silnice	sčítací úsek	rok	těžká motorová vozidla	osobní a dodávková vozidla	jednostopá motorová vozidla	motorová vozidla celkem	začátek úseku	konec úseku
I/65	4-1546	2005	2 378	8 122	54	10 554	vyús. z 35	vyús. 2879
		2010	1 130	6 854	22	8 006		
		index změny (%)	47,5	84,4	40,7	75,9		
III/28716	4-4590	2005	213	1 041	14	1 268	Kokonín, výús. z 2879	Pulečný, zas. do 28711
		2010	223	1 031	7	1 261		
		index změny (%)	104,7	99,0	50,0	99,4		

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2005, scitani2005.rsd.cz; Celostátní sčítání dopravy 2010, scitani2010.rsd.cz

³ čísla na obrázku označují čísla silnic

Obr. 11: Intenzita dopravy na hlavních dopravních tazích

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010, ŘSD

Intenzitu silniční dopravy ovlivňuje nově vystavěný logistický areál v prostoru mezi komunikací I/65 a kostelem Sv. Václava. Očekává se, že vystavěný areál zvyšuje dopravu po silnici první třídy. Výhodou je dobré silniční napojení logistického areálu mimo intravilán města, díky kterému zvýšená doprava přímo nezatěžuje obytné části Rychnova. Konkrétní intenzitu dopravy bude možné ověřit po zveřejnění výsledků Celostátního sčítání dopravy, které budou zveřejněny v roce 2017.

Město je napojeno na železnici. Ve městě je jedna železniční stanice (zastávka Rychnov u Jablonce nad Nisou), která je na železniční trati 030 Pardubice – Liberec. Železniční stanice je vybavena bezbariérovým WC a je vybavena prostorami pro cestující. Železniční trať není elektrifikovaná a je jednokolejná (s výjimkou úseku Stéblová – Opatovice nad Labem – Pohřebačka). Na zastávce zastavují jak osobní vlaky, tak i rychlíky z Liberce do Pardubic. Na železnici je velmi dobře napojen průmyslový areál „za viaduktem“, který je ale problematicky napojený na silniční síť. V budoucnu je uvažováno o vybudování přeložky železniční tratě v úseku Liberec – Turnov, podúsek Liberec – Hodkovice nad Mohelkou a stávající úsek přes Rychnov je navrženo zařadit do sítě regionálních drah s příměstským charakterem provozu.

Rychnov disponuje relativně dobrým napojením na **nemotorovou dopravu**, katastry města prochází celkem 2 značené cyklotrasy a 3 značené turistické pěší trasy:

- cyklotrasy:
  - cyklotrasa č. 3047 (protíná katastr, spojuje centrum s Pelíkovcemi)
  - cyklotrasy č. 3038 (severní část katastru Rychnov u Jablonce nad Nisou)
- turistické pěší trasy:
  - červená – začíná u železniční stanice, vede mezi Libercem a Jabloncem nad Nisou až do Jizerských hor
  - modrá – začíná u železniční stanice, vede přes Pelíkovice až do Turnova
  - žlutá – začíná u železniční stanice do osady Dobrá voda Jablonce nad Nisou

V současné době je z hlediska rozvoje cyklo dopravy strategickým záměrem Mikroregionu Jizerské hory vybudovat cyklotrasu mezi obcemi Pulečný, Rychnov a Kokonín, která by umožnila dopravu do zaměstnání pomocí cyklo dopravy.

Statická doprava (parkování) vzhledem k charakteru města je na většině území řešena pomocí odstavování vozidel na soukromých pozemcích (případně ve vlastních garážích). Ve městě je vymezeno přibližně 220 parkovacích stání, která jsou situována především v jeho středu (náměstí Míru, parkoviště Horská), případně na významných místech, např. u mateřské školy (parkoviště Ještědská), u knihovny (parkoviště Kokonínská). **Velkým problémem města je parkování vozidel před samoobsluhou**, která následně stěžují průjezd. Město je již rozhodnuto realizovat komplexní úpravu dané plochy, která obsahuje rekonstrukci a zprůjezdnění mostu, úpravu autobusové zastávky, zřízení přechodu a úpravu parkoviště před samoobsluhou.

Chodníky jsou vybudovány v centru města v dostatečném množství a poskytují relativně bezpečný průchod centrem města. Hlavními nedostatky je bezbariérovost přechodů a nedostatečný počet bezpečných přechodů pro chodce. Mimo centrum města již chodníky často vybudovány nejsou vůbec a chodci se musejí pohybovat ve vozovce s větší pozorností. Problém nevybudovaného přechodu je ještě významnější u osady Dolní Rychnov, která je oddělena silnicí I/65 bez vhodného přechodu pro pěší.

Dopravní obslužnost

Aktuální stav dopravní obslužnosti města veřejnou dopravou je pokládán za vyhovující. Město se podílí na zajištění dopravní obslužnosti částkou pohybující se ve výši cca 2,2 mil. Kč ročně a město udržuje technický stav zastávek. V tomto ohledu je nevyhovující technický stav konečné zastávky a točny autobusů u vlakového nádraží.

Veřejná doprava města je součástí Integrovaného dopravního systému Libereckého kraje (IDOL), který napomáhá obcím v kraji k lepší dopravní obslužnosti. Ve městě se nachází celkem 5 autobusových zastávek (Rychnov u Jablonce Nisou, hl. sil.; Rychnov u Jablonce n. Nisou, TAXUS; Rychnov u Jablonce Nisou, nám.; Rychnov u Jablonce Nisou, Lidový dům; Rychnov u Jablonce Nisou, nádr.) a v těsné blízkosti je i zastávka Pulečný, ležící na území sousední obce. Zastávky obsluhuje 5 autobusových linek (530150, 535101, 535115, 540159,670981), kterými je možné cestovat bez přestupu až do Jablonce nad Nisou, Hodkovic nad Mohelkou, Bedřichova, Liberce, Rokytnice nad Jizerou a Prahy. Vlákem je možné cestovat rychlíkem přímo do Liberce nebo Pardubic. V roce 2016 ve městě zastavovalo 41 vlaků za den, z toho 9 párů rychlíků.

5. Vybavenost

Bydlení

Domovní a bytový fond tvořilo dle sčítání lidu v roce 2011 v Rychnově u Jablonce nad Nisou 561 domů a 1 074 bytů. **Obydlenost domů** se pohybovala na vysoké úrovni překračující 90 %, takto vysoká hodnota nebyla zaznamenána ani u měst Hodkovice nad Mohelkou a Smržovka, ani u správních obvodů ORP Jablonec nad Nisou a Liberec i u Libereckého kraje. Také **obydlenost bytů** ve výši 89 % lze považovat za vysokou, jedná se v podstatě o průměrnou hodnotu na Jablonecku a Liberecku.

V rámci obydlého bytového fondu připadalo 529 bytů na **rodinné domy**, 389 bytů na **bytové domy** a 37 bytů na **ostatní budovy** (tj. všechny další druhy budov kromě rodinných a bytových domů). Podíl 55 % obydlých bytů, který připadá na rodinné domy, je srovnatelný pouze s hodnotou města Smržovky (53 %), ve zbylých jednotkách jsou tyto hodnoty výrazně menší. V případě podílu 41 % bytů v bytových domech je tomu logicky

naopak, protože byty v ostatních budovách tvoří jen 4 %. Tyto výsledky jasně poukazují na to, že Rychnov není populačně velké město, pro něž jsou bytové domy (zejména na sídlištích) typické.

Tab. 11: Počet domů a bytů a jejich obydlenost v roce 2011

	počet domů	obydlené domy		počet bytů	obydlené byty	
		abs.	%		abs.	%
Rychnov u Jablonce nad Nisou	561	526	93,8	1 074	955	88,9
Hodkovice nad Mohelkou	590	515	87,3	1 319	1 132	85,8
Smržovka	932	743	79,7	1 725	1 413	81,9
ORP Jablonec nad Nisou	8 233	7 354	89,3	24 768	21 944	88,6
ORP Liberec	22 490	19 965	88,8	63 780	56 693	88,9
Liberecký kraj	92 345	73 380	79,5	205 187	171 328	83,5

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Tab. 12: Struktura obydleného bytového fondu v roce 2011

	byty v rodinných domech		byty v bytových domech		byty v ostatních budovách	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Rychnov u Jablonce nad Nisou	529	55,4	389	40,7	37	3,9
Hodkovice nad Mohelkou	495	43,7	580	51,2	57	5,0
Smržovka	755	53,4	575	40,7	83	5,9
ORP Jablonec nad Nisou	7 172	32,7	14 261	65,0	511	2,3
ORP Liberec	19 128	33,7	36 750	64,8	815	1,4
Liberecký kraj	73 080	42,7	95 032	55,5	3 216	1,9

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Se zjištěními ohledně podílu rodinných a bytových domů úzce souvisí i **struktura obydleného bytového fondu podle právního důvodu užívání bytu**. V Rychnově u Jablonce nad Nisou se nacházelo 444 bytů ve vlastním domě, 159 bytů v osobním vlastnictví, 162 bytů nájemních a 86 bytů družstevních. Podíl bytů ve vlastním domě tak činil 47 % a byl mezi srovnávanými jednotkami nejvyšší, což je dáno právě vysokým podílem bytů v rodinných domech. Zbývající druhy právního užívání (osobní vlastnictví, nájemní a družstevní) jsou charakteristické spíše pro bytové domy, resp. pro populačně větší města.

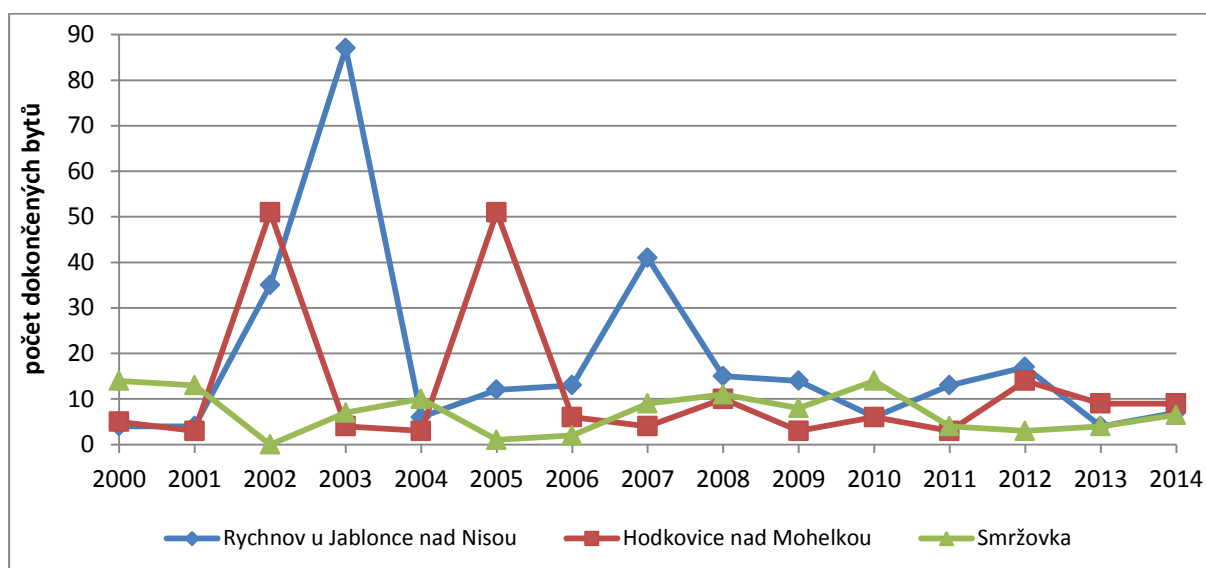
Tab. 13: Struktura obydleného bytového fondu podle právního důvodu užívání bytu v roce 2011

	ve vlastním domě		v osobním vlastnictví		nájemní		družstevní	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Rychnov u Jablonce nad Nisou	444	46,5	159	16,6	162	17,0	86	9,0
Hodkovice nad Mohelkou	418	36,9	214	18,9	273	24,1	57	5,0
Smržovka	612	43,3	187	13,2	349	24,7	55	3,9
ORP Jablonec nad Nisou	5 784	26,4	5 123	23,3	4 843	22,1	3 446	15,7
ORP Liberec	15 552	27,4	13 231	23,3	15 884	28,0	4 836	8,5
Liberecký kraj	58 670	34,2	31 235	18,2	41 712	24,3	17 433	10,2

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Co se týká **bytové výstavby**, je možné u Rychnova u Jablonce nad Nisou pozorovat po roce 2000 poměrně dynamický vývoj. Ve třech letech (2002, 2003 a 2007) bylo postaveno více než 30 bytů, zatímco v jiných letech nebyla překročena hranice 20 bytů. Vysoká výstavba v letech 2002 a 2003 souvisela s dokončením domu s pečovatelskou službou. Také

Hodkovice nad Mohelkou zaznamenaly dva extrémní roky (2002 a 2005), celkově však výstavba v jiných letech nepřesáhla 15 bytů. Smržovka žádné zásadní výkyvy nevykazovala.

Obr. 12: Vývoj počtu dokončených bytů ve městech Rychnov u Jablonce nad Nisou, Hodkovice nad Mohelkou a Smržovka v letech 2000 až 2014

Pramen: Bytová výstavba, stavební povolení a stavební zakázky – časové řady, Český statistický úřad, 2015

Ve městě Rychnov u Jablonce nad Nisou tak bylo v letech 2000 až 2014 dokončeno 278 bytů, převážně v prvním desetiletí 21. století. Ve srovnatelně velkých městech byla tato hodnota za stejné období nižší – Hodkovice nad Mohelkou (181 bytů) a Smržovka (107 bytů). Také u nich byla výstavba po roce 2000 vyšší ve srovnání s obdobím po roce 2010. Všechna tři města jsou totiž ovlivněna procesem **suburbanizace** měst Jablonce nad Nisou a Liberec (tj. stěhování obyvatel z center měst do jejich okrajových částí či těsného zázemí), tento proces byl v podmínkách České republiky na svém vrcholu právě v prvním desetiletí 21. století.

Tab. 14: Bytová výstavba v období let 2000 až 2014

	dokončené byty			intenzita bytové výstavby*		
	2000–04	2005–09	2010–14	2000–04	2005–09	2010–14
Rychnov u Jablonce nad Nisou	136	95	47	64,7	39,0	17,7
Hodkovice nad Mohelkou	66	74	41	24,7	26,8	14,4
Smržovka	44	31	32	12,8	8,7	8,7
ORP Jablonec nad Nisou	688	742	579	13,0	13,8	10,5
ORP Liberec	2 162	2 561	1 795	16,1	18,7	12,7
Liberecký kraj	5 312	6 190	4 920	12,4	14,3	11,2

Pozn.: *intenzita bytové výstavby = počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel středního stavu

Pramen: Bytová výstavba, stavební povolení a stavební zakázky – časové řady, Český statistický úřad, 2015

Intenzita bytové výstavby, která vztahuje počet dokončených bytů na počet obyvatel, je vhodnějším ukazatelem pro srovnávání. Ve všech sledovaných pětiletých intervalech (2000–04, 2005–09 a 2010–14) vykazovalo město Rychnov u Jablonce nad Nisou vyšší hodnoty oproti městům Hodkovice nad Mohelkou a Smržovka, ale i oproti správním obvodům ORP Jablonec nad Nisou a Liberec a Libereckému kraji. Tyto výsledky značí rozvoj města

a postupné zvyšování počtu obyvatel. I při tomto jinak pozitivním procesu, je třeba dbát na začleňování nově přichozích obyvatel města, aby nedocházelo ke konfliktům mezi starousedlíky a novými obyvateli. Při výstavbě nových bytů město upřednostňuje zastavování v rámci intravilánu, kde se nacházejí proluky, případně jedná s vlastníky starých neobydlených domů.

V majetku města se nachází celkem 82 bytů, žádný z nich není z kategorie sociálních bytů. Město vlastní pozemky pro výstavbu bytů dle územního plánu, zájem o bydlení v Rychnově je. Například v roce 2015 žádalo o výstavbu rodinného domu zhruba 10 osob, o městské byty pak 6 osob. V první polovině roku 2016 byly volné dva městské byty.

Školství a vzdělávání

Na území města působí **Základní škola a Mateřská škola, Rychnov u Jablonce nad Nisou**. Od roku 2003 se jedná o příspěvkovou organizaci, kterou zřizuje Město Rychnov u Jablonce nad Nisou. Základní škola nabízí vzdělání na I. a II. stupni, poskytuje rovněž možnost školní družiny. Základní i mateřské škole pak také slouží školní jídelna. Budovy základní školy se nachází na ulicích Školní a Ještědská, budova mateřské školy pak v ulici Hřbitovní.

Ve školním roce 2015/2016 činila kapacita základní školy 300 žáků, školní družiny 60 žáků, mateřské školy 139 dětí a v případě školní jídelny nebyla kapacita určena. Základní škola měla celkem 13 tříd, které navštěvovalo 270 žáků; školní družina 2 oddělení se 60 žáky a mateřská škola 6 tříd se 139 dětmi. Celá instituce patří mezi významné zaměstnavatele ve městě. Do školy jezdí i žáci z okolních obcí.

Za středním a vysokoškolským vzděláním musí žáci a studenti vyjíždět mimo město, nejčastěji do Jablonce nad Nisou a Liberce, v případě vysokých škol i do vzdálenějších měst (zejména do Prahy). Pokud se jedná o konkrétní instituce, lze jmenovat Vyšší odbornou školu mezinárodního obchodu a Obchodní akademii Jablonec n. N., Střední průmyslovou školu technickou Jablonec n. N. a Střední průmyslovou školu stavební Liberec.

Ve snaze přiblížit umělecké vzdělání dětem v Rychnově, byla ve městě v roce 2007 otevřena **pobočka Základní umělecké školy Jablonec nad Nisou**. V budově základní školy v ulici Ještědská a v městské knihovně tak probíhá výuka výtvarného oboru a hry na hudební nástroje (kytara, zobcová flétna, dechové žesťové nástroje, elektronické klávesové nástroje).

Zdravotnictví

V Rychnově u Jablonce nad Nisou ordinuje **praktický lékař**, kterého v případě nepřítomnosti zastupují lékaři v Mšeně nad Nisou (asi 10 km) a Kokoníně (asi 5 km), což jsou místní části Jablonce nad Nisou. Své praxe mají v Rychnově také **praktický lékař pro děti a dorost**, **zubní lékař** a **gynekolog**, v provozu je též **chirurgická ambulance**. V ulici Čechova je pro obyvatele k dispozici **lékárna**.

Za vyššími zdravotnickými službami musí obyvatelé Rychnova dojíždět do Jablonce nad Nisou či Liberce. V Jablonci nad Nisou se také nachází nejbližší výjezdová základna Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje.

Sociální péče

Oblast sociální péče je v Rychnově u Jablonce nad Nisou zastoupena pečovatelskou službou, která je poskytována pečovatelkami v bytech zvláštního určení v **Domě s pečovatelskou službou** v ulici Školní. Kapacita je 40 klientů a je naplněna ze 100 %. **Terénní pečovatelská služba** je poskytována v domácnostech klientů pouze v centru města Rychnova u Jablonce nad Nisou.

V rámci pečovatelské služby v Domě s pečovatelskou službou je zajištěn pravidelný úklid, donáška nákupu a oběda, praní prádla, jednoduché ošetřovatelské úkony, koupání a pochůzky ve městě. Terénní pečovatelská služba pak nabízí možnost donášky nákupu a oběda, praní prádla, koupání v domácnosti klienta a různé pochůzky po městě (např. lékař či pošta). Terénní pečovatelská služba je poskytována pouze seniorům bydlícím ve městě Rychnov u Jablonce nad Nisou. Seniorům, kteří bydlí mimo město nebo bydlí v okrajových částech města (Dobrá Voda, Liščina, Pelíkovice) není služba poskytována. Dle šetření přímo u poskytovatele pečovatelské služby, nebyl v průběhu dvou let nazpět žádný zájem o terénní pečovatelskou službu z okrajových částí města.

Spolková, osvětová a informační činnost

Na území města Rychnov u Jablonce nad Nisou působí řada **spolků**, mezi nejvýraznější patří:

- Sbor dobrovolných hasičů Rychnov u Jablonce nad Nisou,
- Spartak Rychnov z. s. – sportovní spolek jehož účelem je pro své členy zajistit a provozovat sport a obdobnou činnost,
- Rodinné centrum Klubíčko, z.s. (dříve též spolek „Rychnováci dětem“) – rodinné centrum pro děti a dospělé, nabízí hlídání dětí, pořádá akce pro maminky a další různé volnočasové akce,
- Dětský klub kamarád – při Městské knihovně – klub pro maminky s dětmi, věnují se práci s dětmi, pořádá akce pro děti a mládež a další volnočasové aktivity
- Taneční a pohybové studio Magdaléna, o.s. – věnuje se pedagogické a umělecké práci v oblasti tvořivé taneční a dramatické výchovy pro děti a s dětmi od 4 let,
- BEZMEZER, o.p.s. – nabízí služby spočívající ve výměně zkušeností a vzdělávání v oblasti umění, součástí činnosti je pořádání sympózií s mezinárodní účastí, pořádání výstav, přednášek, seminářů, kurzů a workshopů,
- Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Rychnov u Jablonce nad Nisou,
- Myslivecké sdružení Dolina.

Pravidelné **bohoslužby** se v kostele sv. Václava konají každou neděli v 7:30 hodin. Kostel náleží do správy Římskokatolické farnosti Rychnov u Jablonce nad Nisou.

Mimo jiné i za účelem osvěty a poskytování informací vydává město jednou měsíčně **Rychnovský zpravodaj**. Měsíčník je zpoplatněný částkou 5 Kč a je k dostání v místních prodejnách a na podatelně, nebo je k dispozici zdarma v elektronické podobě na stránkách města. Informační kanál pro obyvatele, návštěvníky a přátele města představují také sociální sítě – konkrétně následující profily na **Facebooku**: „Rychnov u Jablonce nad Nisou“, „Městská knihovna Rychnov u Jablonce nad Nisou“, „Lyžařský vlek Zálesí – Rychnov u Jablonce nad Nisou“, „RC Klubíčko“ a „Spartak Rychnov“.

Vnější vazby zastupuje jakožto **partnerské město Gmina Gromadka**. Leží v Polsku asi 100 km od Wrocław (Vratislavi) v Dolnoslezském vojvodství a má zhruba 5 500 obyvatel.

Kulturní vyžití

Mezi základní kulturní instituce v Rychnově u Jablonce nad Nisou patří muzeum a knihovna. **Městské muzeum v Rychnově u Jablonce nad Nisou** bylo slavnostně otevřeno v dubnu 2008 v budově rychnovské radnice v ulici Husova. V muzeu se nachází expozice rychnovského malířství a expozice, která připomíná pobočku koncentračního tábora Gross Rosen (během druhé světové války byla u zbrojní továrny Getewent – dnešní Hölter – zřízena pobočka koncentračního tábora Gross Rosen z polského Slezska; vězni měli nahradit citelný úbytek sudetských dělníků, kteří byli nacisti povoláni do armády, a zvýšit produkci firmy). Muzeum je otevřeno celoročně, avšak pouze v pracovní dny.

Městská knihovna Rychnov u Jablonce nad Nisou sídlí v ulici Květinová. Knihovna se zaměřuje na půjčování knih, časopisů, hudebních CD i mluvených knih ve formátu MP3, přístup na internet, kopírování a tisk z počítače, besedy a knihovnické lekce pro žáky základních škol nebo pro pedagogické pracovníky. V prostorách knihovny provádí své aktivity rovněž klub pro maminky. Knihovna má otevřeno od pondělí do středy a v pátek.

Ke konání větších společenských akcí, chybí městu větší kryté prostory. V tomto ohledu se uvažuje rozšíření kapacity besedy.

Za dalším kulturním vyžitím (např. kino, divadlo, galerie atd.) musí obyvatelé Rychnova dojíždět do blízkých populačně velkých měst – hlavně do Jablonce nad Nisou a Liberce.

Ve městě se každoročně konají Rychnovské slavnosti, Městský ples, Svatováclavská pouť a rozsvěcení vánočního stromu. Rodinné centrum Klubíčko pořádá pravidelně Masopustní průvod, Čarodějnice, Retro 1. máj, Les pohádek, Stezku odvahy či Mikulášskou. Hasiči připravují Dětský den a Hasičský ples, spolek Bezmezer připravuje Jarní artování, Spartak Rychnov připravuje Sportovní ples, Myslivecké sdružení Dolina Rychnov připravuje Myslivecký ples a místní umělecká agentura DIRAMI připravuje Video retro párty.

Mezi **významné rodáky** patří učitelka Olga Faltová a občané německé národnosti Emil Elstner, Gerhard Müller (1922–2006) a Ewald Hübner, kteří po druhé světové válce město museli opustit a dosáhli úspěšné kariéry v zahraničí (s Rychnovem je však i nadále pojily a pojí vzpomínky a další vazby). Významným rodákem města je také český fotbalista Josef Jarolím (1958). Jako malé děti se do Rychnova přestěhovali a část života zde strávili jazzový hudebník Jiří Stivín (* 1942) a halová mistryně světa i Evropy ve skoku o tyči Pavla Rybová, roz. Hamáčková (* 1978).

Sport a volnočasové aktivity

Ke sportovním a volnočasovým aktivitám slouží na území města Rychnova u Jablonce nad Nisou 8 různě vybavených sportovišť. Celkem se ve městě nachází 5 multifunkčních hřišť, 2 dětské hřiště, 2 tenisové kurty, 1 fotbalové hřiště a jedno hřiště s asfaltovým povrchem. Hlavním objektem je nově zrekonstruovaná víceúčelová sportovní hala, která ještě bude rozšířena o posilovací prvky a fotbalové hřiště s umělou trávou s parametry vyhovujícími mladším žákům. Většina hřišť je volně dostupná pro veřejnost, v ostatních případech si lze přístup vyjednat. V zimním období se pak v případě v hodných teplotních podmínkách nabídka rozšiřuje o přírodní kluziště u kurtů.

Atraktivitou nadmístního významu je **Lyžařský areál Zálesí**. Tvoří jej vleč a sjezdovka o délce 670 metrů. Svah je lehký, mírný, vhodný pro rodiny s dětmi. Areál je však bez umělého zasněžování, a proto je provozován denně od 9 do 16 hodin v závislosti na sněhové pokrývce. Pro návštěvníky slouží též parkoviště.

Vedení města má v plánu výstavbu volnočasového sportoviště „Skate park“ v prostoru za viaduktem. Před samotnou realizací projektu bude ale nutné primárně vyřešit komplikovanou dopravu do průmyslového areálu (viz Doprava).

Již zmíněným aktivním spolkem je Spartak Rychnov z. s. Ten nabízí široké možnosti sportovních aktivit. Nejvíce navštěvovaným je fotbalový oddíl spolku. Dalšími oddíly spolku jsou tenisový, volejbalový; florbalový a oddíl stolního tenisu.

Děti mají možnost další volnočasové aktivity navštěvovat při Základní škole Rychnov (turistický kroužek, atletický kroužek). Pro maminky s dětmi organizuje Rodinné centrum Klubíčko dopolední cvičení.

Od roku 2014 se koná vždy ke konci září okolo sv. Václava **Rychnovský Svatováclavský půlmaratón**, který nabízí dvě trasy – půlmaratón a 11 km. Partnerem akce je Město Rychnov u Jablonce nad Nisou.

Město je součástí významné automobilové soutěže Rally Bohemia Czech Republic. Přímo ve městě bývá pravidelně umístěn cíl rychlostní zkoušky, akce je velmi hojně navštěvována příznivci automobilového sportu.

Další sportovní akcí, která se ve městě pravidelně realizuje, je vytrvalostní závod Jezevec Race. Jedná se o závod ve čtyřech disciplínách – běh do vrchu; jízda na horském kole, jízda na silničním kole; běh. Hodnotí souhrnný čas za všechny uvedené disciplíny.

Ve městě byly v minulém století občanům k dispozici hned dvě koupaliště. V současné době se však již jedná pouze o nádrže v havarijním stavu, které potřebují významnou investici.

Další vybavenost

Ve městě Rychnov u Jablonce nad Nisou patří mezi další služby **pošta** bez víkendového provozu v ulici Údolní. Naopak zcela chybí **bankomat**.

Bezpečnost zajišťuje **Městská policie Rychnov u Jablonce nad Nisou**, která sídlí v ulici Husova, a **Policie ČR – Obvodní oddělení Rychnov u Jablonce nad Nisou** se sídlem v ulici Sokolská. Pod obvodní oddělení spadá město Rychnov u Jablonce nad Nisou a obce Maršovice, Pulečný, Rádlo, Dalešice, Frýdštejn a Jenišovice. V ulici Sokolská se nachází také hasičská zbrojnice SDH Rychnov u Jablonce nad Nisou.

Chybějící služby

V realizovaném dotazníkovém šetření se mohli občané vyjádřit k chybějícím službám ve městě. Občané nejčastěji zmiňovali chybějící bankomat, koupaliště, kvalitní restauraci nebo kavárnu. Konkrétnější odpovědi jsou obsaženy v kapitole Shrnutí poznatků z dotazníkového šetření obyvatel. Stejně tak členové pracovní skupiny uváděli, že je potřeba v rámci dostupných služeb města realizovat jejich zlepšení a případné rozšíření.

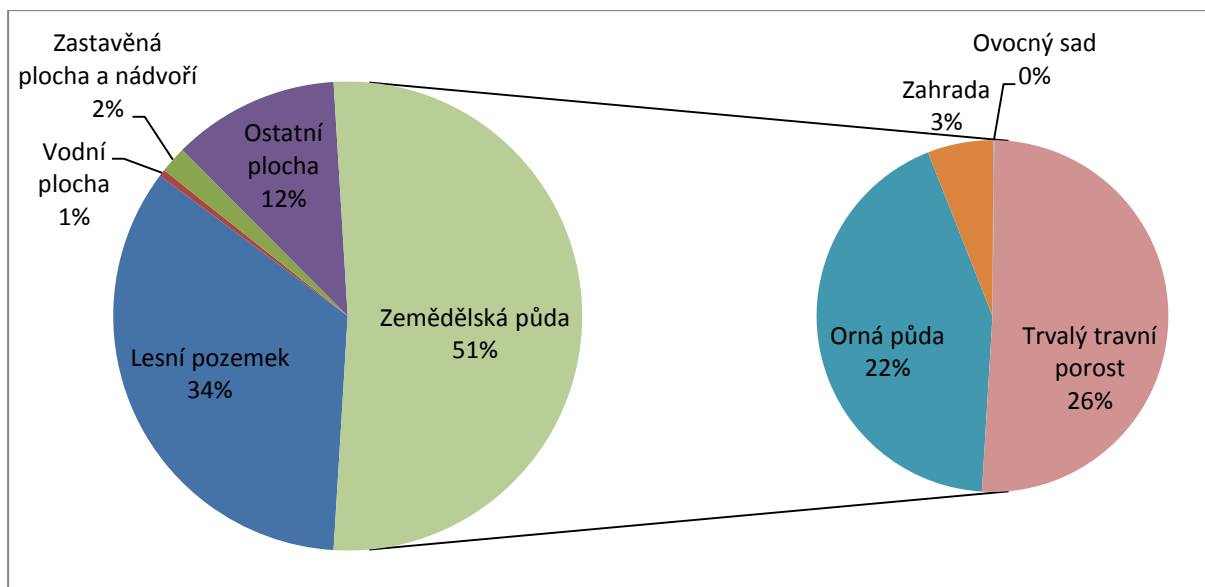
6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

Celková **rozloha katastrálních území města Rychnov u Jablonce nad Nisou**, které se rozkládá podél údolí řeky Mohelky, **činí cca 1 225 ha**. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 435–614 m n. m. Skladba krajiny je pestrá a působí vyváženým dojmem. Nejvíce území zabírají lesy (34 %), trvalé travní porosty (26 %) a orná půda (22 %). Plocha půdy využívaná pro zemědělství je v součtu největší (51 %), ale jak je uvedeno výše, převládají pozemky trvalých travních porostů. Lesy jsou smíšené s převahou jehličnanů (smrk ztepilý, borovice lesní). V území se nevyskytují žádné chmelnice ani vinice a je zde minimum ovocných sadů. Vyšší zalesnění a zatravnění pozemků je dáno podhorským až horským charakterem krajiny s velkou členitostí, která se nehodí pro intenzivní rostlinnou výrobu. Dle typologie české krajiny MŽP patří území do Krajiny vrchovin Hercynia.

Převládajícím **půdním typem** v území jsou **kambizemě**. Jedná se o nejrozšířenější půdní typ v České republice. V tomto typu půdy dochází k silnému vnitřnímu zvětrávání a k tvorbě jílu tzv. bisialitizaci a k hnědnutí tzv. braunifikaci. V určitých oblastech katastru jsou dále půdní typy glej a rendzina.

Celé území spadá do Krkonošské oblasti Krkonoško-jesenické soustavy. Samotné město leží především v nížině, která je z geomorfologického hlediska zařazena jako okrsek Rychnovská kotlina. Dále území spadá do celků Krkonošské podhůří (prostor Rychnovské kotliny) a dalšími celky jsou na jihu Ještědsko-kozácký hřbet a na severu Jizerské hory. Součástí celku Ještědsko-kozáckého hřbetu je i známá hora Ještěd, který se nachází 13 km vzdušnou čarou od centra Rychnova, avšak již mimo katastry města.

Obr. 13: Využití půdy na katastru města Rychnov u Jablonce nad Nisou k 31. 12. 2015

Pramen: Městská a obecní statistika (MOS), Český statistický úřad

Území města Rychnov lze dle klimatickogeografického vymezení (Quitt, 1971)⁴ zařadit do **mírně teplé podoblasti – MT4**. Tato podoblast, je charakteristická tím, že léto je zde většinou krátké s počtem letních dní 20–30. Průměrná teplota v červenci se pohybuje mezi 16–17 °C. Jaro a podzim jsou povětšinou mírně teplé a zima bývá mírná s průměrnou teplotou v lednu -2 až -3 °C a s počtem dnů se sněhovou pokrývkou 60–80. Území je na srážky bohaté a průměrný roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 800–1200 mm. I když se roční úhrn srážek v posledních letech v Libereckém kraji, kde se Rychnov nachází, pohybuje v rozmezí dlouhodobého srážkového normálu z let 1961-1990, vyskytují se v častější míře díky klimatickým změnám extrémní výkyvy počasí. Průměrná roční teplota byla v posledních pěti letech oproti dlouhodobému normálu Libereckého kraje vyšší v rozmezí 1,0–2,6 °C

Největším vodním tokem v území je říčka Mohelka, která pramení v nedalekém Kokoníně (místní část Jablonce nad Nisou) a vlévá se na svém 41 km do Jizery. Území spadá do povodí Labe a úmoří Severního moře. Tok říčky vede na území města podél západní hranice katastru k obci Pulečný, tam se tok stáčí na západ a vede přes centrum města. Protéká prostorem Libereckých Kotelárů a pokračuje k osadě Dolní Rychnov. Dále pak tok pokračuje podél západní hranice katastru až k Hodkovicím nad Mohelkou. Zde je stanice Hodkovice nad Mohelkou, která monitoruje průtok. Průměrný roční průtok je 0,574 m³/s. Při průtoku stoleté vody (41,2 m³/s) tok ohrožuje zastavěné území Rychnova včetně centrální části. V území se nachází také větší počet potůčků, které tvoří přítoky říčky Mohelky a západně od manipulační plochy ČD se nachází rybník.

Potencionální ohrožení větrnou erozí se vyskytuje na území obou katastrů města. Riziko vodní eroze hrozí především v oblasti Ještědsko-kozáckého hřbetu. Hrozbu zde snižuje trvalý vegetační pokryv, v tomto ohledu je nejvíce ohrožená orná půda v severní části katastru Rychnov u Jablonce nad Nisou. Území dle informací České geologické služby netrpí svahovými nestabilitami. Koeficient ekologické stability, který poměřuje plochy ekologicky stabilní k nestabilním, udává hodnotu 1,8, jenž vypovídá o vcelku vyvážené krajině, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je nižší potřeba energo-materiálových vkladů pro udržení stávajících ekosystémů. Koeficient napovídá o stabilitě místních ekosystémů, ale lze z něj rozpoznat i ohroženost půdy erozí.

⁴ V České republice byly vymezeny 3 základní oblasti (teplá – T, mírně teplá – MT a chladná – CH), které se dále člení do jednotlivých podoblastí (T1–T5, MT1–MZ11 a CH1–CH7).

Na obou svých katastrech již město provedlo komplexní pozemkové úpravy s cílem zpřístupnit jednotlivé pozemky vlastníkům. Komplexní pozemkové úpravy jsou nástrojem, který také napomáhá zpřehlednit vlastnickou strukturu a zvyšuje zájem lidí o zděděný majetek.

Dle Českého hydrometeorologického ústavu je na území města jako znečišťovatel uvedena firma Antikhaus s.r.o. a firma AL-Solid s.r.o., Evidence ČIŽP Liberec navíc eviduje ještě firmu Liberecké kotlárný – Hotler, s.r.o. Větší počet znečišťovatelů je pak v sousedním městě Jablonec nad Nisou. Na území města v osadě Dolní Dobrá Voda je dle vedení města ještě další znečišťovatel a to Drtička Machala. Ani jedna z firem se však na základě výsledků znečištění ovzduší v roce 2010 neprojevila jako bodový zdroj znečištění. Nejhorší je situace v oblasti oxidu siřičitého v intravilánu města. Intravilán obecně dosahuje vyšších limitů s výjimkou oxidu dusičitého. Hlavním liniovým zdrojem znečištění je pak doprava, a to především na komunikaci I/65 a v jejím přilehlém okolí. K zesílení znečištění ovzduší může docházet v zimních obdobích, kdy se k jednotlivým zdrojům znečištění mohou částečně přidat i domácnosti při topení (efekt zesílení při inverzním typu počasí). Tento jev se potvrzuje v odpovědích respondentů v dotazníkovém šetření, kteří zmiňují potřebu větší kontroly domácností při topení a to právě z důvodů zhoršené kvality ovzduší, která je způsobena pálením nevhodných topiv.

Tab. 15: Znečištění ovzduší v roce 2010 v Rychnově u Jablonce nad Nisou – nejvyšší hodnoty s lokací na katastrech ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

látko	bodové zdroje		liniové zdroje		plošné zdroje	
Bzn	0,002–0,01	celé území	0,01–0,05	silnice I/65	0,5–1,0	intravilán města
NO ₂	1,0–5,0	celé území	0,1–1,0	silnice I/65 a intravilán	0,8–1,0	intravilán města
PM ₁₀	0,05–0,1	celé území	1,0–2,0	silnice I/65	1,0–2,0	intravilán města
PM ₂₅	0,01–0,05	celé území	0,1–0,5	silnice I/65	0,5–1,0	intravilán města
SO ₂	0,2–0,5	celé území	0,001–0,005	silnice I/65	2,0–23,0	intravilán města

Pramen: Národní geoportál INSPIRE, geoportal.gov.cz

V České národní databázi brownfields není v Rychnově evidován žádný brownfield, tj. starý nevyužívaný areál, který bývá velmi často také nositelem starých ekologických zátěží. Dle Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM), spravovaného Ministerstvem životního prostředí, se zde nachází jedna lokalita a to ZEZ Rychnov. Lokalita je vyhodnocena jako podezřelá a nelze zde vyloučit nezbytnost realizace nápravných opatření. V realizovaném dotazníkovém šetření občané zmiňovali častý nepořádek v blízkosti sběrných nádob na odpad a výskyt psích exkrementů na veřejných plochách. Respondenti také uváděli špatný stav veřejné zeleně.

Ochrana životního prostředí

Na území města se nachází řada významných krajinných prvků dle § 3, odst. 1, písm. b zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. (pelíkovické mokřiny; bezděčinské skály; pelíkovická lipová alej; lipová alej Rychnov u J. – Košovy; Líska – Košovy; vápencový kopeček Rydvaltice; louka nad koupalištěm). Přímo do území města nezasahuje žádné velkoplošné ani maloplošné chráněné území, nicméně v blízkosti města jich je několik. Severně od Rychnova (8 km vzdušnou čarou) se rozprostírá **CHKO Jizerské hory**. Jedná se o jednu z nejstarších chráněných oblastí v České republice, založena byla již v roce 1967. Na území CHKO Jizerské Hory z východní strany navazuje **Krkonošský národní park**. Nejbližší hranice Národního parku je vzdálena od centra města 17 km vzdušnou čarou. Národní park je velmi významnou lokalitou a v zimě i v létě jej navštěvuje velké množství turistů. V tomto ohledu se dle některých zdrojů jedná o nejvíce turisticky nejnavštěvovanější přírodní území v České republice. V Krkonošském národním parku se nachází i nejvyšší

česká hora Sněžka (1603 m n. m.) a největší vodopád (Pančavský vodopád). Další významné velkoplošně chráněné území v blízkosti města je CHKO Český ráj. Nejbližší hranice chráněné krajinné oblasti se nachází pouze 4 km jižně od středu města a leží na území sousední obce Frýdštejn. Poměrně vzdálená jsou již severozápadně ležící CHKO Lužické hory (24 km), CHKO Kokořínsko – Máchův kraj (27 km), CHKO České středohoří (45 km), CHKO Labské pískovce (53 km) a Národní park České Švýcarsko (54 km). Z hlediska systému NATURA 2000 se na území města nenachází žádné evropsky významné lokality ani ptačí oblasti. V sousední obci Frýdštejn se nachází EVL Průlom Jizery u Rakous a cca 10 km západním směrem se nachází EVL Vápenice – Basa. Další oblasti jsou součástí zmíněných velkoplošně chráněných území.

Přírodní území je napojené na územní systém ekologické stability (ÚSES). Na katastrech města se nachází nadregionální biokoridor Studený vrch – Jizerskohorské bučiny (K19 MB), regionální biocentrum Jestřebí (RC1252), regionální biokoridor Malá Skála – Jestřebí (RK669) a několik místních biocenter a místních biokoridorů.

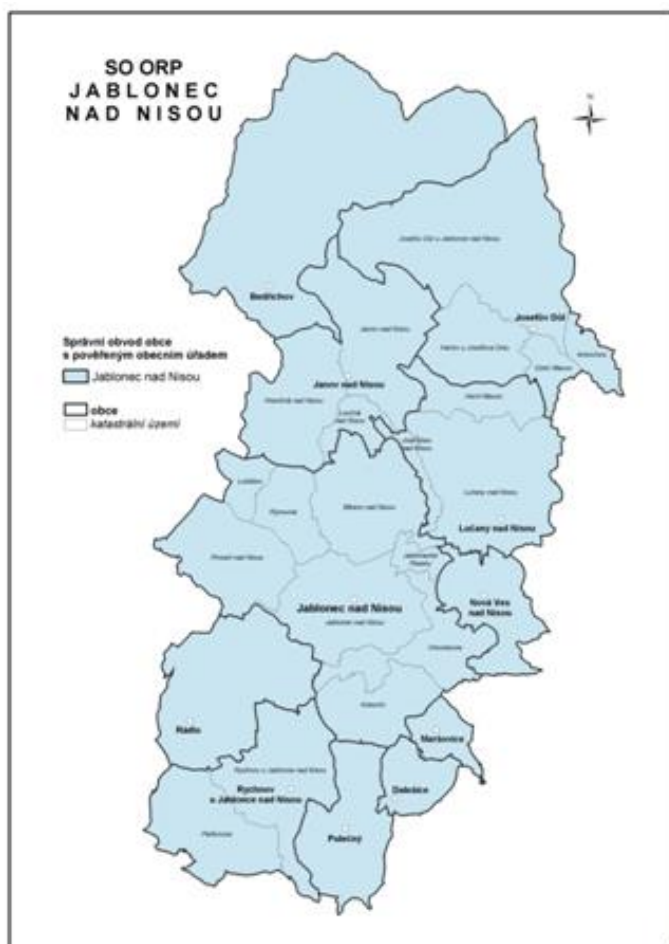
Území se dále nachází v Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Severočeská křída. V oblasti jsou proto zakázány činnosti narušující vodní režim krajiny jako odlesňování, odvodňování, povrchová těžba apod. V severní části Rychnova je situované poddolované území.

7. Správa města

Městský úřad a kompetence města

Město Rychnov u Jablonce nad Nisou se nachází ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Jablonec nad Nisou. Rychnov u Jablonce nad Nisou je obcí se základním rozsahem přenesené působnosti (tzv. úřad I. typu). V Rychnově u Jablonce nad Nisou se nachází matrika pro obce Pulečný a Rádlo a stavební úřad pro obec Pulečný. Město

doposud nemělo zpracovanou koncepci rozvoje a aktuálně platný územní plán již nevyhovuje současným požadavkům města. Budova městského úřadu v současné době technicky nevyhovuje a není dostupná bezbariérově. Je plánováno přestěhování úřadu do jiné budovy, která bude vyhovovat moderním technickým standardům a zvýší kvalitu nabízených služeb.

Hospodaření a majetek města

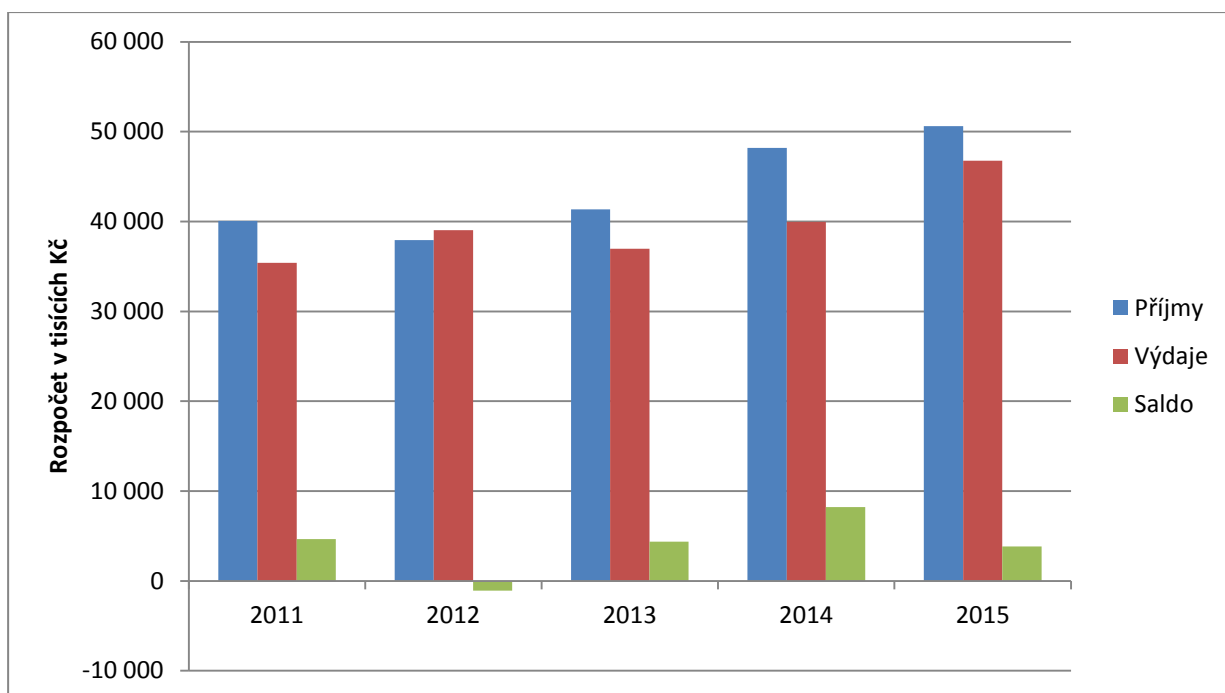
V posledních 5 letech pracovalo město převážně s přebytkovými rozpočty. Nejvyššího přebytku bylo dosaženo v roce 2014, to činil více než 8 milionů. Deficit lze naopak zaznamenat v roce 2012, dosáhl výše více než 1 milion. V letech 2011, 2013 a 2015 byl rozpočet přebytkový, každý rok se podařilo hospodařit s přebytky okolo 4 milionů. Přebytky byly používány na hrazení dlouhodobých přijatých půjčených prostředků a pro tvorbu

Obr. 14: SO-ORP Jablonec nad Nisou
Pramen: Český statistický úřad

rezerv na běžném účtu. Deficit z roku 2012 byl kryt z rezerv na běžném účtu.

Dluhová kapacita, tj. rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů představuje částku, kterou město může každoročně použít na své investice např. do nemovitého majetku (nebo na spolufinancování získaných dotací). Ukazatel také vyjadřuje, kolik prostředků může Rychnov každoročně použít na hrazení svých závazků, aniž by musel prodávat majetek nebo si brát další půjčku. Tento ukazatel byl v roce 2011 téměř 2 miliony v mínusu, v roce 2012 přibližně 800 000 v mínusu. V roce 2013 byl již kladný (necelých 4,9 milionu), v roce 2014 vystoupal až k 9 milionům a v roce 2015 se pohyboval na hranici 3 milionů.

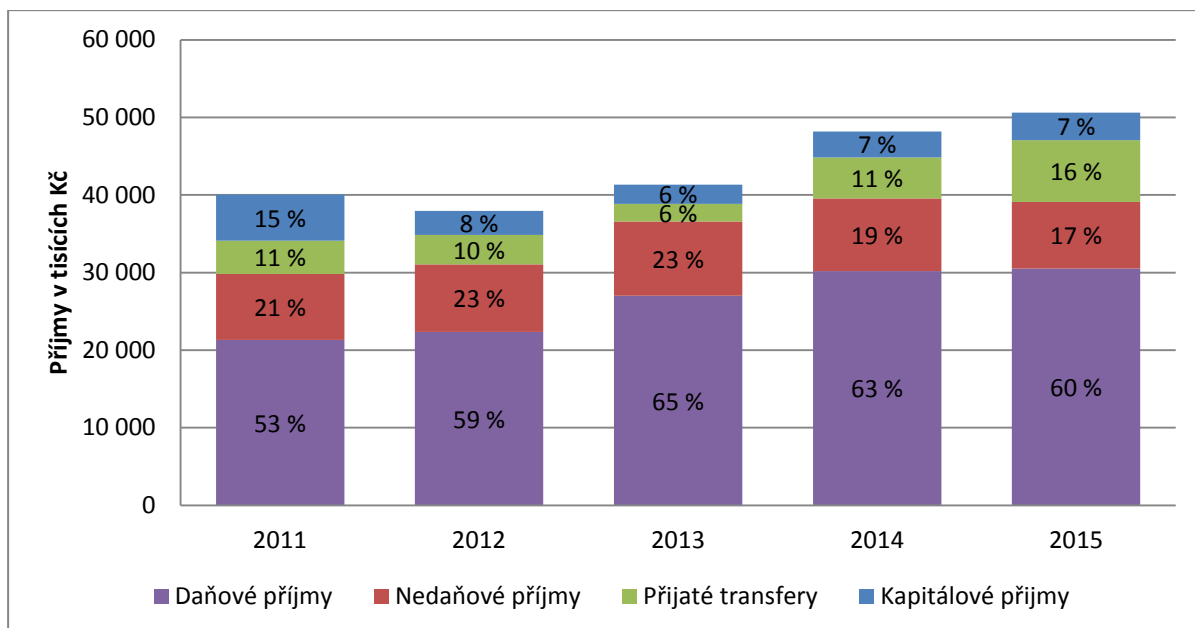
Dluhová služba se vypočítá jako součet splátek závazků města a úroků. Tento ukazatel v letech 2011–2012 činil přibližně 3 miliony, v roce 2013 klesl na 1,9 milionu, v roce 2014 byl 1,5 milion a v roce 2015 dluhová služba klesla až k hranici 400 000.

Obr. 15: Rozpočet města Rychnov u Jablonce nad Nisou v letech 2011–2015

Pramen: závěrečné účty z portálu monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

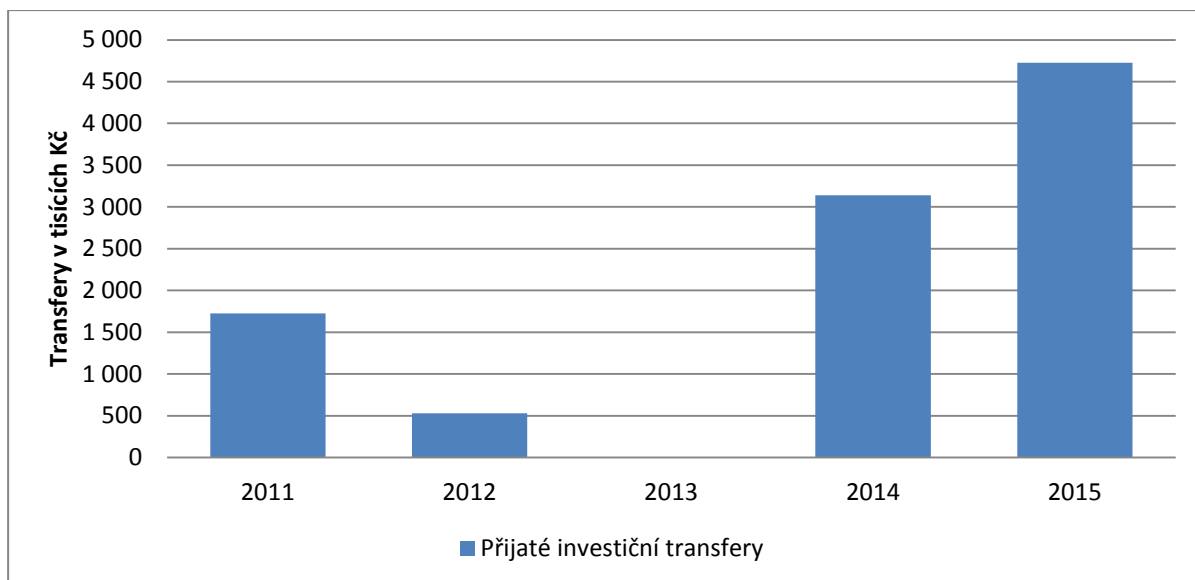
Nové rozpočtové určení daní se poprvé na daňových příjmech města projevilo v roce 2013. Město si polepšilo o přibližně 5 milionů. Kapitálové příjmy souvisí zejména s prodejem majetku města. V posledních 5 letech byly kapitálové příjmy nejvyšší v roce 2011, kdy dosáhly téměř 6 milionů. V následujících letech pak kolísaly na hranici 3 milionů. Nedaňové příjmy související s pronájmy majetku a vlastní činnosti města byly v posledních 5 letech stabilně okolo 9 milionů. Přijaté transfery skládající se z investičních a neinvestičních transferů byly nejnížší (cca 2,3 milionu) v roce 2013, kdy se nepodařilo získat žádné nenárokové investiční transfery. Naopak nejvyšší (téměř 8 milionů) byly v roce 2015, což opět souviselo s úspěšností získávání nenárokových investičních transferů.

Obr. 16: Struktura příjmů města Rychnov u Jablonce nad Nisou v letech 2011–2015

Pramen: závěrečné účty z portálu monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

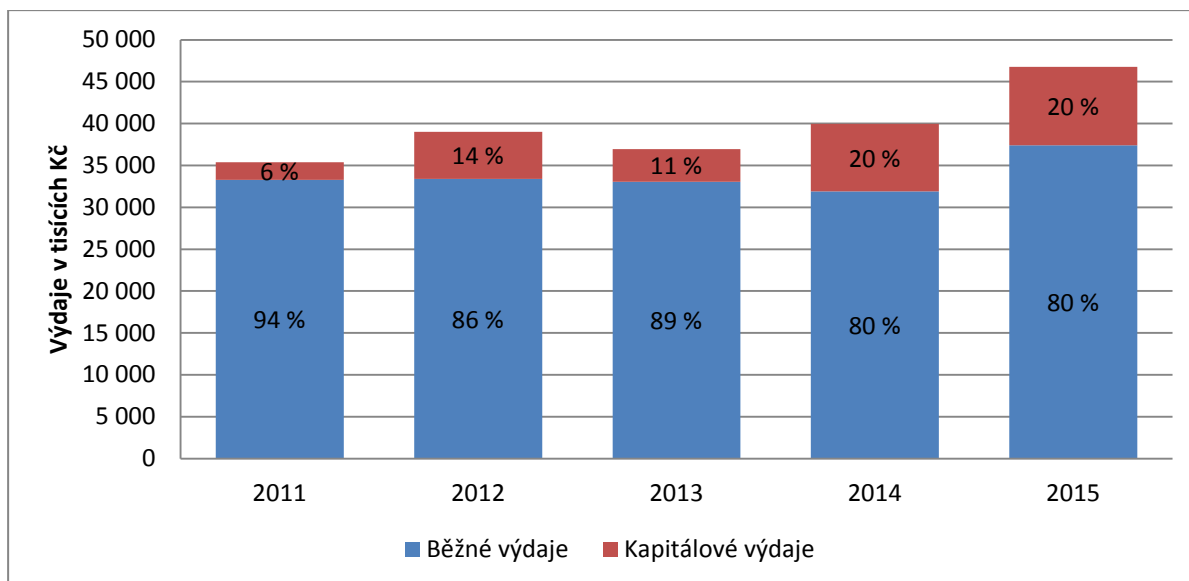
Čerpat nenárokové investiční transfery (dotace od státu, kraje nebo EU) se nejlépe dařilo v roce 2015. To se podařilo získat téměř 5 milionů. Nejméně úspěšné město naopak bylo v roce 2013, kdy nezískalo žádné dotace.

Obr. 17: Přijaté investiční transfery města Rychnov u Jablonce nad Nisou v letech 2011–2015

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Vývoj běžných výdajů, které souvisí s každoročně se opakujícími výdaji lze označit za poměrně stabilní. Od roku 2011–2013 byly na úrovni 33 milionů, v roce 2014 dosáhly necelých 32 milionů a v roce 2015 stouply až za hranici 37 milionů. Kapitálové výdaje jsou spojeny s investicemi a nákupem majetku a vykazují poměrně kolísavou tendenci. Nejvyšší byly v roce 2015, to činily více než 9 milionů, naopak nejnižší hodnoty dosáhly v roce 2011, to se pohybovaly nad hranicí 2 milionů.

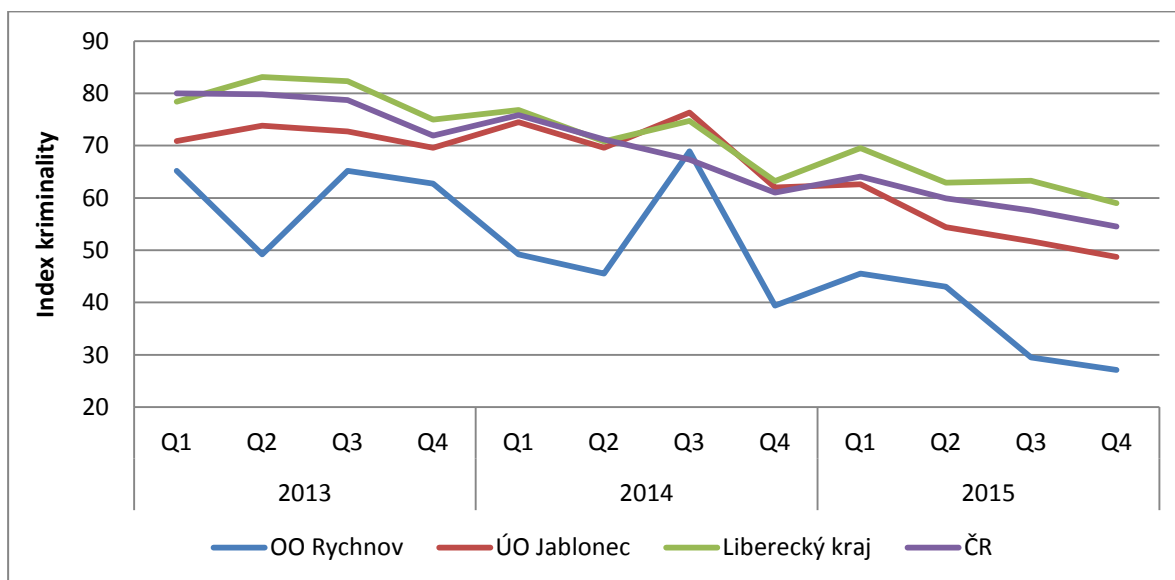

Obr. 18: Struktura výdajů města Rychnov u Jablonce nad Nisou v letech 2011–2015

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Bezpečnost

Index kriminality vyjadřuje počet trestných činů na 10 000 obyvatel. Obvodní oddělení Policie ČR Rychnov u Jablonce nad Nisou, které kromě samotného města zahrnuje ještě i 22 okolních obcí a jejich místních částí, se vyznačuje ve srovnání s Územním odborem Policie ČR Jablonec nad Nisou, Libereckým krajem a České republikou poměrně nízkým indexem kriminality.

Obr. 19: Index kriminality Obvodního oddělení Policie ČR Rychnov u Jablonce nad Nisou v období 2013–2015

Pramen: portál mapakriminality.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

V rámci programu Prevence kriminality Ministerstva vnitra byl na podzim roku 2015 uveden do zkušebního provozu městský kamerový dohledový systém. Kamerový systém má zajistit vyšší bezpečnost osob a ochrany majetku.

Služebna Obvodního oddělení Policie ČR Rychnov u Jablonce nad Nisou se nachází poblíž centra města v ulici Sokolská. Pod Obvodní oddělení spadá kromě Rychnova ještě i okolních 22 obcí a jejich místních částí.

Město zřizuje městskou policii v počtu dvou strážníků. Služebna městské policie sídlí v ulici Husova 490. Příslušníci městské policie dohlíží nad bezpečností ve městě a obci Rádlo. Dále dohlíží nad bezpečností silničního provozu i v obcích Pulečný a Dalešice.

V Rychnově u Jablonce nad Nisou působí sbor dobrovolných hasičů. Nejbližší výjezdová stanice profesionálních hasičů se nachází v severní části Jablonce nad Nisou, která je od Rychnova vzdálená přibližně 10 km.

Nejbližší výjezdová základna zdravotnické záchranné služby se nachází v Jablonci nad Nisou a v Tanvaldě.

Pro informování obyvatelstva o mimořádných událostech a krizových situacích (povodně, zemětřesení, živelní katastrofy, technické havárie) funguje místní rozhlas.

Vnější vztahy a vazby města

Rychnov u Jablonce nad Nisou patří do MAS Podještědí. Místní akční skupiny jsou místním sdružením veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru a mají za úkol podněcovat komunitní život ve venkovském prostoru a v novém programovém období EU usnadňovat čerpání dotací v území. MAS se rozprostírá na území 25 obcí v okolí Liberce. Z důvodů vysokého počtu obyvatel není členem město Jablonec nad Nisou⁵. Město se v rámci MAS setkává s ostatními členy minimálně třikrát ročně, případně dle potřeby i vícekrát.

Rychnov u Jablonce nad Nisou je členem mikroregionu Jizerské Hory, který byl založen roku 1999. Členem mikroregionu je celkem osm obcí, které se setkávají na společném jednání přibližně čtyřikrát ročně. Rychnov tvoří jihovýchodní hranici a sousední obce Rádlo, Jeřmanice, Hodkovice nad Mohelkou a Frýdštejn nejsou členy tohoto sdružení. Sídlem mikroregionu je Jablonec nad Nisou a jeho cílem je vzájemná spolupráce a koordinace činností v oblasti rozvoje regionu v rámci členských obcí.

Rychnov u Jablonce nad Nisou udržuje nadstandardní vztahy s partnerským městem Gmina Gromadka, které se nachází v Polsku.

---

⁵ členem MAS nemohou být města s počtem obyvatel větším než 25 000

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Limity rozvoje města

V území města lze identifikovat limity, které město nemůže překonat nebo je může překonat pouze velmi obtížně. Základní limity rozvoje území definuje územní plán, a to ve vztahu k ochranným pásmům vztahených z obecně platných předpisů (zákonů, vyhlášek, ČSN a případně jiných norem) a z konkrétních omezení týkajících se různých registrovaných údajů ze strany dotčených orgánů.

Identifikované limity v území:

- Památkově chráněné objekty
- Přírodně cenná území (ÚSES; významné krajinné prvky; registrované krajinné prvky)
- Poddolované území (severní okraj katastru města)
- Ochrana podzemních a povrchových vod (CHOPAV Severočeská křída; ochranná pásma vodních zdrojů)
- Ochrana před záplavami (záplavové území Mohelky Q 100)
- Ochranná pásma dopravní infrastruktury
- Ochranná pásma technické infrastruktury
- Ochrana pozemků určených k plnění funkcí lesa
- Ochrana zemědělského půdního fondu
- Ochranné pásmo hřbitova

Pramen: Územní plán Rychnov u Jablonce nad Nisou

Problémová analýza města

Hlavním zdrojem pro problémovou analýzu byly výroky pracovní skupiny. Identifikaci hlavních problémů města se zabývalo první setkání pracovní skupiny. Členové pracovní skupiny identifikovali problémy města a snažili se také nadefinovat různá řešení. Dalším zdrojem pro identifikaci problémů města byla analytická část PRM, dotazníkové šetření obyvatel a realizované interview.

Problém	Řešení
Doprava přes střed města	<ul style="list-style-type: none"> • Nové napojení na I/65 • Obchvat zóny za viaduktem
Služby pro obyvatele	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora města podnikatelům ve službách • Zvýšení počtu obyvatel města (zvýšení tržeb podnikatelů) • Zlepšení kvality dostupných služeb
Proluky v intravilánu města	<ul style="list-style-type: none"> • Zastavění proluk v intravilánu
Chybí dlouhodobá urbanistická vize	<ul style="list-style-type: none"> • Nový územní plán • Program rozvoje města
Nedostatečná kapacita společenského centra	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení kapacity besedy

Održená část Dolního Rychnova	<ul style="list-style-type: none"> • Zpřístupnit vybudováním podchodu/podjezdu • Zpřístupnit úpravou dopravního značení a zbudování přechodu pro chodce
Psí exkrementy ve městě	<ul style="list-style-type: none"> • Větší dohled městské policie na pořádek • Informování občanů o povinnosti uklízet • Rozšíření distribuce sběrných pytlíků na exkrementy
Smogová situace	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora změny vytápění • Monitorování spalin • Sankcionování producentů znečištění
Kanalizace a odpadové hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s okolními obcemi • Napojení kanalizace na stávající ČOV
Sociální služby (DPS, středisko)	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšit kapacitu sociálních služeb
Zchátralé budovy ve městě	<ul style="list-style-type: none"> • Výkup zchátralých budov městem a jejich oprava
Špatná péče o zeleň ve městě	<ul style="list-style-type: none"> • Omladit zeleň v intravilánu • Vytvoření parkových ploch
Nezájem lidí o rozvoj města	<ul style="list-style-type: none"> • Více vtahovat obyvatele do dění města • Větší informovanost obyvatel
Nedostatek pracovních příležitostí	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s podnikateli
Nepořádek ve městě	<ul style="list-style-type: none"> • Větší důraz na úklid • Kontrola úklidu • Společné úklidové akce
Komplikovaná situace na náměstí	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudování parkoviště za samoobsluhou • Úprava dopravního značení • Vybudování přechodu pro chodce

Pramen: Setkání pracovní skupiny; analytická část programu rozvoje města; dotazníkové šetření obyvatel; interview

Analýza PESTLE

PESTLE analýza slouží k posouzení a vyhodnocení okolních vlivů na ucelenou rozvojovou strategii. Analýza posuzuje vnější vlivy z různých hledisek, a to z hlediska politického, ekonomického, sociálního, technologického, legislativního a environmentálního (z počátečních písmen jednotlivých skupin vlivů je složen akronym PESTLE). Faktory jsou do analýzy zahrnuty podle důležitosti svého vlivu nejen v současnosti, ale zejména podle předpokládaného vývoje v budoucnosti.

Oblast	Vlivy vnějšího prostředí
Politické prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká formální stabilita státních institucí • Kontinuita dodržování procesů • Legitimní zastupitelský systém • Nízká účast veřejnosti v politice • Možné budoucí změny směrem k posílení prvků přímé demokracie • Politická vazba na EU • Nejednoznačný budoucí vývoj EU (prohlubování integrace x oslabování integrace)
Ekonomické prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomická krize v EU • Regionální disparity • Špatný stav veřejných financí • Tlak na odpovědné hospodaření veřejných institucí • Odstraňování ekonomických bariér mezi státy EU • Nedostatečná úhrada nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti obcí • Energetická závislost na Rusku (plyn, ropa) • V dlouhodobém horizontu (20 let) očekáván kladný vliv alternativních zdrojů energie
Sociální prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Nižší porodnost • Vyšší migrace • Oslabení postavení tradiční rodiny ve společnosti • Různý vliv náboženství na hodnotovou orientaci obyvatelstva • Nesoulad vzdělání s poptávkou trhu práce
Technologické prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká konkurenceschopnost vzhledem k průměru EU • Nedostatečná politika státu vzhledem k tvorbě proinovačního prostředí • Nízký podíl high-tech oborů vzhledem k EU • Nízký podíl netechnických inovací vzhledem k EU (např. pokročilé manažerské techniky) • Nízký počet patentů

	<ul style="list-style-type: none"> • V dlouhodobém horizontu (20 let) očekáván zásadní zvrat v rámci automatizace výroby a služeb
Legislativní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká důvěra v právo v české společnosti • Problém operativního „záplatování děr“ zákonů • Možné zlepšení díky přejímání evropské legislativy
Environmentální prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • Propojení růstu s příznivým životním prostředím (udržitelný růst) • Vysoká ekologická stopa (udržitelné v EU díky importu) • Trend zlepšování charakteristik životního prostředí • Ochrana ekosystémů a biodiverzity • Ochrana kulturních hodnot krajiny (genius loci) • Snižování intenzivní zemědělské produkce

Vazba na další koncepční dokumenty

Z okolních obcí má programový dokument zpracována většina. Jedinou obcí, která nevlastní koncepční dokumentu, je obec Frýdštejn. Ostatní obce a města v zázemí města Rychnov tedy zpracované koncepční dokumenty mají. Dokumenty jsou staré maximálně pět let.

Území	Název dokumentu	Dokument zpracován na období	Přímý odkaz na Rychnov u Jablonce nad Nisou
Jablonec nad Nisou	Aktualizace strategického plánu města Jablonec nad Nisou	2014–2020	Obvodní oddělení policie ČR vykonává působnost pro městskou část Kokonín,
Hodkovice nad Mohelkou	Strategický plán města Hodkovice nad Mohelkou	2013–2023	není
Rádlo	Program rozvoje obce Rádlo	2013–2017	Rychnov identifikován jako spádová obec; napojení obce na železnici prostřednictvím Rychnova; Rychnov hraje důležitou roli v rámci návazných služeb obce Rádlo (konkrétně zmíněn dovoz obědů seniorům, ZŠ); Společná prevence kriminality s Rychnovem, MP a

			SP v Rychnově
Pulečný	Strategický plán rozvoje obce Pulečný	2011–2020	Rychnov identifikován jako stakeholder; Rychnov hraje základní roli v rámci služeb obce Pulečný (pošta, MŠ, ZŠ) a technické infrastruktury (vodovod, kanalizace)
Frýdštejn	–	–	–
Integrované území Liberec – Jablonec nad Nisou	Integrovaný plán rozvoje území Liberec – Jablonec nad Nisou	2016–2023	Rychnov je součástí sídelní aglomerace Liberec – Jablonec nad Nisou
Liberecký kraj	Strategie rozvoje Libereckého kraje	2006–2020 (Aktualizace 2012)	Rychnov označen jako centrum subregionálního významu
Liberecký kraj	Program rozvoje Libereckého kraje 2014–2020	2014–2020	Rychnov zařazen mezi ostatní generelové jednotky (jedná se o region, který při vymezování dosáhl nadprůměrného počtu bodového hodnocení vzhledem k ostatním generelovým jednotkám)

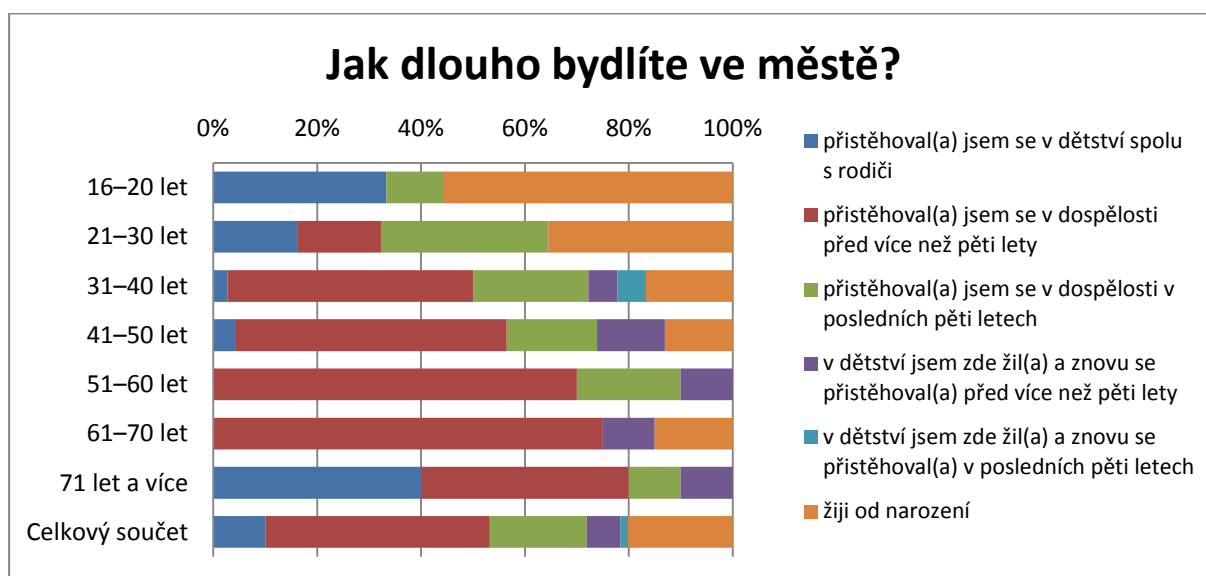
Shrnutí poznatků z dotazníkového šetření obyvatel

Dotazníkové šetření mezi obyvateli města Rychnov u Jablonce nad Nisou probíhalo v průběhu **května 2016**, a to **elektronickou a papírovou formou a osobním dotazováním**, Elektronická verze byla dostupná prostřednictvím portálu Google Docs a odkaz byl zveřejněn na webu města. Tištěná verze byla uveřejněna jako příloha Rychnovského zpravodaje, kde byla rovněž zveřejněna informace o tvorbě Programu rozvoje města. Dotazníkové šetření bylo anonymní. Papírové dotazníky bylo možné odevzdat do schránky umístěné u vchodu do Městského úřadu (Husova 490) a v prostoru samoobsluhy (nám. Míru 616). Celkem se do šetření zapojilo 141 respondentů, což představuje **6,5 % všech obyvatel města starších 15 let**. U některých dotazníků nebyly vyplněny všechny otázky, takže součet odpovědí není vždy 141, nicméně při vyhodnocení bylo pracováno se všemi dotazníky, žádný nebyl z hodnocení vyřazen.

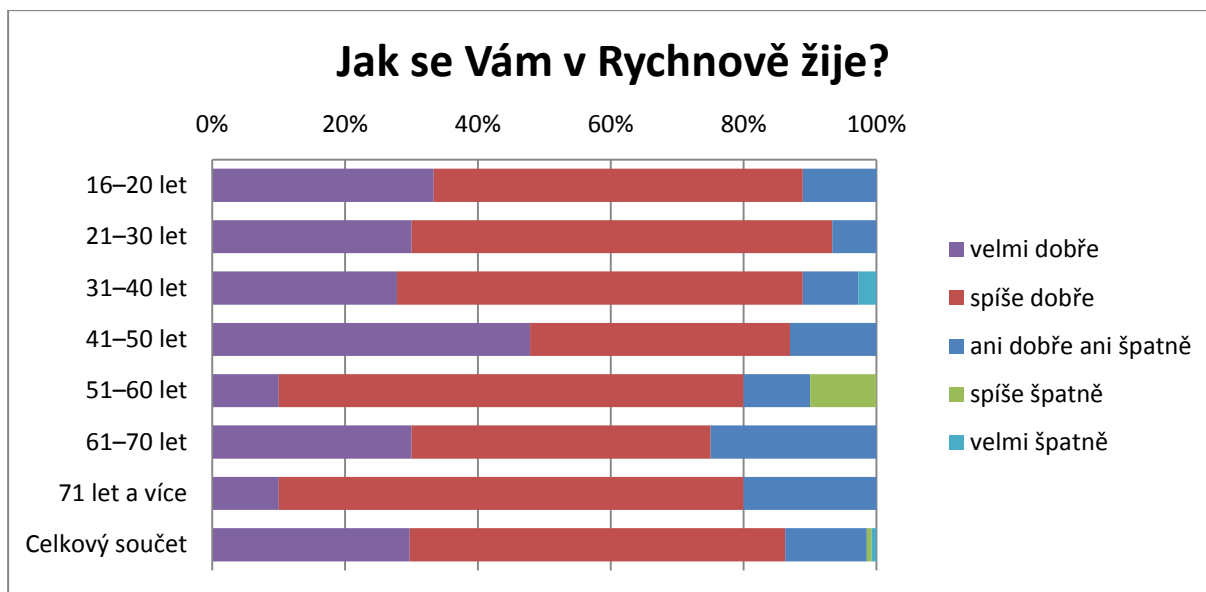
Při vyhodnocování některých otázek a jejich procentuálním křížení nutno brát v potaz také absolutní počet respondentů v dané skupině. Do dotazníkového šetření se zapojilo 55 mužů (39 %) a 85 žen (61 %), jeden respondent na tuto otázku ohledně věku ani pohlaví neodpověděl. Z hlediska věkové skladby charakterizuje skupinu respondentů tabulka níže.

Popisky řádků	muž	žena	(Prázdné)	Celkový součet
16–20 let	4	5	-	9
21–30 let	5	26	-	31
31–40 let	17	20	-	37
41–50 let	12	11	-	23
51–60 let	4	6	-	10
61–70 let	10	10	-	20
71 let a více	3	7	-	10
(Prázdné)	-	-	1	1
Celkový součet	55	85		141

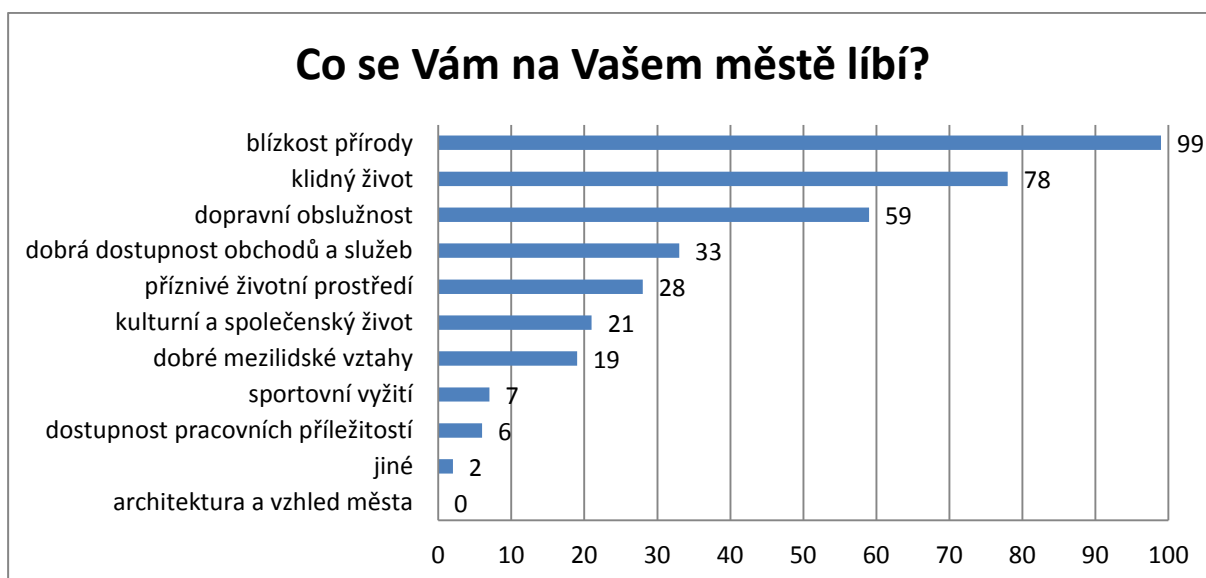
Nejvíce respondentů se přistěhovalo v dospělosti před více než pěti lety (43 %), následují lidé, kteří ve městě žijí od narození (20 %). Třetí nejpočetnější skupinou respondentů jsou lidé, kteří se do Rychnova přistěhovali v dospělosti v posledních pěti letech. Možnost přistěhoval jsem se v dospělosti před více než pěti lety je také nejčastější odpovědí u respondentů ve věkových skupinách 31–40 let, 41–50 let, 51–60 let.

Výsledek první otázky „Jak se Vám v Rychnově žije?“ je poměrně pozitivní. Velmi dobře se ve městě žije 30 % respondentům a spíše dobře 57 % respondentů. To v součtu dělá 86 % pozitivních hodnocení. Neutrální hodnocení tedy výrok ani dobře ani špatně zvolilo celkem 12 % respondentů. Možnost velmi špatně přitom v celém šetření uvedl pouze 1 respondent, a to ve věkové kategorii 31–40 let. Stejně tak možnost spíše špatně uvedl také pouze 1 respondent, a to ve věkové kategorii 51–60 let.

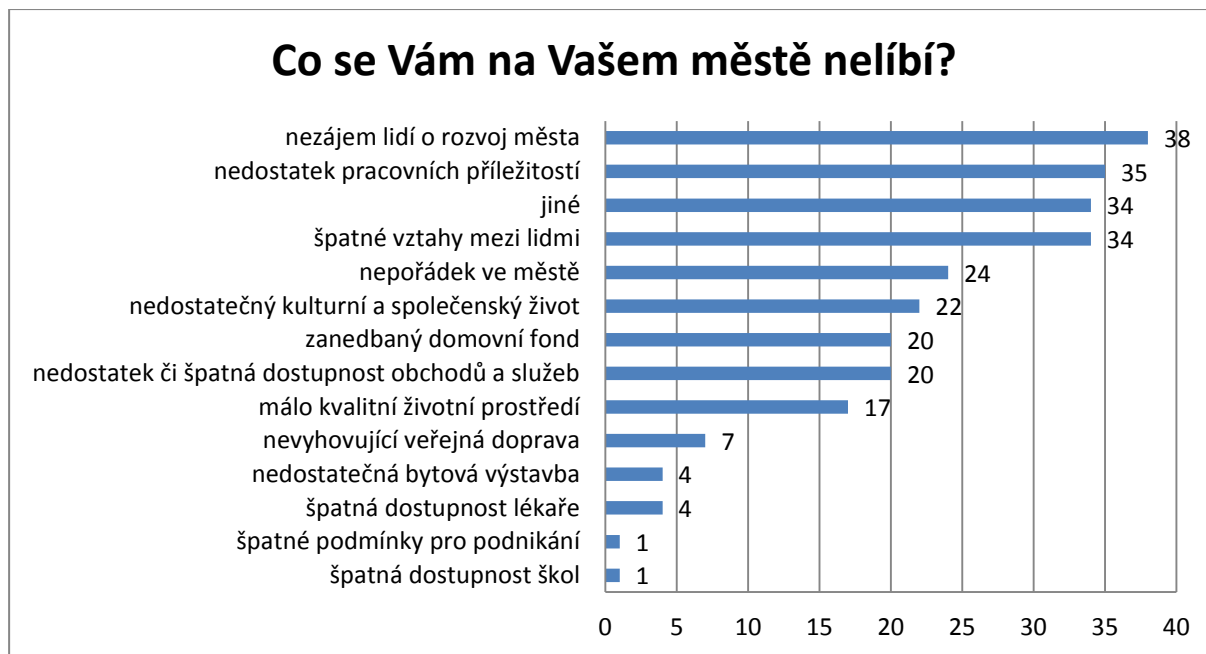

Druhá otázka zjišťovala již výše uvedenou délku bydlení ve městě. Ve **třetí otázce** měli respondenti možnost označit, co se jim na městě **nejvíce líbí**. Celkem mohli respondenti označit maximálně tři možnosti. V tomto ohledu jasně dominuje **blízkost přírody**, kterou zvolilo 99 respondentů. Dále respondenti na městě pozitivně hodnotí **klidný život** (78 respondentů), **dopravní obslužnost** (59 respondentů). Nad 20 respondentů zatrhlo ještě možnosti „dobrá dostupnost obchodů a služeb“, „příznivé prostředí“ a „kulturní a společenský život“. Zajímavá je možnost **architektura a vzhled města**, kterou **nezatrhli žádný respondent**. V tomto ohledu je možné brát nulové hodnocení jako určitý podnět. Možnost jiné zvolili dva respondenti, jeden uvedl „levnější bydlení oproti sousednímu městu Jablonec nad Nisou“ a druhý uvedl „hrůza“.

Ve **čtvrté otázce** měli respondenti možnost označit, co se jim naopak ve městě **nelíbí**. Stejně jako u předchozí otázky mohli respondenti označit maximálně tři možnosti. V tomto ohledu dominují možnosti „**nezájem lidí o rozvoj města**“ (38 respondentů), „**nedostatek pracovních příležitostí**“ (35 respondentů) a „**špatné vztahy mezi lidmi**“ (34 respondentů). Dvacet a více respondentů také označilo možnost „nepořádek ve městě“, „nedostatečný kulturní a společenský život“, „zanedbaný domovní fond“ a „nedostatek či špatná dostupnost

obchodů a služeb“. Zde se částečně potvrzuje poznatek z předchozí otázky, tj. že občané nejsou spokojeni s vzhledem města. Nyní je tento poznatek také i více konkretizován jako nepořádek ve městě, případně zanedbaný domovní fond. 34 respondentů zvolilo možnost jiné. Z množství témat se zde nejvíce opakuje nedostupný bankomat ve městě (4 respondenti) a špatná kvalita školského zařízení ve městě (4 respondenti). Na kvalitu místní školy si stěžují 4 respondenti, z nichž dva patří do věkové skupiny 41–50, jeden do věkové skupiny 31–40 let, čili se dá předpokládat, že mají děti, které danou školu navštěvují. Dále jeden respondent ve věku 16–20 let.

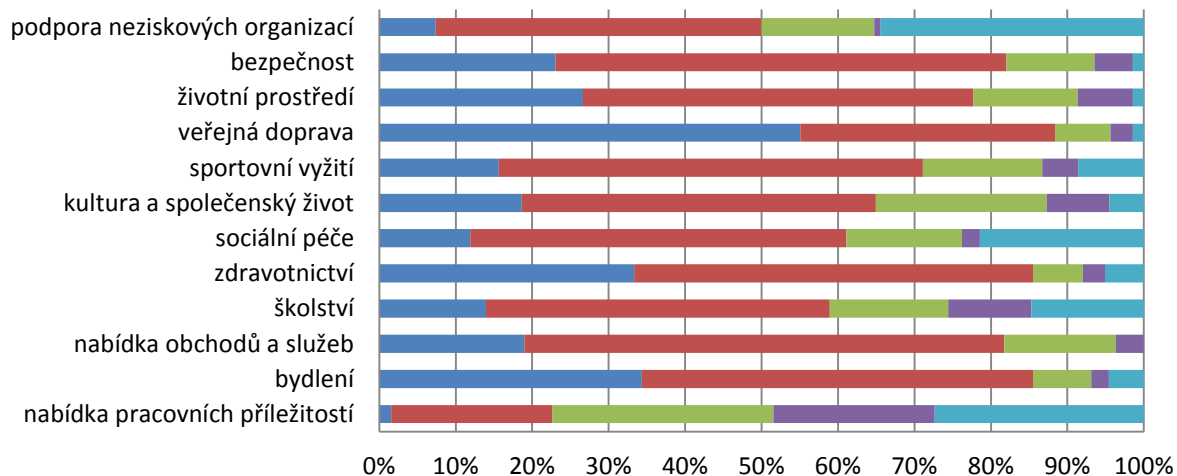

V páté otázce měli respondenti možnost konkretizovat chybějící služby ve městě. Celkem tuto otázku vyplnilo 69 respondentů. Nejčastěji respondenti uváděli chybějící bankomat, bazén či koupaliště, dětské hřiště, pohostinství/pizzerie, cukrárna/kavárna, posilovna, víceúčelové hřiště, kino, park a obchod s textilem.

Šestou otázkou hodnotili respondenti situaci ve městě v rámci jednotlivých podmínek. Na výběr měli možnosti velmi spokojen, spíše spokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen a je mi to lhostejné. U možnosti „je mi to lhostejné“ bylo u více dotazníků uvedeno, že respondent neví, nebo jej aktuálně daná oblast netrápí. Zdaleka ne všichni respondenti odpověděli na všechny otázky, i proto se absolutní počet odpovědí v rámci jednotlivých otázek může měnit.

Největší spokojenost respondentů při porovnávání obou kladných odpovědí (velmi spokojen, spíše spokojen) **panuje v oblasti veřejné dopravy, zdravotnictví, bydlení, bezpečnosti, nabídky obchodů a služeb, životního prostředí, sportovního vyžití.** Výrazně kladně je také ještě hodnocena kultura a společenský život a sociální péče (nad 60 % kladných odpovědí). Naopak největší nespokojenost panuje zcela zřetelně v oblasti nabídky pracovních příležitostí, kdy negativní odpovědi (spíše nespokojen, velmi nespokojen) dosahují 50 %, přičemž další důležitou část této oblasti zabírá neutrální možnost „je mi to lhostejné“ (27 %). Dále jako nejhůře hodnocené byly oblasti kultura a společenský život, školství, životní prostředí, sportovní vyžití. Nutno podotknout, že u těchto zmíněných odpovědí již ale kladné odpovědi převyšovaly ty negativní.

Zhodnocení města v rámci jednotlivých podmínek

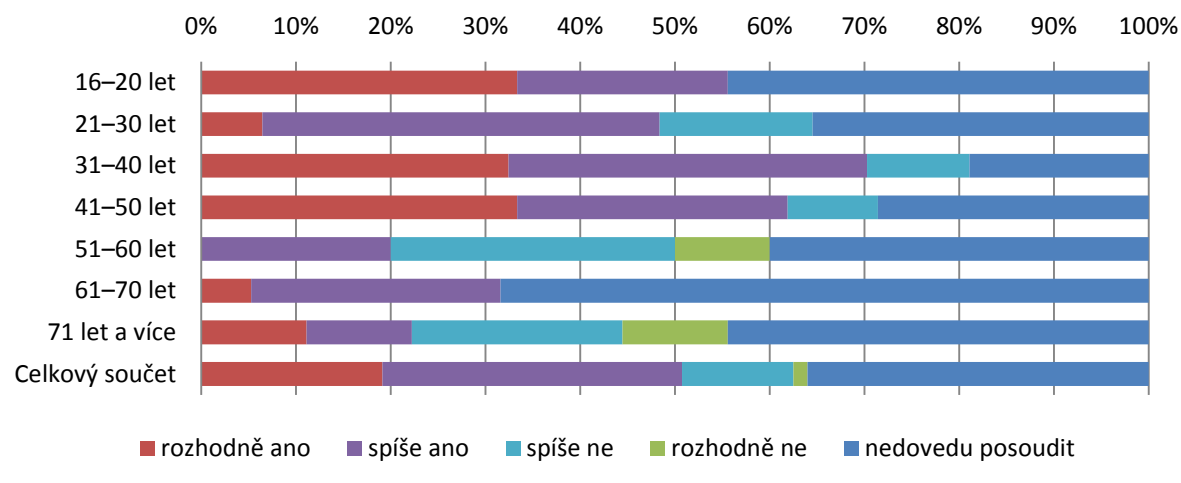

	nabídka a pracovní příležitosti	bydlení	nabídka obchodů a služeb	školství	zdravotnictví	sociální péče	kultura a společenský život	sportovní vyžití	veřejná doprava	životní prostředí	bezpečnost	podpora neziskových organizací
■ Velmi spokojen	2	45	26	18	46	15	25	20	76	37	32	9
■ Spíše spokojen	27	67	86	58	72	62	62	71	46	71	82	52
■ Spíše nespokojen	37	10	20	20	9	19	30	20	10	19	16	18
■ Velmi nespokojen	27	3	5	14	4	3	11	6	4	10	7	1
■ Je mi to lhostejné	35	6	0	19	7	27	6	11	2	2	2	42

Na **sedmou otázku**, která zjišťovala ochotu občanů udělat něco pro rozvoj města, odpovědělo nejvíce respondentů neutrálně, a to tedy tak, že nedovedou posoudit (50 respondentů). Souhrnně převažují kladné možnosti „rozhodně ano“ a „spíše ano“, přičemž je patrná větší ochota u obyvatel do 50 let. Pokud respondenti konkretizovali činnosti, jak by se mohli zapojit, uvedli obecné možnosti jako: „dle potřeby“, „hlavou – rukama“; nebo uvedli úklid města, péči o seniory. Dále respondenti také uváděli, že se již na dobrovolnických činnostech podílejí.

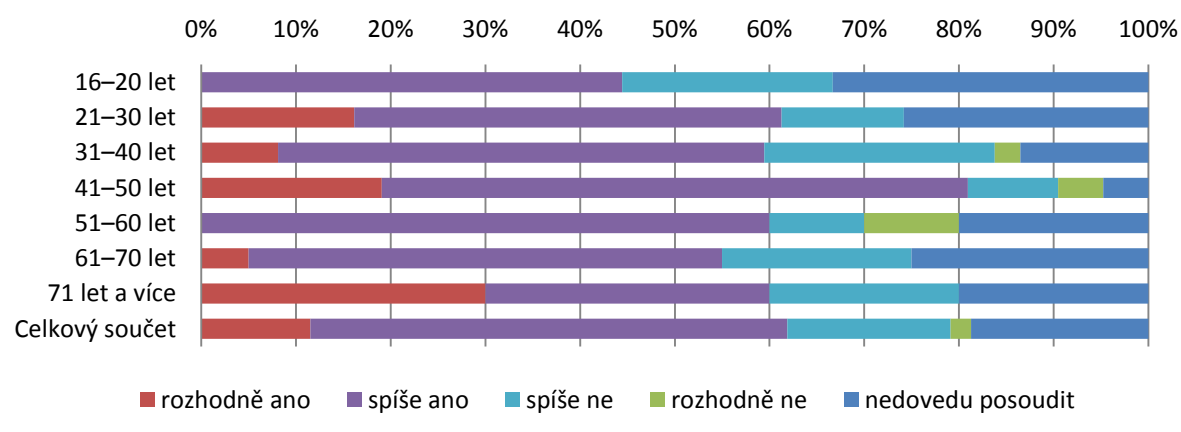
Jste ochoten udělat něco pro rozvoj města?

Osmá otázka hodnotila **spokojenost občanů s vedením** města, a to konkrétně v otázce: Věnuje se vedení města dostatečně rozvoji města a péči o svoje obyvatele? I v této otázce převládají kladné odpovědi. Z respondentů je nejvíce spokojena s činností města věková skupina 71 let a více, dále skupina 41–50 let, která vede při součtu kladných odpovědí. Ze skupiny obyvatel 51–60 let nevybral ani jeden respondent možnost rozhodně ano. Celkově je hodnocení dobré a v součtu zvolilo kladnou odpověď **62 % respondentů**.

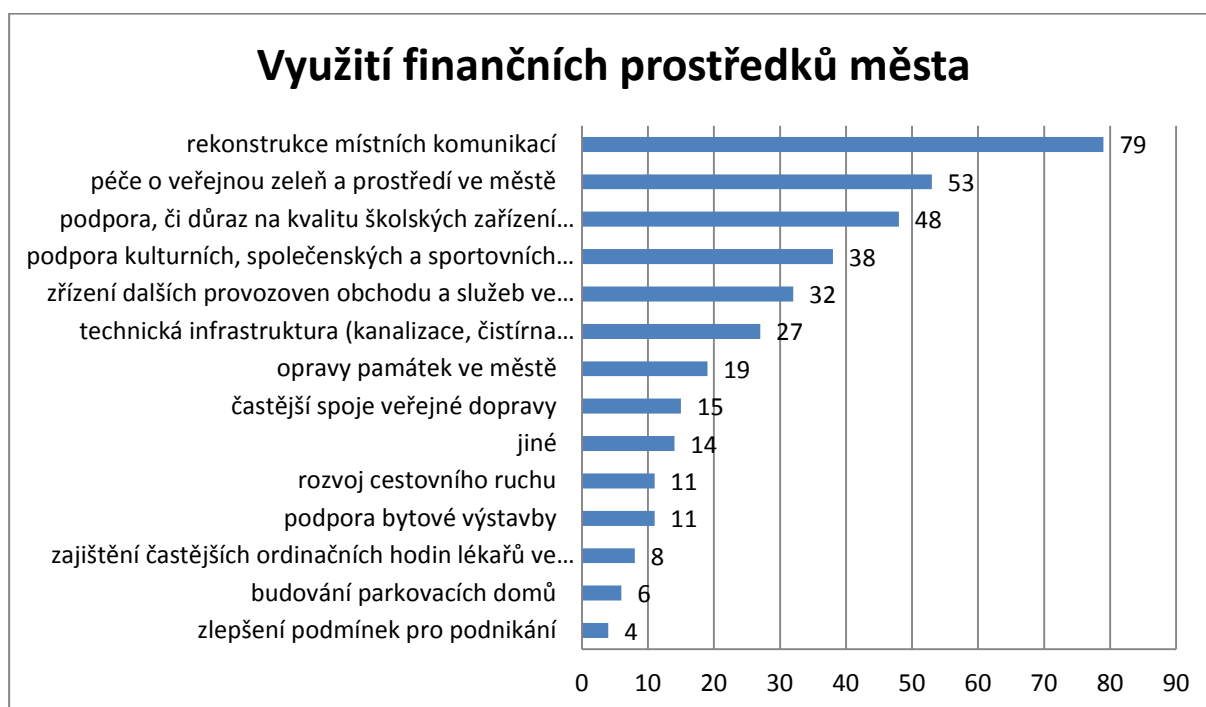
Respondenti také mohli uvést podněty, co by se mělo změnit. Celkem odpovědělo 22 respondentů, přičemž tuto možnost nevyužil ani jeden ze tří respondentů, kteří v otázce osm uvedli „rozhodně ne“, tedy že rozhodně nejsou spokojeni s činností města. Podněty se nejčastěji týkají žádosti o větší informovanost obyvatel, spolupráce s veřejností a údržby veřejných prostranství.

Věnuje se vedení města dostatečně rozvoji města a péči o svoje obyvatele?

V deváté otázce mohli respondenti volit oblasti, kam by investovali městské finanční prostředky. Nejčastěji by **respondenti investovali do rekonstrukcí místních komunikací** a do **péče o veřejnou zeleň a prostředí ve městě**. Dále by podporovali kvalitu školských zařízení zřizovaných městem, kulturní, společenské a sportovní akce, případně by zřizovali

další provozovny obchodu a služeb. Zajímavý je zde celkem výrazný zájem obyvatel města, investovat prostředky do městského školství.

V závěru dotazníku měli obyvatelé možnost vyjádřit **různé náměty a připomínky k rozvoji města**, kterých se podařilo získat celkem 48. I v těchto odpovědích se opakují již výše uvedené problémy a případně i další náměty. Například: nedostatek parků, nepořádek ve městě, nedostatek parkovacích míst, větší dohled na životní prostředí, nedostatky v rámci dětských hřišť, problematika nákladní dopravy ve městě, hluk.

Vyhodnocení interview

Při tvorbě Programu rozvoje města Rychnova u Jablonce nad Nisou, byly provedeny interview s důležitými aktéry, kteří přinesli pohled na město z vnějšku anebo přímo z organizace ve městě, ve které působí. Pro interview byly připraveny záznamové formuláře se sedmi otázkami, přičemž první dvě byly pouze identifikační (jméno a funkce) a zbylé zjišťovaly názory dotazovaného na různé oblasti týkající se Rychnova. Nakonec byly realizovány 4 rozhovory a to se zástupcem Magistrátu Jablonce nad Nisou, zástupcem sousední obce Pulečny, zástupcem mateřské školy v Rychnově a zástupcem Sboru pro občanské záležitosti.

V úvodní otázce, která zjišťovala, co se dotazovaným na městě nejvíce líbí a na co mohou být občané města nejvíce hrdí, byly obdrženy odpovědi směřujících do různých témat. Dotazovaní vyzdvihovali vysoký přirozený populační přírůstek města a vybavenost města v rámci sportovních příležitostí pro mládež; dále viadukt a opravený kostel; nebo blízkost přírody a výbornou dopravní obslužnost a vybavenost města v oblasti služeb. Jeden dotazovaný pak v odpovědi obsáhl všechny možnosti a pozitivně zhodnotil vše uvedené, tedy občanskou vybavenost, dopravní obslužnost, sportovní a kulturní možnosti, dále ještě zmínil svá oblíbená místa v okolí Rychnova.

Dále se dotazovaní zaměřovali na hlavní problémy Rychnova a způsoby jejich řešení. Je velmi zajímavé, že jednomu z dotazovaných nejsou žádné větší problémy Rychnova známy. U dvou dotazovaných zazněla nutnost vybudovat ve městě pro občany koupaliště. Identifikovaným problémem byl také špatný technický stav silnic II. a III. třídy, konkrétně

zmíněna silnice Smetanova ve směru Kopanina a silnice Husova ve směru na Hodkovice nad Mohelkou. Dále jsou jako hlavní problémy města vnímány špatné vztahy mezi lidmi; nedořešená kanalizace a její napojení na ČOV; špatný stav cest v lese pro pěší a byla také zmíněna potřeba vybavit mateřskou školu multifunkčním dopravním hřištěm.

Město by se podle dotazovaných mělo zaměřit na udržení služeb (zejména v oblasti zdravotnictví); rozvoj turistického ruchu například prostřednictvím výstavby cyklostezek nebo zpřístupněním podzemní továrny; na zachování klidného příměstského bydlení s upraveným vzhledem a s pestrou nabídkou služeb a na zlepšení čistoty ovzduší a čistoty vody a vodních toků. Rychnov by dle pohledu dotazovaných mělo za 20 let být čisté, krásné a bezpečné město. Město by mělo naplňovat službu klidného bydlení v souladu s přírodou a být nejméně tak hezké a příjemné pro bydlení jako je nyní. Poslední dotazovaný vidí město více méně rozsahem stejné jako je dnes.

Jeden z dotazovaných také využil možnosti doplnit rozhovor o další nevyřčené téma. Jednalo se o doporučení aktivně využívat možnosti získávání financí z externích zdrojů (dotací). A to na všech úrovních (EU, přeshraniční, národní). Zmíněna byla také nutná kvalitní příprava budoucích projektů.

Zatímco u dvou otázek se dotazovaní především doplňovali v tématech, která jsou pro město pozitivní nebo negativní, v otázce, která se zabývá dalším směřováním rozvoje, jsou patrné částečně odlišné tendence. Především uvedený rozvoj cestovního ruchu může s sebou nést pro město řadu negativ, které by mohly změnit jeho aktuální charakter. Nutné je také vnímat potenciál rozvoje cestovního ruchu v rámci možností dané lokality. Rychnov si vede dobře v mnoha oblastech (doprava, vybavenost, blízkost přírody) a rozvoj cestovního ruchu je určitou nadstavbou na již vybudované. Otázku jak moc intenzivně rozvíjet cestovní ruch ve městě, pomáhají zodpovědět představy dotazovaných o městě za dvacet let, přičemž se **dotazování shodují na především kvalitativním rozvoji již vybudovaného** a udržení hlavní rezidenční funkce města. Cestovní ruch je možné rozvíjet především s ohledem na potřeby blízkých měst Jablonce nad Nisou a Liberce, pro které by město mohlo tvořit také určitou relaxační/výletní zónu.

SWOT analýza

SWOT analýza je metoda, jejíž pomocí je možno identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, spojené s programem rozvoje města. Jedná se o metodu analýzy užívanou velmi často při analýze a tvorbě politik. Díky tomu je možné komplexně vyhodnotit fungování města (regionu) a nalézt problémy nebo nové možnosti růstu. Analýza vychází z poznatků získaných z charakteristiky města a z východisek pro návrhovou část.

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
<p>Obyvatelstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Růst počtu obyvatel (zejména díky nově přistěhovalým); (s. 6) • Kladný přirozený přírůstek (s. 8) • Nadprůměrné zastoupení dětské složky v populaci (s. 8) • Zlepšující se vzdělanostní struktura obyvatel (s. 12) • Menší stárnutí populace než v ostatních srovnávaných územích (díky nově přichozím) (s. 10) 	<p>Obyvatelstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snížení počtu obyvatel v důsledku odsunutí německého obyvatelstva • Špatné vztahy mezi lidmi* <p>Hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nízký počet volných pracovních míst přímo na území města <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Špatně řešené napojení průmyslové plochy za viaduktem (ulice Tovární) na silniční síť

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
<p>Hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Značná diverzifikovanost podnikatelských subjektů • Příznivý podíl nezaměstnaných osob • Příznivá míra ekonomické aktivity obyvatel • Vysoká míra zaměstnanosti <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobré napojení města na silniční síť • Napojení města na významnou železniční trať • Dobrá dopravní obslužnost veřejnou dopravou • Existence značených turistických tras procházejících městem <p>Technická infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probíhá rekonstrukce ČOV • Napojení většiny obyvatel na zdroje pitné vody • Dostatečné zajištění elektrickou energií • Území města je plynofikováno v dostatečném rozsahu • Zaveden systém tříděného sběru odpadu <p>Bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nízká rozloha zastavěných ploch vzhledem k celkové hustotě obyvatel • Vysoká obydlenost domů • Vyšší intenzita bytové výstavby • Volné pozemky pro výstavbu ve vlastnictví města <p>Veřejná vybavenost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mateřská škola na území města • Základní škola s družinou na území města • Základní umělecká škola na území města • Dostupnost praktického lékaře, dětského lékaře, zubaře a gynekologa přímo ve městě • Lékárna na území města • Aktivní spolkový život ve městě • Městská i státní policie přímo ve městě <p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pestrá krajina s vysokou stabilitou místních ekosystémů • Napojení místních ekosystémů na ÚSES 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevyhovující technický stav zastávky a točny autobusů u vlakového nádraží • Není zajištěn bezpečný pohyb pro pěší <p>Technická infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Špatný stav vodovodů • Nízký počet odkanalizovaných domácností • Město nemá zřízení sběrný dvůr • Technicky zastaralý systém veřejného osvětlení • Nevybudované chodníky mimo centrum města • Špatný technický stav centrálního zásobování teplem (kotelna + rozvody tepla) <p>Bydlení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nezastavěné proluky v intravilánu** • Chátrající domy v intravilánu města** • Nezájemná architektura a vzhled města* <p>Veřejná vybavenost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pro občany není dostupný bankomat na území města • Nedostatečná kapacita společenského centra** <p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výskyt potencionálně ekologicky nebezpečné lokality • Překračování imisních limitů v intravilánu • Zhoršení stavu ovzduší v zimních měsících (topení domácností) • Špatný stav zeleně ve městě** • Nepořádek ve městě**

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
Územní vztahy a správní souvislosti <ul style="list-style-type: none"> • Výhodná poloha města v zázemí Jablonce nad Nisou a krajského města Liberce • Přebytkové hospodaření města • Spolupráce města v rámci různých meziobecních sdružení (MAS, mikroregion, partnerské město) • Nízký index kriminality za OO Rychnov 	
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • Zájem o výstavbu ve městě • Využití podpůrných dotačních programů (ESIF, národní dotační programy, krajské dotační programy) na potřeby města • Rozvoj udržitelných forem cestovního ruchu • Příchod nových podnikatelů do území města díky vhodné dopravní dostupnosti • Zintenzivnění spolupráce s obcemi v těsném okolí města • Zavedení více prvků přímé demokracie při řízení města • Zlepšení ochrany území před povodněmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Segregace obyvatelstva vzhledem k velkému počtu nově přistěhovalých • Nedostatek vlastních finančních zdrojů na rozvoj dopravní a technické infrastruktury • Ekonomická krize postihující zásadní zaměstnavatele v ORP Jablonec nad Nisou a ORP Liberec • Intenzifikace dopravy přes město • Klimatické změny a s nimi související rizika

* Jedná se o výstupy z dotazníkového šetření

** Jedná se o výstupy z jednání pracovní skupiny

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 VIZE

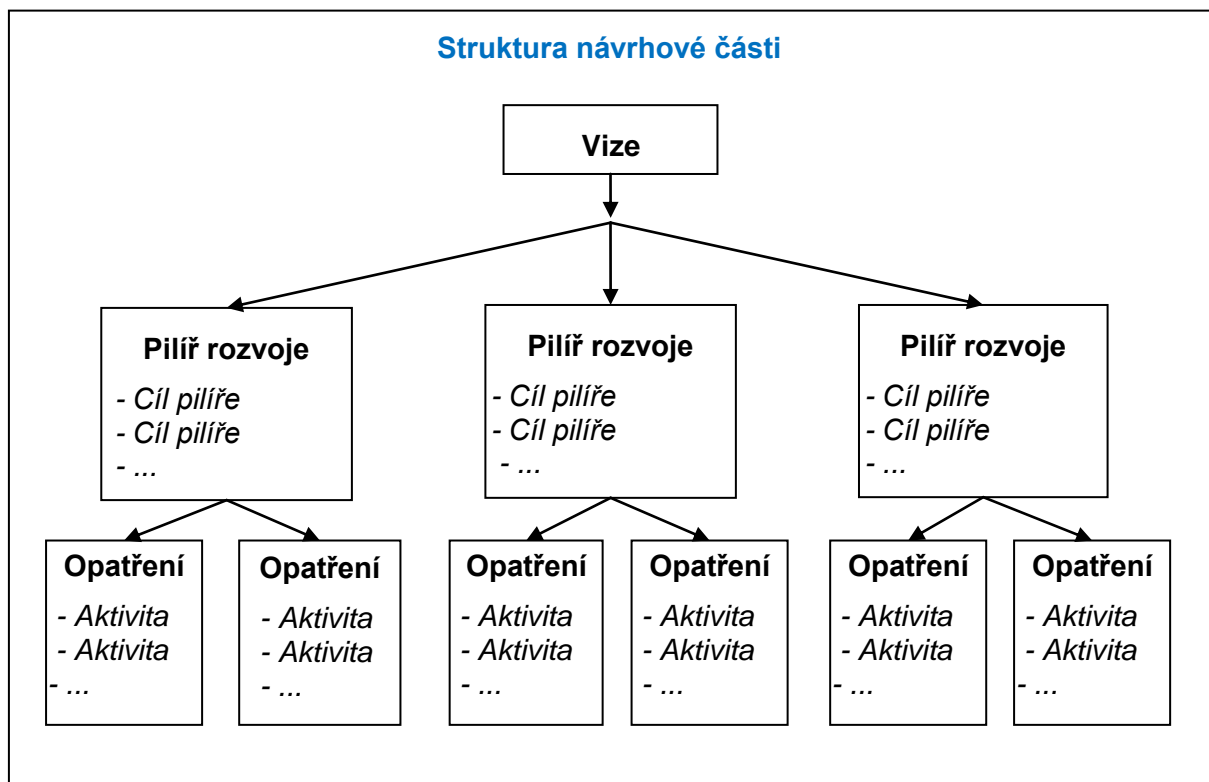
Vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti města, **je tedy „směrovkou“ rozvoje.** Časový horizont vize je 10 let. Naplnění vize by mělo být dosaženo postupnou realizací aktivit několika střednědobých programů s platností 4–7 let, které na sebe budou navazovat. Strategická vize města je definována zejména na základě výsledků a závěrů předchozích bodů analytické části (části A.1 + A.2) tak, aby byla zajištěna její splnitelnost. Vize je pro lepší uchopitelnost formulována v přítomném čase. Strategická Z vize lze vyčíst i konkrétní aktivity, které jsou pro město zásadní.

Rychnov u Jablonce nad Nisou – zdravé, čisté městečko na hranici Českého ráje a Jizerských hor, kde je příjemné žít.

VIZE: Rychnov svým občanům nabízí příjemné prostředí pro bydlení maloměstského charakteru. Město těží ze své strategické polohy v zázemí Liberce a Jablonce nad Nisou. Občané Rychnova v těchto sousedních městech nacházejí pracovní možnosti a služby, které Rychnov při své populační velikosti nemůže obyvatelům nabídnout. Rychnov je dobře dopravně dostupný. Občané mohou do blízkých měst dojíždět individuální automobilovou dopravou, veřejnou hromadnou dopravou nebo pomocí kola po značených bezpečných cyklotrasách. Občané mají k dispozici prostorné opravené náměstí, které umožňuje odpočinek ve stínu v letních měsících. Město má revitalizovanou udržovanou městskou zeleň a uklizená veřejná prostranství. Městská teplárna je opravená a ekonomicky rentabilní. Téměř všechny domy v katastru Rychnov jsou napojeny na čistírnu odpadních vod. Městský úřad je přestěhován do nové budovy. Nová budova umožňuje bezbariérový přístup a jsou v ní umístěny i další služby pro občany. Průmyslová zóna za viaduktem má vyřešené dopravní napojení na silnici I/65 mimo centrum města a poskytuje zdroj pracovních příležitostí pro blízké okolí. Návštěvnost Rychnova se postupně zvyšuje díky zpřístupnění podzemní továrny a již tradičním pravidelně pořádaným akcím. Kulturní a sportovní akce mají k dispozici potřebné zázemí, které mohou využívat i občané při volnočasových aktivitách.

Následující schéma graficky znázorňuje strukturu a návaznosti návrhové části Programu rozvoje města Rychnova u Jablonce nad Nisou.

Témata obsažená ve vizi jsou seskupena do pilířů rozvoje a pomocí cílů jsou zde stanoveny mezníky rozvoje. Způsob naplňování cílů je rozpracován v podobě tematických opatření a konkrétních aktivit. Opatření a aktivity programu by měly být naplněny ve střednědobém období (do 7 let).

B.2 PILÍŘE ROZVOJE, CÍLE, OPATŘENÍ, AKTIVITY

Pilíře rozvoje seskupují opatření a určují základní tematické oblasti, na které se bude město při svém rozvoji zaměřovat. Přehled jednotlivých pilířů a opatření zobrazuje následující schéma.

A. Doprava

- A.1 Údržba a rozvoj dopravní infrastruktury
- A.2 Rozvoj nemotorové dopravy
- A.3 Optimalizace veřejné dopravy a dopravy v klidu
- A.4 Dopravní napojení průmyslové zóny
- A.5 Zvýšení bezpečnosti dopravy

B. Vybavenost a vzhled města

- B.1 Úprava veřejných prostranství
- B.2 Dobudování sítí a zařízení technické infrastruktury
- B.3 Zkvalitnění sportovní infrastruktury
- B.4 Rozvoj kulturních zařízení a obnova památek
- B.5 Zvýšení vybavenosti školských zařízení a kvality vzdělávání
- B.6 Rozvoj bydlení ve městě

C. Život ve městě

- C.1 Podpora kulturních a sportovních akcí
- C.2 Zkvalitnění zdravotních a sociálních služeb
- C.3 Zvýšení nabídky komerčních služeb
- C.4 Kontrola veřejného pořádku

D. Dobrý úřad

- D.1 Zkvalitnění fungování úřadu
- D.2 Vnější vztahy města
- D.3 Spolupráce s občany

A. Doprava

Město je velmi dobře napojené na silnice vyšších tříd. Hlavním problémem dopravy ve městě je špatně vyřešené napojení průmyslové zóny za viaduktem, které vede nákladní přepravu přes střed města a tím zneprůjemňuje život obyvatelům v centru města. Problémem jsou také nebezpečná místa pro pěší a nevyhovující napojení cyklistické dopravy na síť cyklostezek a cyklotras. Problémem města jsou také nevhodně parkující vozidla, která vytváří překážky v provozu. Opatření v rámci pilíře směřují do všech uvedených oblastí s cílem napravit současný nevyhovující stav.

Cíle pilíře:

Zajistit dobrý stav dopravní infrastruktury města

Zlepšit podmínky pro cyklodopravu

Zajistit adekvátní parkování ve městě

Zachovat dobrou dopravní obslužnost města

Dosáhnout napojení průmyslové zóny mimo centrum města

Zvýšit bezpečnost dopravy ve městě

Opatření A.1 Údržba a rozvoj dopravní infrastruktury

Pro město je důležité pravidelně obnovovat dopravní infrastrukturu ve svém vlastnictví. Rekonstrukce silnic je vhodné koordinovat s akcemi kraje a také s dalšími zásahy do technické infrastruktury, při kterých je nutné rozbít vozovku. Opatření obsahuje především plánované zásahy v rámci místních komunikací, případně potřeby na zásahy do dopravní infrastruktury ve vlastnictví kraje.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Rekonstrukce mostu u č.p. 616, Rychnov u Jablonce nad Nisou	vysoká	1.1.2017 - 31.12.2017	starosta	3360	vlastní
<i>Rekonstrukce havarijního mostu na náměstí a jeho jednosměrné zprůjezdění směrem k parkovišti, úprava zálivu autobusové zastávky a vybudování přechodu k samoobsluze</i>					
Opravy místních komunikací	vysoká	každoročně	starosta	5000	vlastní
<i>Město každoročně připraví seznam místních komunikací, které budou následující rok opraveny. Seznam schvaluje zastupitelstvo města.</i>					

Opatření A.2 Rozvoj nemotorové dopravy

Opatření seskupuje aktivity, které povedou k rozvoji nemotorové dopravy, tedy především podpora pěších a cyklodopravy. Obsahuje aktivity směřující k výstavbě chodníků, cyklotras, rozvoji bezbariérových tras apod. Je propojeno také s opatřeními A.5, které je zaměřeno na zvyšování bezpečnosti dopravy a to i dopravy nemotorové.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Cyklotrasa Rychnov – Pulečný – Kokonín	Střední	2019-2020	Starosta	3000	vlastní + dotace
<i>Výstavba cyklotrasy je společným projektem v rámci DSO Mikroregion Jizerské hory. Cílem je vytvoření dopravní infrastruktury s možností cestování do zaměstnání na kolech</i>					
Výstavba a opravy chodníků	střední		Starosta		vlastní
<i>Dle potřeb města bude prováděna výstavba a opravy chodníků. Výstavba nových chodníků bude realizována v návaznosti na aktivitu „Zmapovat dopravně nebezpečná místa na území města“ v roce 2017.</i>					
Realizace bezbariérových tras	střední		Starosta		vlastní
<i>Aktivita směřuje k podpoře mobility občanů se sníženou pohyblivostí. Úprava tras na bezbariérové bude probíhat v návaznosti na další zásahy do dopravní infrastruktury dle Generelu bezbariérových tras.</i>					
Rozšíření přípojovacího pruhu při výjezdu z Rychnova na Liberec	vysoká		Starosta		dotace
<i>Aktuálně nevyhovuje šíře přípojovacího pruhu při výjezdu z Rychnova na Liberec. Přípojovací pruh je potřeba rozšířit.</i>					
Vybudování odbočovacího pruhu z Liberce do Rychnova	vysoká		Starosta		dotace
<i>Aktuální dopravní řešení při vjezdu do Rychnova z Liberce není vyhovující a je potřeba vybudovat odbočovací pruh.</i>					

Opatření A.3 Optimalizace veřejné dopravy a dopravy v klidu

Opatření reaguje na problematiku parkování ve městě a v okrajových částech. Případně zde budou koordinovány kombinace individuální dopravy s veřejnou dopravou. Území je v současné době dostatečně obsluhováno veřejnou dopravou. Je zde zaznamenán požadavek na rozšíření některých spojů. Je však otázkou ekonomické rentability, zda tyto spoje opravdu prosazovat. Opatření proto především slouží k zachování současného stavu dopravní obslužnosti.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Dopravní terminál Rychnov	vysoká	1.3.2017 – 31.9.2017	starosta	3000	vlastní + dotace
<i>Cílem aktivity je vybudování bezpečného dopravního terminálu v ul. Nádražní u nádraží ČD. Součástí rekonstrukce je oprava chodníků a úprava zeleně na ostrově otočky autobusů a doplnění mobiliáře.</i>					
Vybudování parkovacích míst v blízkosti zastávky Rychnov u Jablonce nad Nisou, hl.sil.	nízká		starosta		vlastní + dotace
<i>Aktivita směřuje k zabezpečení dopravního napojení individuální automobilové dopravy s autobusovou dopravou. Ze zastávky pravidelně odjíždějí zaměstnanci do Prahy, nemají však k dispozici žádnou bližší plochu pro zaparkování osobního vozidla.</i>					

Rozšíření parkoviště za samoobsluhou	vysoká		starosta		vlastní
<i>Parkoviště bude rozšířeno o zelený ostrůvek, bude doplněno zrcadlem, které bude usnadňovat výjezd z parkoviště.</i>					

Opatření A.4 Dopravní napojení průmyslové zóny

Jedním z velkých problémů města je nevhodné dopravní napojení průmyslové zóny za viaduktem, které nutí nákladní automobily jezdit přes centrum města. Nákladní doprava tak zatěžuje občany v centru hlukem a emisemi a zároveň současný stav komplikuje efektivní využití průmyslové zóny. Situace je velmi komplikovaná a je potřeba postupnými kroky dojít k optimálnímu řešení, které umožní účinné využití průmyslové zóny.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Zmapování možností napojení průmyslové zóny	vysoká		starosta		vlastní
<i>Vypracování odborných studií, které zváží jednotlivé možnosti napojení průmyslové zóny.</i>					
Výběr finální varianty	vysoká		starosta		vlastní
<i>Z jednotlivých možností je nutné vybrat jednu, kterou bude zastupitelstvo dále prosazovat.</i>					
Lobbing	vysoká		starosta		vlastní
<i>Získávání podpory dalších aktérů nutných pro realizaci výstavby, která povede k odklonění dopravy z průmyslové zóny z centra</i>					
Realizace výstavby dopravního řešení	vysoká		starosta		dotace
<i>Výstavba finální varianty bude realizována ve spolupráci s dalšími orgány veřejné správy.</i>					

Opatření A.5 Zvýšení bezpečnosti dopravy

V území města bylo zaznamenáno několik míst, kde je potřeba upravit dopravní značení, doplnit přechody pro chodce apod. Opatření sdružuje aktivity, které jednotlivě zvyšují bezpečnost. Opatření má úzkou návaznost na opatření A.2, kde je problematika přechodů pro chodce řešena komplexně s návazností na případnou výstavbu chodníků.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Zmapovat dopravně nebezpečná místa na území města	vysoká	2017	starosta	10	vlastní
<i>Město provede zmapování dopravně nebezpečných míst a vytvoří seznam opatření pro minimalizaci rizik.</i>					
Realizace chybějících přechodů	vysoká	2018	starosta	150	vlastní
<i>V návaznosti na mapování dopravně nebezpečných míst, budou vybudovány chybějící přechody pro zvýšení bezpečnosti chodců.</i>					
Dohled nad vhodným parkováním osobních vozidel	střední	2017	městská policie	0	vlastní
<i>Preventivní opatření pro zvýšení dopravní bezpečnosti.</i>					
Zjednosměrnění vybraných ulic	střední	2018	starosta		vlastní
<i>V návaznosti na mapování dopravně nebezpečných míst, budou zřízeny jednosměrné ulice pro zvýšení počtu parkovacích míst a zvýšení bezpečnosti.</i>					

B. Vybavenost a vzhled města

Pilíř zahrnuje většinu investičních projektů vedoucích k zvýšení vybavenosti města a zlepšení jeho vzhledu. Ve městě je nutné upravit veřejná prostranství včetně náměstí, parků, veřejné zeleně apod. Důležité je dále rozvíjet technickou infrastrukturu města včetně odpadového hospodářství, stejně jako rozvíjet zázemí města pro kulturní a sportovní aktivity. Součástí vybavenosti města je dostupné kvalitní bydlení pro případné zájemce a kvalitní vybavení školských zařízení pro místní žáky.

Cíle pilíře:

Zachovat kvalitní prostředí pro život

Zlepšit vzhled města

Opravit a rozšířit stávající infrastrukturu pro volný čas

Vybudovat a obnovit technickou infrastrukturu

Zkvalitnit vybavenost školských zařízení

Zvýšit využití bytového fondu ve městě

Opatření B.1 Úprava veřejných prostranství

Opatření reaguje na nevyhovující stav veřejných prostranství, nepořádek v blízkosti sběrných nádob odpadu a nevyhovující stav veřejné zeleně. V opatření budou obsaženy aktivity, které budou mít dopad na vzhled veřejných prostranství bez rozdílů velikosti akce.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Rekonstrukce západní části náměstí Rychnov u Jablonce nad Nisou	vysoká	1.9.2016 - 1.9.2017	starosta	860	vlastní
<i>Rekonstrukce náměstí v Rychnově, kácení vzrostlých stromů a výsadbu nových keřů a stromů a založení trávníků, úpravu stávajících ploch i založení nových prvků veřejné zeleně. Součástí bude i zhotovení architektonického prvku, sloužícímu jako informační tabule a posezení</i>					
Úprava parků na území města	nízká	2018- 2019	starosta		vlastní
<i>Městské parky v současné podobě nenabízejí plnohodnotnou možnost odpočinku. Úprava bude obsahovat i rozšíření městského mobiliáře a zeleně.</i>					
Zastínění laviček na náměstí	nízká	2020	starosta		vlastní
<i>Na náměstí je v letních měsících problém nalézt zastíněné místo k sezení. Součástí aktivity bude vybudování nových míst k sezení ve stínu.</i>					
Úprava lesních stezek a cest	střední	2017- 2020	starosta		vlastní + dotace
<i>V současnosti jsou v lesní stezky a cesty ve špatném stavu v důsledku těžební činnosti. Úprava rozšíří možnosti rekreačních procházek v blízkých lesích.</i>					
Zatraktivnění prostoru pod viaduktem	nízká	2024	starosta		vlastní + dotace
<i>Prostor pod viaduktem bude zatraktivněn v návaznosti na vyřešení dopravního napojení průmyslové zóny za viaduktem.</i>					

Úklid veřejného prostranství	vysoká	každoročně	starosta		vlastní
<i>Pravidelný úklid veřejných prostranství s důrazem na pořádek v blízkosti zastávek a nádob na sběr odpadu.</i>					
Úprava hřbitova	vysoká	2017	starosta		vlastní
<i>Úklid v okolí hřbitova, úprava rozptylové loučky, oprava zdroje vody.</i>					
Vyčištění vodního toku Mohelka	střední	každoročně	starosta		vlastní
Vyčištění vodního toku Mohelky od odpadu a úprava břehové zeleně.					

Opatření B.2 Dobudování sítí a zařízení technické infrastruktury

Město nemá kompletně vyřešenou technickou infrastrukturu. Problémem je nenapojení všech domácností na čistírnu odpadních vod v katastru Rychnov. Dalším problémem je naddimenzovaná teplárna města, jejíž provoz je třeba zefektivnit. V rámci opatření budou obsaženy také aktivity směřující k odpadovému hospodářství.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Rekonstrukce kotelny	vysoká	1.9.2016 - 31.12.2016	starosta	1000	vlastní
<i>Rekonstrukce naddimenzované kotelny s cílem zefektivnění výroby tepla pro napojené objekty, snížení emisí a zvýšení hospodárnosti</i>					
Výstavba sběrného dvora a nákup technologie	střední	2017-2018	starosta	1000	vlastní + dotace
<i>Zefektivnění nakládání s odpady</i>					
Vybudování kanalizace v části Hranice	střední	2019	starosta	5000	vlastní + dotace
<i>Vybudování kanalizace souvisí s odkanalizováním Jablonecké části Kokonín do ČOV Rychnov. Jedná se o společný projekt.</i>					
Vybudování kanalizace Dolní Rychnov	nízká	2018	starosta	5000	vlastní + dotace
<i>Město má připravené projekty na odkanalizování ul. Lužická, Údolní</i>					
Řešení bioodpadu	střední	2017-2019	starosta		vlastní + dotace
<i>Potřeba je nalézt komplexní řešení, které bude jednak řešit nedostatek sběrných nádob na bioodpad a zároveň zefektivní i způsob likvidace bioodpadu.</i>					

Opatření B.3 Zkvalitnění sportovní infrastruktury

Město plánuje dále rozvíjet sportovní infrastrukturu, která je již nyní ve velmi dobrém stavu. Opatření proto reaguje jak na rozvoj sportovní infrastruktury, tak případně shlučuje aktivity, které mají pouze preventivní charakter a prodlužují životnost již vybudovaných zařízení.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Rekonstrukce vodních nádrží Moorbad a Nové koupaliště	nízká	2017-2019	starosta	5000	vlastní + dotace
<i>Cílem je oprava a zpřístupnění vodních nádrží obyvatelstvu</i>					

Dokončení víceúčelového sportovního areálu	vysoká	2017-2018	starosta	4000	vlastní + dotace
<i>Dokončení poslední etapy multifunkčního sportovního areálu - hřiště pro kopanou UMT (s parametry pro mladší žáky) a plocha pro volnočasové aktivity (posilovací prvky, zázemí pro sportovce. Schází poslední etapa k dokončení sportovního areálu, který se buduje již 8 let.</i>					
Zastínění části hřiště u hasičárny	nízká	2017	starosta		vlastní
<i>Plocha hřiště je přes letní měsíce vystavená přímému slunci. Zastínění umožní využívat hřiště i v horkých letních měsících</i>					
Vybudování Skate Parku	nízká	2019	starosta		vlastní + dotace
<i>Výstavba skateparku na území města.</i>					

Opatření B.4 Rozvoj kulturních zařízení a obnova památek

Ve městě je pravidelně realizováno velké množství kulturních aktivit a město má zájem lákat více návštěvníků a rozvíjet cestovní ruch na svém území. V tomto ohledu je jednak nutné zabezpečit dostupnost kulturních zařízení s dostatečnou kapacitou a zajistit dobrý stav památek ve městě. Opatření obsahuje tvrdé projekty, které povedou k rozšíření možností konaných kulturních akcí.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Zpřístupnění válečné továrny Getewent	střední	1.9.2016 – 31.12.2016	starosta	700	vlastní + dotace
<i>Vybudování přístupu do podzemních chodeb továrny Getewent, průzkum podzemí, rekonstrukce památníku v místě koncentračního tábora, rekonstrukce hrobů na hřbitově a vydání knihy Utrpení dekády 1938-1948</i>					
Rekonstrukce a přestavba objektu Tilia	vysoká	2017-2019	starosta	30000	vlastní + dotace
<i>Záměrem je vybudování společného objektu v centru města, ve kterém bude MÚ, knihovna, MP, ZÚŠ, galerie a zdravotní středisko. Cílem je dostupnost a bezbariérovost.</i>					
Zázemí pro dospívající mládež	nízká	2020	starosta		vlastní + dotace
<i>Vybudování klubu, kde by měli náctiletí prostor pro scházení.</i>					
Zřízení venkovního místa pro kulturní akce	nízká	2020	starosta		vlastní + dotace
<i>Vybudování venkovní plochy pro realizaci kulturních akcí mimo centrum města.</i>					
Úprava hřebenovky na Pelikovicích	nízká	2020	starosta		vlastní + dotace
<i>Úprava hřebenové cesty na místo k procházení s odpočinkovými místy a pamětními body á la Felgenhauer nebo Scheybal</i>					
Oprava památníků obětem 2 sv. války	střední	2017	starosta		vlastní + dotace
<i>Oprava památníků obětem 2 světové války na území města.</i>					

Opatření B.5 Zvýšení vybavenosti školských zařízení a kvality vzdělávání

V rámci vzdělávání je současným trendem zvyšovat povědomí o technických a přírodních oborech, a to již v nejranějším věku žáka. Z toho důvodu je nutné vzdělávací instituce ve

vlastnictví města vybavit vhodným vybavením, které umožní rozvíjet se žákům v daných oblastech.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Aktivity z MAP					
<i>Do programu rozvoje města budou převzaty aktivity z Místního akčního plánu vzdělávání, které jsou relevantní pro ZŠ a MŠ Rychnov u Jablonce nad Nisou</i>					

Opatření B.6 Rozvoj bydlení ve městě

Město zažilo významný nárůst počtu obyvatel. Tento trend již postupně slábne, nicméně je potřeba koordinovat případnou novou výstavbu. Ve městě se nacházejí v intravilánu významné nezastavěné proluky a chátrající nemovitosti, které by bylo vhodné nabídnout novým zájemcům. Zároveň je nutné rozšířit možnosti sociálního bydlení v domově s pečovatelskou službou, který je plně vytížen.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Rozšíření kapacity DPS	nízká	2020	starosta		vlastní + dotace
<i>Aktuálně je domov s pečovatelskou službou plně vytížen. Z důvodu předpokladu nárůstu poptávky po službách DPS je plánováno jeho rozšíření.</i>					
Koordinace bytové výstavby	střední	každoročně	starosta		vlastní
<i>Koordinace bytové výstavby s ohledem na zastavění proluk v intravilánu a obnovu nevyužívaných nemovitostí.</i>					

C. Život ve městě

Pilíř seskupuje převážně neinvestiční projekty, které vedou ke zvýšení kvality života ve městě. Směřují sem opatření na podporu sportovních a kulturních akcí. Zároveň je pro klidný život občanů a s rostoucí frekvencí kulturních a sportovních akcí nutné zvýšit dohled nad veřejným pořádkem. Důležitou oblastí života ve městě jsou i kvalitní zdravotní a sociální služby, jejichž činnost je potřeba koordinovat s potřebami území.

Cíle pilíře:

Zvýšit možnosti kulturního, sportovního a volnočasového vyžití

Zlepšit kapacitu a kvalitu sociálních služeb

Zlepšit kapacitu a kvalitu zdravotních služeb

Posílit bezpečnost ve městě

Opatření C.1 Podpora kulturních a sportovních akcí

Město chce rozvíjet své kulturní a sportovní akce, které se na jeho území konají. V tomto ohledu je nutná spolupráce především s organizátory jednotlivých akcí. Podpora města může mít několik forem, od samostatné organizace jednotlivých akcí, přes propagaci nebo případný sponzoring. Některé kulturní akce a sportovní akce mají ve městě již dlouhou tradici. Opatření obsahuje i aktivity iniciující nové akce, případně koordinuje akce menší.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Organizace farmářských trhů	nízká	každoročně	starosta		vlastní
<i>Organizace farmářských trhů v rámci Rychnovských slavností.</i>					
Aktivizace seniorů	střední	každoročně	starosta		vlastní
<i>Zapojení seniorů do života města v rámci několika každoročně opakujících se akcí.</i>					
Úklid veřejných ploch s pomocí občanů	střední	každoročně	starosta		vlastní
<i>Pravidelná každoroční akce zaměřená na úklid veřejných ploch a podpořit zájem občanů o pořádek ve městě.</i>					
Koordinace akcí pro děti	střední	každoročně	starosta		vlastní
<i>Koordinace akcí pro rodiny s dětmi ve městě.</i>					
Prezentace činností ZŠ a MŠ občanům města	střední	každoročně	ředitel ZŠ		vlastní
<i>Každoroční akce s vystupujícími žáky, kde bude Rychnovská škola zároveň prezentovat svou činnost.</i>					

Opatření C.2 Zkvalitnění zdravotních a sociálních služeb

Nabídka zdravotních a sociálních služeb ve městě je omezená. V současné době však není evidován významný nedostatek v rámci daných služeb. Opatření proto obsahuje především aktivity, které především mapují aktuální stav a případně zabezpečují zachování současného stavu.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Zajistit kontinuitu zdravotních a sociálních služeb	vysoká		starosta		vlastní
<i>Aktivita směřuje k udržení současného stavu nabídky zdravotních a sociálních služeb ve městě.</i>					

Opatření C.3 Zvýšení nabídky komerčních služeb

Rychnov při své velikosti zajišťuje občanům dostatečnou nabídku komerčních služeb. V některých oblastech projeví občané v dotazníkovém šetření potřebu zlepšení. Město má omezené možnosti realizace a iniciace komerčních služeb na svém území. Opatření přesto reflektuje zmapované potřeby a jednotlivé aktivity se budou snažit iniciovat rozšíření dostupných komerčních služeb pro občany města.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Bankomat	nízká	2020	starosta	0	vlastní
<i>Ve městě obyvatelům chybí dostupný bankomat pro výběry peněz v hotovosti. Služba cashback není plně dostačující.</i>					
Inzerce uvolněných komerčních prostor	vysoká	každoročně	starosta	0	vlastní
<i>Vhodné komerční prostory budou aktivně nabízeny případným zájemcům.</i>					
Inzerce podnikatelů na webu města	střední	každoročně	starosta	0	vlastní
<i>Podpora místních podnikatelů inzercí na webu města zdarma.</i>					

Opatření C.4 Kontrola veřejného pořádku

S nárůstem počtu obyvatel, počtu kulturních a sportovních akcí je potřeba více dbát na dodržování veřejného pořádku. Ve městě bylo zaznamenáno několik stížností na hluk ve večerních hodinách, nepořádek na veřejných prostranstvích, případně na pálení nevhodných topiv v domácnostech v zimních měsících. Město má zřízenou městskou policii, která bude provádět preventivní akce pro zajištění veřejného pořádku.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Preventivní kontrola topiv	střední	každoročně	městská policie	0	vlastní
<i>V zimních měsících někteří občané využívají pro topení v domech nevhodná topiva. Úkolem MP bude v případě podezření spalování zakázaných látek upozornit obyvatele daných nemovitostí na negativní vliv jejich činnosti a v případě opakování předat podnět na relevantní orgán.</i>					
Preventivní dohled nad znečišťováním veřejných prostranství	střední	každoročně	starosta	0	vlastní
<i>Aktivita směřuje k dohledu příslušníku MP nad případným znečišťováním veřejných ploch odpadky a psími exkrementy.</i>					
Pomoc s výměnou kotlů	střední	2017-2020	starosta		vlastní
<i>Město bude na výměnu kotlů poskytovat půjčky, případně pomáhat zájemcům s žádostí o dotaci.</i>					

D. Dobrý úřad

Pro řízení města je nutné mít zpracován kvalitní koncepční dokument, který koordinuje rozvoj s vytvořeným územním plánem. Úřad musí mít dobře zavedené procesní řízení a při finančním řízení využívat zpracovaný rozpočet a rozpočtový výhled. Rozvojové aktivity je nutné koordinovat i s širším okolím města a případně využít možné spolupráce. Samozřejmostí je v dnešní době aplikace moderních možností zvyšující efektivitu komunikace instituce – občan.

Cíle pilíře:

- Při rozvoji města dbát na zásady udržitelného rozvoje
- Zvýšit přínosné efekty ze spolupráce s okolními subjekty
- Zlepšit spokojenost obyvatel s činností úřadu
- Zlepšit informovanost obyvatel

Opatření D.1 Zkvalitnění fungování úřadu

Pro rozvoj města je nutné mít vhodně nastavené organizační i řídicí procesy. V rámci opatření budou shlukovány aktivity, které pomohou zlepšit činnosti úřadu. Předpokládají se aktivity převážně spíše procesního charakteru v oblasti zajištění naplňování strategického plánování a strategického řízení.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Plán rozvoje města na období 2016-2020	vysoká	2016	starosta	150	vlastní + dotace
<i>Cílem je vytvoření strategického dokumentu města</i>					
Změna územního plánu města	vysoká	2017	stavební úřad	900	vlastní
<i>Stávající územní plán již nevyhovuje současným požadavkům. Součástí změny územního plánu bude i vytvoření urbanistické vize.</i>					
Plán městské zeleně	střední	2017	starosta		vlastní
<i>Plán umožní koordinaci údržby a rozvoje veřejné zeleně v návaznosti na potřeby města.</i>					
Zavedení strategického řízení	vysoká	2017	starosta	0	vlastní
<i>Vytvoření akčních plánů na základě PRM, zajistit maximální výtěžnost dotačních titulů v návaznosti na investice zařazené do akčních plánů. Aktualizace akčních plánů dle potřeb města</i>					

Opatření D.2 Vnější vztahy města

Město je členem místní akční skupiny Podještědí a mikroregionu Jizerské hory. Dalšími důležitými partnery při rozvoji jsou okolní obce, přičemž s některými má Rychnov přímo spojenou zástavbu. S partnery v území je vhodné navázat přátelské vztahy, vyhodnocovat společné potřeby a koordinovat rozvojové aktivity.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Rozvoj spolupráce s okolními obcemi, v rámci mikroregionu a s MAS, dopravní sdružení obcí Jablonecka	vysoká	každoročně	starosta		vlastní
<i>V rámci mikroregionu a MAS rozvinout společné plánování obcí v regionu. Dosáhnout koordinovaného rozvoje území a návaznosti projektů. Vzájemné poskytování zkušeností s řízením samosprávy a s tím spojených povinností v rámci ORP.</i>					
Využití spolupráce s partnerským městem	střední	každoročně	starosta		vlastní
<i>Využití partnerství ke kulturnímu a společenskému oživení města a přenesení vzájemných zkušeností s řízením města.</i>					

Opatření D.3 Spolupráce s občany

Zapojování občanů do rozvoje města je v demokratické společnosti velmi důležité. Občané zvyšují své povědomí o činnostech města, zároveň získávají hlubší poznání o problémech města. Pro vedení města je užitečné získávat zpětnou vazbu své činnosti a případně aktivní získávání informací umožňuje pružně reagovat na nové potřeby občanů. V rámci opatření jsou proto navrženy aktivity, které umožní jak větší informování občanů o činnosti města, tak zajistí zpětnou vazbu pro orgány města od občanů.

Název aktivity	Důležitost	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
Pravidelné setkávání s občany	vysoká	2018	starosta		vlastní
<i>Veřejná diskuze nad rozvojem města s občany.</i>					
Dotazníkové šetření	střední	2019	starosta		vlastní
<i>Ve čtyřletých intervalech bude pravidelně realizováno dotazníkové šetření mezi obyvateli, pro zjištění názorů na aktuální problémy a život ve městě.</i>					
Zkvalitnění využití webových stránek města	střední	2017	starosta		vlastní
<i>Větší informování občanů pomocí webu, zveřejňování aktualit, komentářů apod.</i>					

B.3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU ROZVOJE MĚSTA

Způsob zajištění, řízení, organizace naplňování PRM

Za koordinaci činností spojených s Programem rozvoje města Rychnova u Jablonce nad Nisou je odpovědný **starosta města**. Spolupracuje s **tajemníkem městského úřadu**.

Program rozvoje města Rychnova u Jablonce nad Nisou je schválen zastupitelstvem města a slouží jako klíčový **podklad pro rozhodování** o směřování investičních výdajů města do projektů rozvojového charakteru. Je i obecnějším podkladem pro rozhodování o konkrétních rozvojových činnostech města i jiných subjektů, tj. budoucí kroky musí být v souladu s vizí a cíli programu.

Slouží rovněž jako **východisko** pro zpracování vybraných oblastí v případných **tematických koncepcích města**. Zpracovatelé jednotlivých tematických koncepcí konzultují obsah a proces zpracování těchto koncepcí se starostou města, který posuzuje jejich vazby na PRM Rychnova u Jablonce nad Nisou.

Tajemník městského úřadu průběžně posuzuje plánované aktivity ve vztahu k možnosti získání **dotací** mimo rozpočet města (dotace kraje, EU, ČR a jiné).

Pro město a jím zřizované organizace je naplňování opatření (aktivit) konkretizováno ve formě akčního plánu, který je vytvářen v návaznosti na Program rozvoje města Rychnova u Jablonce nad Nisou každoročně na nejbližší 1–2 roky. Za tvorbu akčního plánu je zodpovědným garantem **starosta města**, který na tvorbě spolupracuje s **tajemníkem městského úřadu**.

Ostatní aktéři (podnikatelé, neziskové organizace a další) se na cíle programu rozvoje města mohou odvolat při žádostech o dotační podporu na realizaci svých rozvojových aktivit z veřejných prostředků kraje, ČR a EU.

Postup sledování a vyhodnocování realizace PRM

PRM Rychnov u Jablonce nad Nisou je zpracován na období 7 let do roku 2024. Jednou ročně probíhá **hodnocení plnění aktivit a je zhodnocen základní vývoj města**. Po uplynutí platnosti PRM Rychnova u Jablonce nad Nisou je zpracováno **souhrnné hodnocení**.

Roční hodnocení programu rozvoje města

Roční vyhodnocení bude obsahovat:

- Informace o stavu plánovaných aktivit: splněna x nesplněna x v realizaci*
- Komentáře u aktivit, které nebyly splněny oproti plánu, případně jsou v realizaci.*
- Náklady vynaložené na realizaci aktivit PRM v daném roce.*
- Celkové zhodnocení míry naplnění PRM: Kolik procent aktivit je splněno / nesplněno.*
- Zhodnocení základních indikátorů cílů*

Sběr podkladů a zpracování vyhodnocení proběhne v průběhu ledna následujícího roku. Vyhodnocení provede starosta města ve spolupráci s tajemníkem městského úřadu.

Hodnocení bude zpracováno v podobě stručné zprávy a předloženo k vyjádření zastupitelstvu města.

Souhrnné hodnocení PRM

Souhrnné hodnocení bude zpracováno ke konci roku 2024. Bude obsahovat:

- Celkové zhodnocení míry naplnění PRM: Kolik procent aktivit je splněno / nesplněno.
- Komentář k nesplněným aktivitám.
- Vyhodnocení plnění cílů – na základě sledovaných indikátorů + kvalitativně/expertně.
- Zkušenosti z realizace a doporučení pro nový PRM.

Vyhodnocení provede starosta města ve spolupráci s radou města.

Hodnocení bude zpracováno v podobě zprávy a předloženo k vyjádření zastupitelstvu města.

Hodnocení dává zpětnou vazbu, jak město pracuje na naplňování vize a cílů, v jakém stavu se město nachází ve vztahu ke stanoveným cílům, zda pokračovat v nastavené dlouhodobé vizi a udává případné návrhy na změny, které budou zohledněny v aktualizaci stávajícího, či při tvorbě nového programu rozvoje.

Statistické ukazatele pro sledování celkového rozvoje města ve vazbě na střednědobé cíle.

Ukazatel	Zdroj	Výchozí hodnota
Počet obyvatel	Evidence obyvatel (městský úřad)	2 719 (2015)
Počet dětí do 15 let	Evidence obyvatel (městský úřad)	529 (2015)
Počet obyvatel nad 65 let	Evidence obyvatel (městský úřad)	366 (2015)
Podíl nezaměstnaných k 31. 12. (%)	Integrovaný portál MPSV http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem	5,2 % (2015) (94 uchazečů)
Počet zaměstnanců pracujících ve městě k 1. 12. (tj. počet obsazených pracovních míst)	Příloha k vyhlášce o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů (každoročně aktualizována, účinnost obvykle od 1. 9.) http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty	575 (2016)
Počet dopravních nehod	GIS Jednotná dopravní vektorová mapa, http://www.jdvm.cz/cz/s477/Rozcestnik/c7315-Statistika-nehod-v-mape	15 (2014) 23 (2015)

Pozn. vývoj statistických ukazatelů nemá město plně ve své moci, na situaci ve městě působí řada dalších vlivů. Statistické ukazatele proto slouží jako indikátory toho, jak se situace ve městě vyvíjí, jakým směrem se město ubírá.

Způsob aktualizace PRM

Informace obsažené v PRM Rychnov u Jablonce nad Nisou je třeba v určitých intervalech přizpůsobovat aktuálnímu vývoji, aby byl dokument stále využitelný pro řízení rozvoje města:

1. Zpřesnění a opravy – 1 x ročně bude zkontrolováno, zda uvedené termíny, náklady, či další údaje u aktivit odpovídají skutečnosti, a případně budou přizpůsobeny. Úpravy a vývoj jednotlivých aktivit bude okomentován. Kontrolu a úpravu údajů provede starosta města. Tyto změny odsouhlasí Rada, zastupitelstvo je bere pouze na vědomí.

2. Doplnění / odstranění aktivit – Pokud nastanou skutečnosti, s nimiž PRM nepočítá, pak mohou být upraveny cíle a změněny aktivity. Návrh změny připraví starosta. Schvaluje rada města a zastupitelstvo města. Pokud to bude možné, tak budou tyto změny provedeny souhrnně maximálně 1 x ročně, ideálně v rámci jedné aktualizace se zpřesněními a opravami.

Aktualizace se budou opírat o zpracovaná roční hodnocení naplňování PRM Rychnova u Jablonce nad Nisou (leden následujícího roku).

Aktualizace budou v únoru projednány v orgánech města.

Na základě aktualizací Programu rozvoje města Rychnova u Jablonce nad Nisou se každoročně udělá i akční plán, který se vytváří vždy na nejbližší 1–2 roky a konkretizuje naplňování opatření a aktivit.

PŘEHLED POUŽITÝCH ZDROJŮ

Veřejná databáze Českého statistického úřadu, vdb.czso.cz

Český statistický úřad, Krajská správa ČSÚ v Liberci, www.czso.cz/csu/xl/

Databáze demografických údajů za obce ČR

Integrovaný portál nezaměstnanosti MPSV, <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>

CENIA, česká informační agentura životního prostředí, www.cenia.cz

Národní geoportál INSPIRE, geoportal.gov.cz

Mapa sociálně vyloučených lokalit v ČR

Registr ekonomických subjektů Českého statistického úřadu

Celostátní sčítání dopravy v roce 2005, scitani2005.rsd.cz

Celostátní sčítání dopravy 2010, scitani2010.rsd.cz

portál monitor.statnipokladna.cz

portál mapakriminality.cz